

UTAJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Kunnanhallitus 30.3.2021

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	4
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	9
1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	12
1.1.6 HENKILÖSTÖ	13
1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	15
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	20
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	21
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	21
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	23
1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT	24
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	25
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	25
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS JA SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	25
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	26
1.6.4 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	32
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	35
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	35
2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	35
2.1.1 HALLINTOPALVELUT	35
2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT	42
2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT.....	50
Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	57
2.1.4 SIVISTYSPALVELUT.....	65
2.1.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT.....	71
2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	80
2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	81
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	83
2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	84

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	85
3.1 TULOSLASKELMA	85
3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	86
3.3 KUNNAN TASE	87
3.4 KONSERNILASKELMAT	88
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	91
5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	106
6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	110

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2020 oli maailmanlaajuisen koronapandemian leimaama. Suomessa todettiin ensimmäinen koronataartunta 29.1.2020 ja epidemiavaiheen katsotaan alkaneen Suomessa maaliskuussa. Suomi otti heti keväällä nopeasti käyttöön suosituksiin, normaaliolojen lainsäädäntöön ja valmiuslainsäädäntöön perustuvan toimenpidekokonaisuuden, jolla pyrittiin hillitsemään epidemian leviämistä. Sulkutoimet iskivät ulkomaankauppaan, yritysten tuotantoon ja investointeihin, työllisyyteen sekä kotitalouksien kulutukseen. Pandemian vuoksi menoja kasvatettiin ennätysellisesti seitsemän lisätalousarvion avulla. Suomen julkisen talouden alijäämä syvenee ja julkinen talous velkaantui lähes 20 miljardia euroa. Valtion velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on nyt 53,1 %.

Koronapandemian leviämisen myötä huoli kuntatalouden kestävydestä oli erittäin suuri ja lisätalousarvioissa päätettiin mittavista tukitoimenpiteistä kunnille ja sairaanhoitopiireille. Kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin kymmenen prosenttiyksikköä ja lisävaltionosuuksia maksettiin useammassa erässä. Kokonaisuutena kuntien rahoituksen riittävyys parani selkeästi. Julkisen sektorin tukitoimenpiteiden lisäksi valtio valmisteli yrityksille tukitoimia, joilla tuettiin yritysten selviytymistä poikkeusaikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rakenneuudistusta vietiin viime vuonna suunnitelmallisesti eteenpäin. Tämä uudistus merkitsee suurta muutosta kuntien asemaan, tehtäviin, palveluihin ja rahoitukseen. Näihin muutoksiin tulee myös meidän kunnassa varautua jo ennakkoon.

Koronapandemiakriisin täsmällisiä, erityisesti pidemmän aikavälin, vaikutuksia niin talouteemme kuin normaalin arkielämäämme on mahdotonta arvioida täsmällisesti tilanteessa, jossa pandemian ja siitä johtuvien rajoitustoimien kestoja ja laajuutta ei vielä tiedetä. Joudumme elämään epävarmuudessa tämän osalta. Meidän tulee tähän liittyen vahvistaa omaa kykyämme ennakoita, arvioida ja reagoida vahvistamalla omaa toimintaamme ja talouttamme sekä tiivistämällä verkostoyhteistyötä. Lisäksi meidän tulee luottaa strategiaan kehittämishankkeisiimme kaavoituksen, asumisen, yrityselämän ja matkailun kehittämisen osalta, joita olemme vieneet tällä valtuustokaudella eteenpäin.

Koronapandemian aiheuttamat muospaineet haastoivat meitä tällä tilikaudella. Kunnan talous saatiin poikkeuksellisen vuoden aikana pidettyä vakaalla pohjalla ja onnistuimme tekemään ylijäämäisen tilinpäätöksen. On huomioitavaa, että positiivista tilinpäätöstä tuki tällä kaudella valtion koronaepidemian tukitoimenpiteet valtioavustusten osalta. Saamme kaiken kaikkiaan olla iloisia siitä, että tämän ja aiempien tilikaudien vahva kuntatalous luo edelleen meille mahdollisuuksia monipuoliselle kehittymiselle ja strategian toimeenpanolle. Näillä toimilla voimme vahvistaa kunnan toiminnan ja kehittämisen peruskivijalkoja myös alkavalla suunnittelu- ja valtuustokaudella.

Lopuksi katsaus valtuustokautteen: FCG:n toteuttamassa Valtuuston itsearviointissa loppuvuodesta 2020 todettiin seuraavaa: Kuntajohtaminen on perustunut kunnioitukseen (87 %). Sovitut yhteiset pelisäännöt ovat toimineet (73 %). Päättäjät ovat sitoutuneet linjauksiin ja yhteisiin päätöksiin (73 %) ja he kokevat, että strategian tavoitteiden mukaiseen suuntaan on edetty hyvin (80 %). Strategiaa on arvioitu säännöllisesti (79 %) ja toimeenpanossa käytetyt välineet ovat olleet toimivia (73 %). Valtuutetut kertoivat avoimissa kysymyksissä, että keskustelukulttuuri on tällä hetkellä kunnossa ja päätöksenteko on ollut sujuvaa ja ripeää.

Valtuustoryhmien välinen yhteistyö on toiminut myös erinomaisesti (80 %). Valtuutetut ovat päässeet osallistumaan kunnan omistajapolitiikkaan ja konserniohjaukseen ja elinvoiman ja elinkeinojen kehittämiseen aktiivisesti (73 %). Johtamisen, yhteistyön ja strategian asemoinnin yhteisarvosanaksi tuli 3.87 (maks. 5). Utajärvellä yksikään valtuutettu ei kokenut strategiaa huonoksi.

Valtuustokaudella on katsottu, että kaavoitus on elinvoiman edellytys. Kaavoitus onkin edennyt voimakkaasti. Jokivarren, teollisuusalueen, asuinalueiden, tuulivoiman ja Rokuan ydinalueen kaavaprosesseihin on panostettu. Yrityspuiston tekemä työ elinvoiman suhteen on ollut tuloksellista. Kunnan alueen yritysten määrä ja yksityisten investointien määrä on kasvanut. Kunnan kiinnostavuus ja yritysmuutosmyönteisyys on vahvistunut. Suomen Yrittäjien tekemässä Yrittäjien kuntabarometrissä vuonna 2020 kunta sijoittui Pohjois-Pohjanmaan alueella neljänneksi.

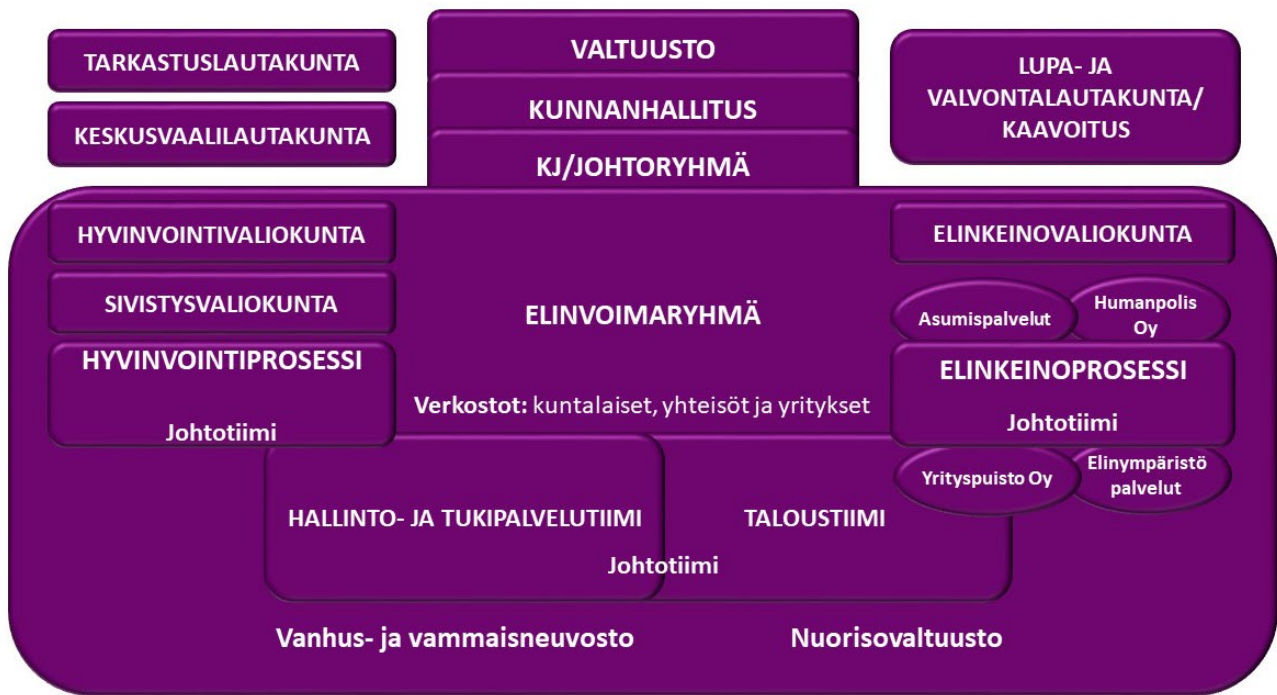
Valtuustokaudella on saatu pysähtymään jyrkästi jatkuva muuttotappio ja usko siihen, että väkiluvun käyrä lähtee nousemaan, on vahvistunut. Vuokra-asuntojen käyttöaste on merkittävästi parantunut. Perhepaketin myötä päiväkodin tilatarve on kasvanut. Nämä ovat osoituksia siitä, että strategian toimeenpanon suunta on oikea. Matkailua on edistetty ja yhteistyötä tämän osalta on tehty Humanpolis Oy:n kanssa. Rokuan ydinalueen matkailun kehittämissuunnitelman toimeenpanossa on päästy eteenpäin. Kunnan asuntotuotannon kehittämistä on viety eteenpäin uusien osuuskuntamallisten innovaatioiden kautta.

Valtuustokaudella on tehty rohkeita investointipäätöksiä palveluiden jatkuvuuden ja terveiden toimitilojen osalta. Investointien kokonaissumma vuosien 2017-2020 on ollut 10 540 000 euroa. Suurimpia investointeja ovat olleet päiväkotia, akuutti vuodeosasto, koulun keittiön laajennus, Mustikkakankaan infran laajennus ja terveyskeskuksen rakentamisen aloittaminen. Tällä valtuustokaudella talous on ollut jokaisena vuotena tasapainossa.

Tämä tilinpäätös on miellyttävä allekirjoittaa. Olen luottavaisella mielellä suuntaamassa eteenpäin sillä näen, että meillä on hyvät mahdollisuudet selvitä tulevista muutoksista vahvan kuntatalouspohjan, kehittämismuutosmyönteisyytemme, yhteisen tekemisen sekä luottamuksellisen ilmapiirimme tukemana.

Anne Sormunen, kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kuva: Utajärven kunnan organisaatio

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella

Valtuuston jäsenmäärä 17 valtuutettua: Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Pirttikoski Eero, II varapuheenjohtaja Juntunen Riikka, jäsenet Huuhtanen Minna, Juntunen Risto, Kamula Pertti, Kokko Raili, Moilanen Ahti, Nikula Mirja, Paavola Maija, Perttunen Toivo, Pinoniemi Anja, Räisänen Pentti, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	10 valtuutettua
Perussuomalaiset	3 "
Sosialidemokraatit	2 "
Vasemmistoliitto	2 "

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, varapuheenjohtaja Tuovinen Reetta, Kamula Pertti, Nikula Mirja, Perttunen Toivo, Pinoniemi Anja, Räisänen Pentti

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	1 "
Sosialidemokraatit	1 "
Vasemmistoliitto	1 "

Valtuusto päätti (10.12.2020 § 107), että seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2021 valtuutettujen lukumäärä on 19 nykyisen 17 valtuutetun sijaan.

Kaavio. Kunnan henkilöstöorganisaatio.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen jäsenet ja toimialueiden johtavat viranhaltijat, joita Utajärven kunnassa ovat elinympäristöjohtaja, hyvinvointijohtaja, palvelujohtaja ja kunnanjohtaja.

Sivistystoimenjohtajan virka lakkautettiin 31.7.2020 sivistystoimenjohtajan eläköidyttyä ja hyvinvointiprosessissa siirryttiin yhden johtajan malliin 1.8.2020 lukien. Hyvinvointijohtaja johtaa hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden toimialoja. Hyvinvointijohtajan virka oli täyttämättä osan vuotta Terttu Piipon purettua virkasuhteensa koeajalla huhtikuun alussa. Uuden hyvinvointijohtajan viran rekrytointiprosessi aloitettiin syksyllä ja yhteiskuntatieteiden maisteri Tiina Martinkauppi aloitti virassa 1.11.2020.

Kuntaan perustettiin 1.7.2020 lukien palvelujohtajan virka. Palvelujohtajan viran perustaminen liittyy valtuuston hallintosäännön päivittämistä (17.6.2020 § 48) koskevan päätöksen täytäntöönpanoon. Hallintosäännön täytäntöönpano edellytti muutoksia virka- ja työsuhteisiin eikä täytäntöönpano edellyttänyt uusia rekrytointeja, vaan muutokset toteutettiin kunnan henkilöstön sisäisillä tehtävien uudelleen järjestelyillä. Suunnittelijan toimi lakkautettiin viran perustamisen yhteydessä ja toimessa ollut hallintotieteiden maisteri Päivi Keltanen siirtyi palvelujohtajan virkasuhteeseen ns. vanhana työntekijänä.

Kunnassa meneillään ollut organisaatiouudistus valmistui syksyllä ja tämän johdosta hallintosääntö (valtuusto 17.6.2020 § 48) sekä delegointisääntö (kh 29.9.2020 § 231) päivitettiin vastaamaan uutta organisaatiota.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Julkisen talouden alijäämä kasvoi mittavaksi vuoden 2020 aikana heikon suhdannetilanteen ja koronaepidemian takia toteutettujen tukitoimien vuoksi. Talous elpyy vuonna 2021, mutta julkinen talous jää taantuman jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvissä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Paikallishallinnon rahoitusasemaa rasittaa väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tarpeen ja menojen kasvu. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, jos sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle.

Julkisen talouden tämän hetken merkittävimmät riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Epidemian uudet aallot, yleisen epävarmuuden kasvu sekä mahdollisesti jälleen kiristettävät sulkutoimet voi-

vat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta. Lisäksi ehdolliset vastuut ja erityisesti ta-
kausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Takausvastuiden keskittyminen tietyille
toimialoille lisää takausvastuisiin liittyviä riskejä. Takausvaltuuksia on myös kasvatettu vuonna 2020 osana
yrityksille kohdistettuja tukitoimia. Vastuiden mittava laukeaminen kasvattaisi julkisia menoja ja nopeuttaisi
entisestään velkasuhteen kasvua. (Lähde: Valtiovarainministeriö Taloudellinen katsaus, Talvi 2020)

Kuntatalous

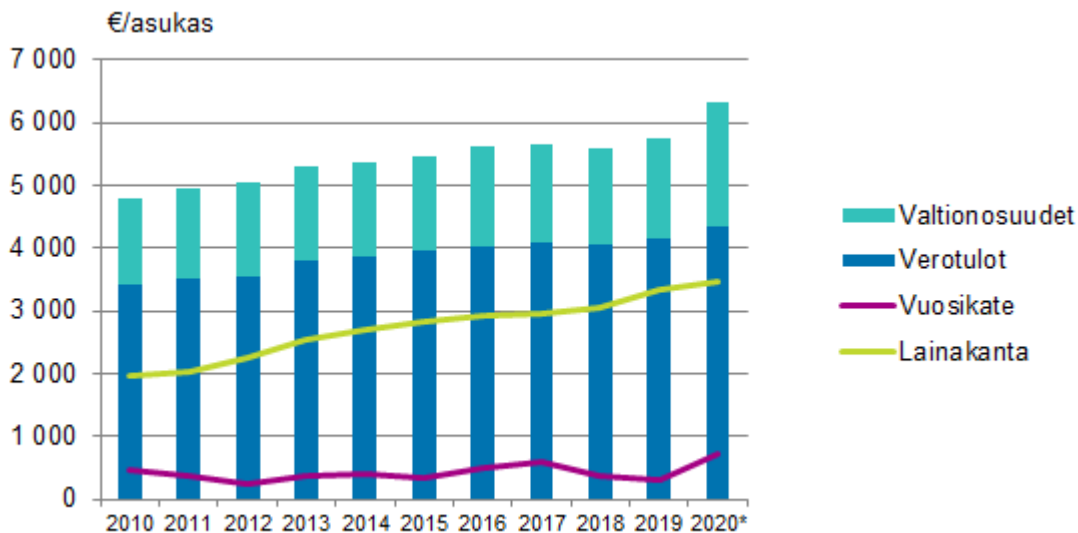
Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edelli-
sen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 1,7 prosenttia. Toimintatuottojen arvioitiin vähenevän 3,8 prosenttia.
Toimintakate heikkeni 3,1 prosentilla.

Valtionosuuksia kunnat saivat vuonna 2020 omien arvioidensa mukaan yhteensä 11,0 miljardia euroa,
mikä on 2,4 miljardia eli 27,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Verotulot kasvoivat 0,9 mil-
jardilla eurolla eli 4,0 prosentilla 23,8 miljardiin euroon. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva
verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 336 euroa. Vuosikate yli kaksinkertaistui edellisestä vuo-
desta. Manner-Suomen kunnista kahdella oli tilinpäätösarviossa negatiivinen vuosikate. Edellisen vuoden
toteutuneissa tilinpäätöksissä negatiivinen vuosikate oli 65 kunnalla.

Kuntien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan vuoden 2020 lopussa yhteensä 19,1 miljardia euroa.
Kasvua edellisen vuoden toteutuneista tilinpäätöksistä oli 3,8 prosenttia. Lainakanta asukasta kohden oli
3 478 euroa. Kuntien yhteenlasketut investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,6 prosenttia 4,2
miljardiin euroon.

Kuntayhtymien investointimenot kasvoivat 6,3 prosentilla 1,4 miljardiin euroon. Yhteenlaskettu laina-
kanta oli vuoden lopussa 5,5 miljardia euroa ja se kasvoi vuodessa 17,5 prosentilla.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2010-2020*

Vuosien 2010-2019 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2020 arviotiedoissa on käy-
tetty väkilukua 31.12.2019. (Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2020, Tilastokeskus)

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toiminta

Koronavirus vaikutti hyvin laajalti kunnan toimintaan epidemian alkaessa maaliskuussa 2020 ja toimintoja jouduttiin järjestämään uudelleen nopealla aikataululla. Koronaviruksen vaikutuksia palveluiden järjestämiseen on avattu tarkemmin käyttötalousosan toimintakertomuksessa toimialoittain.

Kunnan hallinnossa ja päätöksenteossa siirryttiin laajalti etä- ja hybridikokouksiin ja näin jatkettiin vuoden loppuun saakka. Valtuuston kokousten järjestämisestä ilman yleisöjulkisuutta tehtiin päätös (kh 9.6.2020 § 148) ja yleisöjulkisuus toteutettiin lähettämällä kokoukset suoratoistona kunnan Youtube-kanavan kautta kaikkien katsottavaksi. Etä- ja hybridikokouksiin siirtyminen edellytti myös laitehankintoja, mm. koulun auditorioon päivitettiin AV-laitteistoa ja hankittiin suoratoistolaitteet sekä Roomari-saliin hankittiin kaiutin-mikrofonijärjestelmä.

Koronaepidemian aikana kaikki ne kunnan palveluksessa olevat henkilöt ovat tehneet mahdollisuuksien mukaan etätöitä alueellisten suositusten mukaisesti, mikäli tehtäväkuva on tämän mahdollistanut. Kunnan virasto on ollut suljettuna suuren osan vuotta ja asiakaspalvelu on tapahtunut sähköisesti tai puhelimitse.

Koronaepidemian alkaessa maaliskuussa 2020 Utajärven koulussa etäopetukseen siirtyivät kaikki muut paitsi alakoulun 0-3 luokkalaiset. Näiden lisäksi myös erityisen tuen oppilailla oli oikeus lähiopetukseen. Etäopetus kevätlukukaudella päättyi siten, että lukukauden kaksi viimeistä viikkoa toteutettiin lähiopetuksena. Lukio siirtyi uudestaan etäopetukseen 1.12. alkaen ja oli etäopetuksessa vuoden loppuun asti.

Kunta tarjosi kuntalaisille maksuttoman valokuituyhteyden poikkeustilanteen voimassaoloaikana. Palvelun tarkoituksena oli tukea kuntalaisten hyvää ja turvallista elämää kotona ja varmistaa toimivat tietoliikenneyhteydet mm. etätöissä ja -opiskelussa. Kunta subventoi myös yritysten laajakaistaliittymiä poikkeustilanteen voimassaoloaikana. Maksuttoman valokuituyhteyden tarjoaminen kuntalaisille lisäsi valokuituliittymien käyttöönottoa erityisesti ikäihmisten kohdalla. Osana koronan aikaansaamaa digiloikkaa käynnistettiin hyvinvointiprosessissa sähköisten palveluiden kehittämistyö ikäihmisten arjen helpottamiseksi ja kotona asumisen tueksi. Yli 70-vuotiaiden kuntalaisten valokuituliittymien subventointia jatkettiin 1.7.2020 lukien siten, että valokuituliittymän kuukausimaksu yli 70-vuotiaalle kuntalaiselle oli 15 €/kk.

Koronaepidemia vaikutti voimakkaasti myös kunnassa toimiviin yrityksiin. Kunta haki työ- ja elinkeinoministeriön myöntämää valtiontukea Utajärvelle rekisteröityjen yksinyrittäjien tukemiseksi. Tuki myönnettiin yksinyrittäjän toiminnan harjoittamisesta johtuvien menojen kattamiseen ja tuen suuruus oli 2000 euroa. Utajärven Yrityspuisto valmisteli tukipäätökset ja kunnanjohtaja teki tuen myöntämisestä viranhaltijapäätöksen. Utajärven Yrityspuisto Oy tarjosi poikkeustilanteessa yrityksille tukea myös ratkaisujen löytämisessä poikkeustilanteen aiheuttamiin rahoitus- ja muihin ongelmiin.

Nuoris- ja liikuntapalvelut kilpailutettiin vuoden 2020 aikana sopimuskaudelle 1.8.2020-31.7.2024. Yrittäjähajajaisessa palvelutuotannossa tapahtui yllättäviä muutoksia ja tästä johtuen liikunta- ja nuorisopalvelut otettiin kunnan omaksi toiminnaksi 1.8.2020 lukien ja työntekijät siirtyivät määräaikaisina ns. vanhoina työntekijöinä kunnan palvelukseen. Jäähallin toiminnasta tehtiin sopimus yksityisen palveluntuottajan kanssa. Liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestäminen jatkossa on valmisteltavana hyvinvointiprosessin vastualueella.

Oulujokilaakson kuntien Muhos, Utajärvi, Vaala yhteistyötä vietiin eteenpäin. Kuntien yhteinen maankäytön yksikkö perustettiin (valt. 8.10.2020 § 67) ja kuntien ruokapalveluiden yhteistyötä tiivistettiin (valt.

17.6.2020 § 44) mm. perustamalla kuntien yhteinen ateriapalvelupäällikön virka. Maankäytön suunnittelu- tiimin muodostavat Utajärven kunnan kaavoituspäällikkö ja Muhoksen kunnan kaavoitusarkkitehti. Utajärven kunta toimii ns. isäntäkuntana kolmen kunnan yhteistyön koordinoinnissa maankäytön suunnittelun osalta. Utajärven kunta irtisanoi rakennusvalvonnan yhteistoimintasopimuksen Vaalan kunnan kanssa ja rakennusvalvonta siirtyy kunnan omaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta.

Valtuusto päätti uuden terveysaseman rakentamisesta. Hankkeen kustannusarvio on 3,6 M€, josta vuoden 2020 investointimääräraha oli 1,8 M€. Uusi terveysasema valmistuu syksyllä 2021.

Oulunkaaren kuntayhtymä sosiaali- ja terveystalouksia koskevaa kuntaneuvotteluprosessia uudistettiin. Kuntien erillisistä neuvotteluista siirryttiin Oulunkaaren yhteiseen prosessiin, jossa kuntakohtaiset tarpeet ja tavoitteet huomioidaan osana kuntayhtymän kokonaisuutta. Uudistamisen tavoitteena oli, että prosessin tuloksena syntyy Oulunkaaren yhteinen järjestämissopimus, joka sisältää myös kuntakohtaiset tavoitteet ja kunkin kunnan sote-budjetin. Uudistuneen kuntaneuvotteluprosessin tavoitteena on mm. omistajayhteistyön tiivistäminen ja omistajaohjauksen neuvottelukunnan kytkeminen tiiviiksi osaksi kuntaneuvotteluita, yhteisen tilannekuvan ja tavoitteiden tarkentaminen, ennakoinnin kehittäminen sekä kansallisiin ja alueellisiin muutoksiin varautuminen. Keskeinen tavoite on myös yhteensovittaa sote-palveluiden resurssitarpeet ja kehittäminen sekä kuntien taloudellinen kantokyky.

Talous

Vuoden 2020 tilikauden ylijäämä on 105 993 euroa. Ylijäämä oli kuitenkin budjetoitua pienempi. Tähän vaikutti tehty investointivaraus 650 000 euroa. Toimintakatteen toteutuma oli 97,6 % ja se alitti budjetin n. 506 000 euroa.

Tulojen toteutuma oli 103,2 % ja se ylitti budjetin 98 000 euroa. Tulojen tiliryhmissä maksutuotot jäivät budjetista. Eniten alittuivat rakennustarkastus- ja valvontamaksut. Muut toimintatulojen ryhmät onnistuivat budjettitavoitteissaan.

Menojen toteutuma oli 98,3 % ja se alitti budjetin 407 000 euroa. Tiliryhmissä oli runsaasti hajontaa. Euro-määräisesti eniten ylittivät asiakaspalvelujen ostot, 539 000 euroa. Tähän vaikutti Oulunkaaren kuntayhtymän sotebudjetin ylitys. Muut tiliryhmät sen sijaan alittivat budjetin. Eniten budjetti alittui henkilöstömenojen ryhmässä 479 000 euroa ja muiden palvelujen ostoissa 408 000 euroa.

Verotuloissa jäätiin budjetista 281 000 euroa. Kiinteistövero- ja kiinteistöverouudistus (joustava valmistuminen). Vuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta eräänny alkuvuodesta 2021 arviolta 10 %. Yhteisöverossa oli kasvua yli 10 % vuoden 2019 toteutumaan verrattuna. Tähän vaikutti kuntaryhmän jako-osuuden määräaikainen korotus.

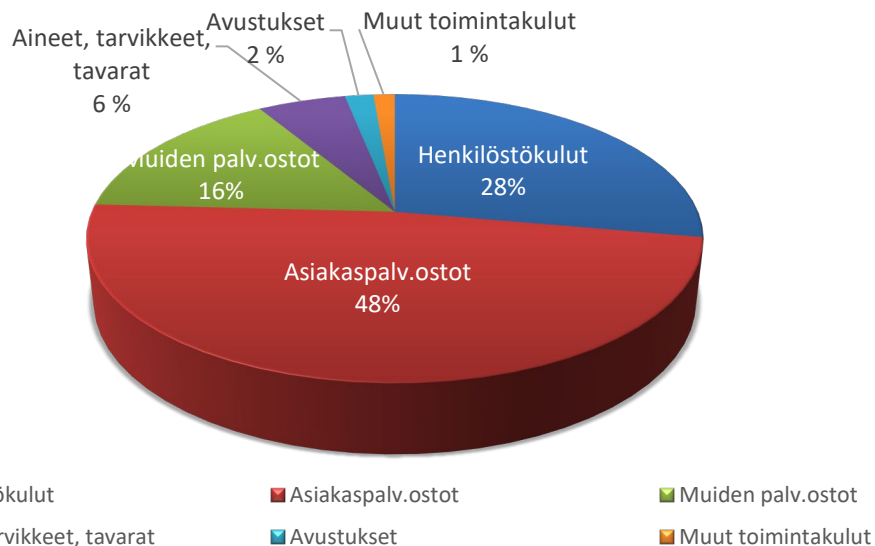
Valtionosuudet nousivat ennätyskorkeiksi viime vuoden osalta. Tähän vaikuttivat useat valtionosuusmuutokset, jotka värittivät vuotta 2020. Kaikkiaan valtionosuudet toteutuivat 394 000 euroa budjetoitua isompina ja peräti 1 294 000 euroa isompina kuin vuonna 2019.

Investointibudjetti oli 1,3 milj. euroa. Muutoksia investointibudjettiin tehtiin vuoden aikana niin, että lopullinen budjetti oli n. 3,0 milj. euroa. Toteutuma jäi kuitenkin 2,1 milj. euroon. Budjettiin oli arvioitu alun perin pitkäaikaisten lainojen lisäykseksi n. 1,6 milj. euroa. Lukuisat investointibudjetin muutokset vaikuttivat siihen, että lopullinen lainojen lisäys oli hieman alle 2,0 milj. euroa.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan vuoden 2020 tuloslaskelman toteutumaa talousarvioon vuodelta 2020 ja tilinpäätökseen vuodelta 2019.

ULKOISET	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP19/TP20 ero, €	TP19/TP20 kasvu %	TA20/TP20 ero, €	TA20/TP20 tot.%
Myyntituotot	1 894 338	1 603 270	1 628 111	-291 068	-15,4	24 841	101,5
Maksutuotot	160 409	83 000	75 581	-77 409	-48,3	-7 419	91,1
Tuet ja avustukset	484 321	495 650	497 727	11 329	2,3	2 077	100,4
Muut toimintatuotot	919 532	921 220	1 000 657	1 688	0,2	79 437	108,6
Toimintatuotot	3 458 600	3 103 140	3 202 075	-355 460	-10,3	98 935	103,2
Henkilöstökulut	-6 853 757	-7 197 760	-6 718 452	-135 305	-2,0	-479 308	93,3
Asiakaspalvelujen os.	-11 112 326	-11 063 810	-11 603 668	491 341	4,4	539 858	104,9
Muiden palvelujen os.	-3 819 154	-4 154 700	-3 746 644	-72 510	-1,9	-408 056	90,2
Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 476 397	-1 429 850	-1 331 669	-144 729	-9,8	-98 181	93,1
Avustukset	-276 272	-393 820	-431 310	155 037	56,1	37 490	109,5
Muut toimintakulut	-372 572	-322 620	-322 940	-49 632	-13,3	320	100,1
Toimintakulut	-23 910 480	-24 562 560	-24 154 682	244 202	1,0	-407 878	98,3
TOIMINTAKATE	-20 451 880	-21 459 420	-20 952 607	500 726	2,4	-506 813	97,6
Kunnan tulovero	6 576 990	6 683 000	6 543 690	-33 300	-0,5	-139 310	97,9
Kiinteistövero	2 809 153	2 720 000	2 531 412	-277 741	-9,9	-188 588	93,1
Yhteisöveron tuotto	882 992	930 000	976 731	93 739	10,6	46 731	105,0
Verotulot	10 269 135	10 333 000	10 051 833	-217 302	-2,1	-281 167	97,3
Valtionosuudet	11 555 348	12 454 729	12 849 583	1 294 235	11,2	394 854	103,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 288	-80 830	-45 311	-5 977	-11,7	35 519	56,1
VUOSIKATE	1 321 315	1 247 479	1 903 499	582 183	44,1	656 020	152,6
Suunn.muk. poistot	-1 034 010	-1 137 940	-1 113 116	79 105	7,7	24 824	97,8
Arvonalentumiset	-119 605		-88 989	-30 616	-25,6	-88 989	
TILIKAUDEN TULOS	167 700	109 539	701 395	533 695	318,2	591 856	640,3
Varaust. ja rahast. muut.	20 833	223 330	-595 402	-616 235	-2957,9	-818 732	-266,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	188 533	332 869	105 993	-82 540	-43,8	-226 876	31,8

Tiliryhmien suhteellinen osuus kuluista

Taulukko: Tiliryhmien suhteellinen osuus kuluista.

1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kuntamme haasteena on alhainen syntyvyys sekä väestörakenne, sillä ikäihmisten osuus väestöstä on korkea. Yli 64-vuotiaita oli 31,8 % kuntalaisista. Utajärven väkiluku oli 2620 henkilöä vuoden 2020 lopussa. Nykyisen väestöennusteen mukaan Utajärven väestö vähenisi noin 50 henkilön vuosivauhtia.

Väkiluvun vähenemisen pysäyttäminen edellyttää, että valtuuston asettamia strategisia toimenpiteitä toimeenpannaan suunniteltujen kehittämishankkeiden kautta. Kunta on vuoden 2020 aikana saanut liikkeelle useita kehittämistoimenpiteitä mm. asumisen tuotannon kehittämisen ja Mustikkakankaan teollisuusalueen aluesuunnittelun lisäksi asumisen ja tuulivoiman suunnittelun. Oman asumistuotannon GeoHouse asuinalueen ja vuokra-asuntotuotannon kehittämisen sekä Rokuan ydinalueen kehittämissuunnitelman toimeenpano yhteistyössä yritysten ja Humanpolis Oy:n kanssa mahdollistavat positiivisia muutoksia vuodelle 2021. Näiden hankkeiden kautta on tavoitteena saada lisää verotuloja kuntaan uusien asukkaiden ja yritysinnovaatioiden tukemana.

Utajärvellä on useita kehitettäviä tuulivoima-alueita, joiden toteutumisen myötä voi mahdollistua myös uusia yritysinnovaatioita. Tuulivoimapuistojen toimintaan liittyvät tulot muodostuvat rakennuslupamaksuista, kiinteistöverotuloista, yhteisöverosta, maanomistajien maanvuokratuloista. Lisäksi hankkeilla olisi työllistävää vaikutus alueelle.

On todennäköistä, että tehdyllä systemaattisella kunnan brändäys- ja markkinointityöllä sekä jatkuvasti esillä olevien asuin- ja vapaa-aika-asuntojen tonttien kautta Utajärven tunnettuus lisääntyy tuoden tullessaan kuntaan matkailijoita, yrittäjiä, loma-asukkaita sekä uusia utajärveläisiä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen vaikutuksia niin talouteemme kuin kuntalaisten palvelutarpeeseen on vaikea ennustaa tässä vaiheessa. Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa on tärkeää yhteistyössä arvioida näiden rajapintojen vaikutusta. Kunta on aktiivisesti mukana hyvinvointijohtajien kehittämistiimin ja omistajaohjauksen neuvottelukunnan kautta rakentamassa tätä yhteistyötä. Kunnan tavoitteena on lisätä sähköisten palveluiden käyttöä sekä jatkaa kotiin annettavien palveluiden kehittämistä.

Pohjois-Pohjanmaan (Oys) Tulevaisuuden sairaalan rakennusinvestointien kustannuksista tulee painetta kuntien konsernilainamääriin. Tämä on hyvä tiedostaa, mikäli soteuudistus ei ennakkosuunnitelmista poiketen käynnisty aikataulussa. Lisäksi on tiedostettava, että Oulunkaaren kuntayhtymän soten toimintaan kohdistuu nousupaineita.

Utajärvellä on tehty pitkäjänteistä ja aktiivista työtä liittyen työllisyyden hoitoon. Kunnan työllisyystilanne heikkeni vuoden 2020 aikana olennaisesti koronaepidemian johdosta, mutta parani loppuvuotta kohden. Keskimääräinen työttömyysprosentti vuoden 2020 aikana oli 12,6 % ja vuoden 2019 aikana 9,0. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä nousi vuoden 2019 aikana. Utajärvellä on edelleen kohtaamisongelmaa yritysten ja työllisten välillä. Kunnan työllisyyspalvelut jatkavat työtä, jolla pyritään mm. työttömien sekä työttömyysuhan alla olevien ammatillisen koulutuksen täydentämiseen tai sen hankkimiseen.

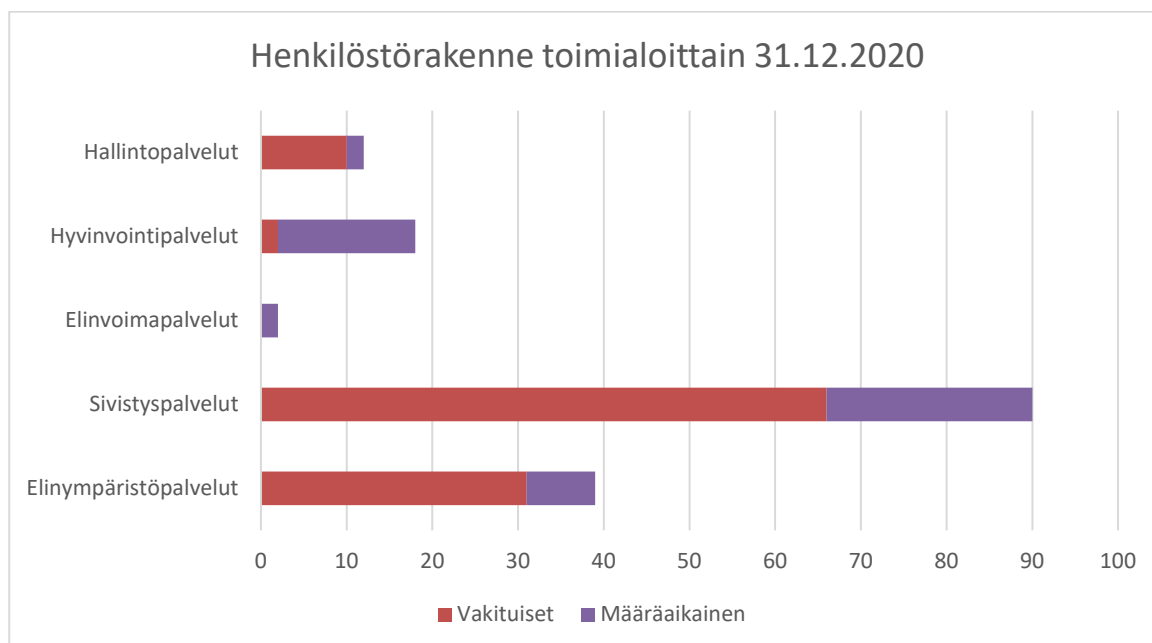
		2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020
Utajärvi	Väkiluku 31.12.	2907	2861	2824	2768	2702	2676	2620
	Väkiluvun muutos	-38	-46	-37	-56	-66	-26	-56
	Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-1,3	-1,6	-1,3	-2,0	-2,4	-1,0	-2,1
	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	17,0	16,8	16,9	16,1	15,3	15,1	14,7
	15-64 -vuotiaiden osuus, %	57,7	56,7	55,6	55,5	55,0	54,2	53,5
	Yli 64 -vuotiaiden osuus, %	25,3	26,5	27,5	28,4	29,8	30,6	31,8
	Perheiden lukumäärä	763	754	742	730	708		
	Asuntokuntien lukumäärä	1285	1273	1273	1266	1253		
	Lapsiperheitä	255	249	247	235	227		
	Eläkeläisten osuus, %	34,2	34,7	35,7	36,5	37,6		

Taulukko: Väestörakenteen kehitys Utajärvellä vuosina 2014-2020. Lähde: Väestörakenteen kehitys (Tilastokeskus).
*Vuoden 2020 luvut ovat Tilastokeskuksen ennakkolukuja ja perheiden, lapsiperheiden ja asuntokuntien lukumäärät eivät ole vielä saatavilla.

Väestörekisterin mukaan kuntaan muutti vuoden 2020 aika 116 henkilöä ja poismuuttaneita oli 152. Kuolleita oli 42 ja uusia kuntalaisia syntyi 12.

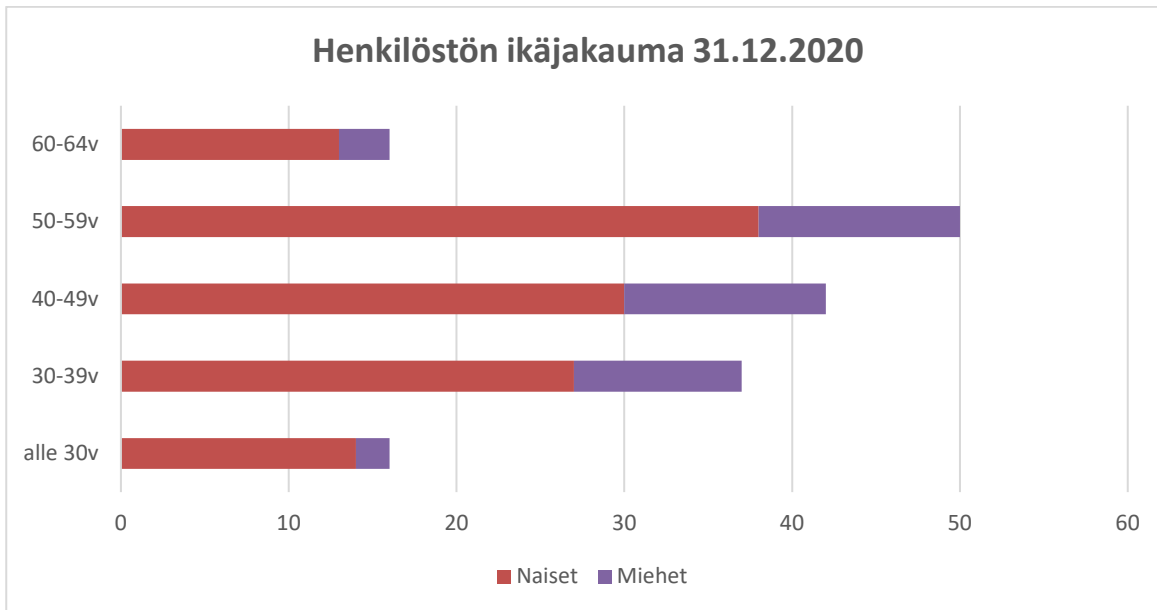
1.1.6 HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2020 161 henkilöä, joista vakituudessa palvelussuhteessa työskenteleviä oli 107 ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 54. Oppisopimustyöntekijät ja työllistetyt ovat määräaikaisina eri toimialojen luvuissa. Koko henkilöstöstä osa-aikaisia palvelussuhteita oli 10, oppisopimuskoulutuksessa oli 3 ja työllistettyjä 14. Henkilöstöä oli vuoteen 2019 verrattuna kolme henkilöä enemmän.

Taulukko: Henkilöstörakenne toimialoittain 31.12.2020

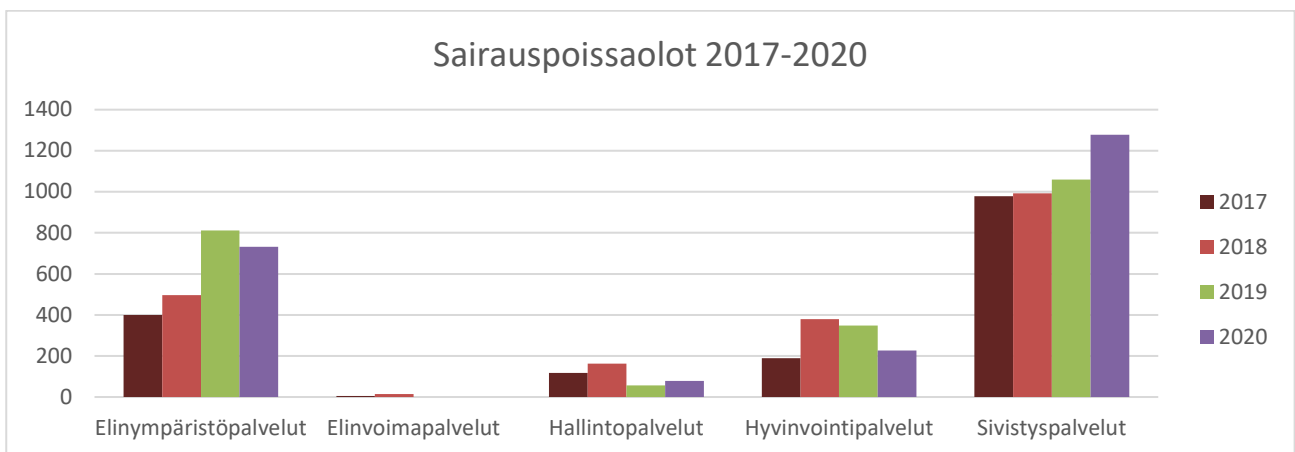
Henkilöstömäärästä 161 oli naisia 122 ja miehiä 39. Henkilöstöstä 40,99 % oli yli 49-vuotiaita. Koko henkilöstön naisten keski-ikä oli 45,97 ja miesten 46,21 vuotta.

Taulukko: Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2020.

Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2020 yhteensä 5 365 700 € (vuonna 2019 5 597 229 €). Koulutusajalta palkkakustannukset vuodelta 2020 olivat 16 156,22 € ilman työnantajan sivukuluja. Vuorottelupaalla vuonna 2020 oli yksi henkilö. Sairauspoissaolot olivat 14,38 päivää/työntekijä/vuosi. Vanhuseläkkeelle siirtyi kolme henkilöä. Työkyvyttömyyseläkkeitä ei ollut yhtään.

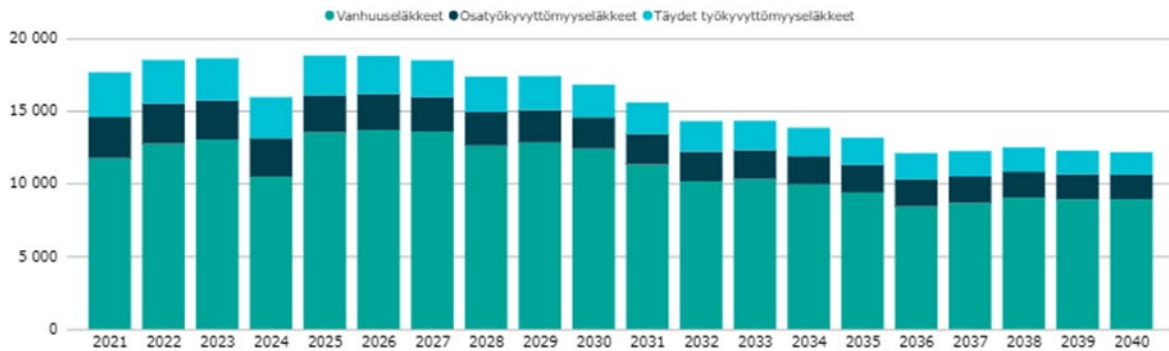
Sairausajan palkkoja maksettiin vuonna 2020 164 637,50 € (ed. 184 961 €) ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen palkkoja yhteensä v. 2020 8 177,19 € (ed. vuonna 15 281,72 €). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja. Kela maksoi sairaus- ja äitiyspäivärahoja kunnalle 54 086,93. € (ed. 77 375 €) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 4 328,87 € (ed. 13 075,43 €).

Taulukko: Sairauspoissaolot vuosina 2017-2020.

Eläkepäättökset/eläkelaji	2020	2019	2018
Työkyvyttömyyseläkkeet	0	0	0
Osa-aikaeläke	0	0	0
Vanhuuseläke	3	2	2
Yhteensä henkilöä	3	2	2

Taulukko: Eläkepäättökset eläkelajeittain vuosina 2018-2020

Taulukko: Kuntien henkilöstön eläköitymisennuste vuosille 2021-2040. Lähde: KEVA.

Koronavirusepidemia ja valtioneuvoston sen johdosta antamat linjaukset vaikuttivat kunnan toimintoihin. Kunnassa käytiin osana koronaepidemian vaikutuksia 1.4.2020 alkaneet yhteistoimintaneuvottelut (kh 31.3.2020 § 80), jotka koskivat koko henkilöstöä pois lukien peruskoulun ja lukion opettajat. Yhteistoimintaneuvotteluissa neuvoteltiin enintään 90 päivää kestävästä lomautuksista, joiden arvioitiin koskevan 10-20 henkilöä. Koronavirusepidemia ei johtanut kunnassa tuotannollisesta tai taloudellisesta syistä tehtyihin irtisanomisiin eikä lomautuksiin, vaan henkilöstölle pystyttiin järjestämään korvaavaa työtä.

Valtioneuvosto määräsi mm. kirjastot suljettaviksi valmiuslain voimassaoloaikana ja tällöin henkilöstön työtä järjesteltiin uudelleen ja viiden henkilön työ keskeytettiin määräajaksi, koska he olivat työsopimuslain tarkoittamalla tavalla estyneet tekemästä työtään työpaikkaa kohdanneen työntekijästä ja työnantajasta riippumattoman syyn vuoksi. Tällaisessa tilanteessa työntekijällä oli oikeus saada palkkaa esteen ajalta, enintään kuitenkin 14 päivältä. Tämän jälkeen palkanmaksu keskeytettiin esteen ajaksi.

Kunnassa n. 1-1,5 kuukauden välein järjestettävät koko henkilöstön henkilöstöinfot muutettiin koronaepidemian aikana etänä toteutettaviksi Teams-infoiksi. Käytäntö on todettu toimivaksi ja etäosallistumismahdollisuus tullaan tarjoamaan myös jatkossa, vaikka lähitoteutukseen palattaisiin. Kunnassa toimii myös esimiestä, jonka toiminnan tavoitteena on tukea yksiköissä tapahtuvaa lähiesimiestyötä.

Utajärven kunta on mukana lin kunnan hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa henkilöstön työhyvinvoinnin Ve-toa- ja pitoa kuntatyöhön -hankkeessa, joka toteutetaan ajalla 1.6.2020-31.12.2022. Muita toteuttajia ovat Vaalan ja lin kunnat, Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren kuntayhtymä. Hankkeessa kehitetään henkilöstölähtöisesti digitaalista työhyvinvointitarjontaa, jolle kootaan kuntien työntekijöiden ja esimiesten työhyvinvointia ja osaamista edistäviä palveluita. Työhyvinvointitarjottimen tavoitteena on, että henkilöstön työhyvinvointi ja itseohjautuvuus paranevat.

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Valtuusto on hyväksynyt kunnan riskienhallintapolitiikan vuonna 2016 (valt. 15.12.2016). Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.**

TOIMINNALLISET RISKIT

Henkilöstö- ja toimintariskit

Henkilöstön suhteen riskit määritellään saatavuuteen, osaamiseen ja palvelutuotannon turvaamiseen sairaspöissaolojen aikana. Myös henkilöstön vaihtuvuus on riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin. Henkilöstöriskeihin on pyritty vastamaan mm. kuntayhteistyöllä.

Tietosuoja- ja tietoturvariskit

Utajärven kunnassa on voimassa kunnanhallituksen hyväksymä tietoturvapoliittikka. Tietoturvapoliitikassa määritellään keskeiset tavoitteet, vastuut ja esitetään keinot, joilla tietoturvasuorituksia toteutetaan. Jokaisen työntekijän, viranhaltijan ja luottamushenkilön tulee lukea ja hyväksyä tietoturvapoliittikka työ-, virka- tai luottamussuhteen alkaessa. Tietoturvapoliittikkaan perehtyminen ja sen hyväksyminen tehdään sähköisesti Navisec -koulutuspalvelussa.

Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaaminen

- Henkilöstön on suoritettava pakollinen tietoturvakoulutus Navisec-koulutuspalvelussa, henkilöstölle on koulutuksesta lähetetty muistutusta vuoden 2020 aikana useamman kerran.
- Lokakuussa 2020 järjestettiin kansallinen digiturvaviikko, johon myös Utajärven kunta osallistui. Teemaviikon tarkoituksena oli mm. kannustaa henkilöstöä opiskelemaan digiturvataitoja.
- Utajärven kunta osallistui vuoden 2020 lopulla Digi- ja väestöviraston järjestämään TAISTO-harjoitukseen. TAISTO-harjoitus on julkishallinnolle suunnattu tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksien hallinnan harjoitus, jossa organisaatiot harjoittelevat toimintamalleja ja prosesseja erilaisten häiriötilanteiden varalle. Harjoituksessa havaittuja kehittämiskohteita on lähdetty viemään organisaatiossa eteenpäin.

Tietoturvan ja tietosuojan seuranta

- Tietosuojatyötä kunnassa toteuttaa käytännössä tietosuojavastaava. Tietosuojavastaava on organisaation sisäinen asiantuntija, joka seuraa henkilötietojen käsittelyä ja auttaa tietosuojasäännösten noudattamisessa. Vuoden 2020 aikana:
  - Kunnassa otettiin käyttöön turvatulostusratkaisu, jolla parannettiin tulostamista tieturvallisemmaksi.
  - Henkilöstön kirjallisia ohjeistuksia päivitettiin tietosuojan osalta.
  - Rekisterinpitäjän velvollisuuksiin liittyvää dokumentaatiota informoinnin osalta täydennettiin ja päivitettiin.
  - Tietosuoja-arviointia tehtiin useille prosesseille ja tietojärjestelmille.
  - Toimipisteiden ja työpisteiden tietosuoja kehitettiin vaaditulle tasolle esiin tulleiden puutteiden osalta.
  - Rekisteröidyiltä saapui tietosuoja-asetuksen mukaisia tarkastus-, oikaisu-, täydennys- tai käytönrajoituspyyntöjä kunnalle 1 kpl vuonna 2020.
  - Tietosuojapoikkeamia kirjattiin 1 kpl. Vakavuudeltaan tämä oli vähäinen.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut

Utajärven kunta ei ole mukana työllisyyden kuntakokeilussa, joissa kunta vastaa työnhakijoiden palveluprosessista ja työllisyyttä edistävien palvelujen tarjoamisesta. Työllisyyspalvelut ovat suurten muutosten edessä ja kuntakokeilun ulkopuolella oleminen ja neljän vuoden välein tulevat uudet hallitusohjelmat asettavat kunnan työllisyyspalveluiden pitkäjänteiselle kehittämiselle riskejä. Hallitusohjelmat sisältävät erilaisia painotuksia riippuen poliittisista valtasuhteista ja niiden muuttumisesta. Toimintaa joudutaan usein suunnittelemaan uuteen suuntaan nopealla aikataululla ja usein TEM:n hallinnonalan lait tulevat voimaan nopealla

aikataululla ja on mahdollista, että edes aluehallintotasoisella TE-palveluilla ei ole soveltamisohjeita lain soveltamisesta, vaikka se on jo tullut voimaan. Myös kuntatasolla uuden valtuuston linjaukset neljän vuoden välein asettavat haasteita erityisesti maahanmuuttotyön kehittämiseksi.

Rahoitusriskit

Utajärven kunnassa rahoitusriskiä on vähennetty sillä, että ei ole käytetty koronvaihtosopimuksia korkosuojana. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja. Maksuvalmiusriskiä hallitaan päivittäisellä kassavarojen seurannalla

Kunta on taannut lainoja tyttärilleen Utajärven Yrityspuisto Oy:lle sekä Kiinteistöyhtiö Oy Järvenneidolle ja Kiinteistö Oy Mäyrälle. Takauksia on annettu myös Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista. Kaikki takaukset on annettu ennen valtioneuvoston muuttamista. Näiden lisäksi kunta on osittain rahoittanut Osuuskunta Utakuidun kuituinvestoinnit lainaamalla pääomaa.

Vahinko- ja kriisiriskit

Kriisitilanteiden johtamiseen varaudutaan valmiussuunnitelmilla, joita päivitetään säännöllisesti. Kunta on varautunut vahinkoriskeihin moottoriajoneuvo-, omaisuus-, vastuu-, keskeytys- ja tapaturma ja matkavakuutuksilla.

Ympäristöriskit

Utajärven kunnassa ei ole laadittu erillistä ympäristöraporttia. Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset.

Utajärven kunnassa on paljon pohjavesialueita ja varantoja. Vesihuolto pohjautuu täysin pohjaveden käyttöön. Pohjaveden pilaantuminen on suuri riski. Sen voi aiheuttaa mm. öljyvahinko.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälki-tarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan AFRY (Pöyry) Oy:n toimesta.

Kiinteistö- ja kiinteän omaisuuden riskit

Vanha kiinteistö- ja kiinteän omaisuuden riskit on muodostanut kunnalle merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Tähän riskiin on vastattu kunnan kantokyvyn puitteissa. Uusia kiinteistöjä on rakennettu tai toimintaa on siirretty toisiin tiloihin. Vanhaa rakennuskantaan liittyy edelleen sisäilmariskiä. Näihin pyritään vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Nykyisen strategian toimeenpanon myötä nähdään uusia ”positiivisia” riskejä. Uusi päiväkotikoti on täynnä ja varhaiskasvatuspalveluille on etsittävä lisätiloja toisaalta.

Omapastuuosuus kiinteän omaisuuden suhteen tulee jatkossa vakuutuskilpailutuksessa pilkkoa pienempiin osiin.

RISKIKARTTA

	1 = pieni 2 = keski-suuri 3 = suuri	1 = pieni 2 = keski-suuri 3 = suuri	vaikutus x tod.näk.	operatiivinen strateginen projekti	pieni kohtalainen suuri	
Riski ja sen kuvaus	Vaikutus	Todennäköisyys 1-3	Riskitaso 0-9	Hallintataso	Mahdollisuus vaikuttaa	Hallintatoimenpiteet
STRATEGINEN						
Kunta-/kuntayhtymäyhteistyön epäonnistuminen/loppuminen	2	1	2	operatiivinen	kohtalainen	Yhteisen tahtotilan kartoittaminen, omistajaohjauksesta sopiminen. Sopimusten säännöllisen seuranta.
Olellaisten strategisten tulosten epäonnistuminen (työpaikat, asukkaat ym.), kunnan elinvoiman heikentyminen	3	2	6	strateginen	kohtalainen	Strategisten kärkitoimenpiteiden säännöllinen seuranta ja raportointi sekä toimenpiteiden suuntaaminen uudelleen, mikäli tilanne sitä vaatii. Liikennevaloraportoinnin käyttöönotto strategian toimeenpano-ohjelmien raportoinnissa puolivuositain. Vetovoimatekijät.
OPERATIIVINEN						
Henkilöstön työhyvinvointi, mm. sairauspoissaolot	3	2	6	operatiivinen	kohtalainen	Työhyvinvointia kartoitetaan henkilöstökyselyllä ajoittain ja puututaan kyselyistä esiin nousseisiin epäkohtiin.
Matala organisaatorakenne ja työntekijöiden tehtäväkuvat ovat laajoja. Avainhenkilöiden liian iso rooli.	2	2	4	operatiivinen	kohtalainen	Toimintamallien ja tiimien tarkastelu. Tehtäväkuvien läpikäynti ja mahdollinen tehtävien ja vastuiden uudelleen jakaminen. Kumppanuuksien rakentaminen naapurikuntien kanssa. Tiedon jakaminen laaja-alaisesti.

Organisaation tiedonhallinnassa on havaittu puutteita ja kehittämiskoh- teita.	3	2	6	operatiivi- nen	suuri	Tiedonhallinnan ohjauksen kehittä- minen, tietoturvaryhmän toiminnan kehittäminen, tietoturvaluustoi- menpiteiden kehittäminen.
Kehittämistyön jääminen omasta toi- minnasta irralliseksi, kehitystyötä ei saada jalkautetuksi osaksi kunnan perustoimintaa.	1	2	2	operatiivi- nen, strate- ginen	suuri	Projektien kytkeminen osaksi kun- nassa tehtävää perustyötä ja huoleh- timinen siitä, että tulokset jalkaute- taan osaksi toimintaa.
TALOUDELLINEN						
Kunnan talous heikkenee, oman toi- minnan rakenne muuttuu (kulut kas- vavat tulot vähenevät), vuosikate heikkenee (lainanmaksukyky alenee, rahoituksen saatavuus vaarantuu).	3	2	6	operatiivi- nen, strate- ginen	kohtalainen	Operatiivisten ja strategisten toi- menpiteiden taloudellinen vaikutus- arviointi (tulot ja menot).
Velkamäärä kasvaa liian isoksi. ”In- vestointiruuha” kasvattaa laina- osuutta yli maksukyvyyn.	3	2	6	operatiivi- nen, strate- ginen	kohtalainen	Investointien kokonaissuunnitelma ja siinä pitäytyminen. Taloudellisen kokonaisarvioinnin systemaattinen päivittäminen investointisuunnitel- man ulkopuolisten investointien yh- teydessä.
VAHINKO						
Työtaturmat, vastuuvahingot (henkilöstön virheet)	2	2	4	operatiivi- nen	suuri	Koulutus, perehdyttäminen, työajan resurssointi.
Kiinteistön vahinkoriskit: vesiva- hinko, tulipalo, kaukolämpö katkeaa, sisäilmaongelmat yms.	3	2	6			Varoitus/hälytysjärjestelmät, sam- mutusjärjestelmät, varautumissuun- nitelmat, vakuutukset
Vesihuollon vahinkoriskit, veden saastuminen, laiterikko, verkosto- vuoto.	3	1	3			Varoitus/hälytysjärjestelmät, sam- mutusjärjestelmät, varautumissuun- nitelmat, vakuutukset

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kuntalakiin, sisäisen valvonnan ohjeisiin sekä muihin sääntöihin, määräyksiin ja ohjeisiin. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuus sekä voimavarat turvataan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan kunnan strategisten, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ovat osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Kuntalain mukaisesti valtuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnan riskienhallintapolitiikka on hyväksytty valtuustossa vuonna 2016 (valt. 15.12.2016 § 68). Lisäksi kunnan hallintosääntöön on otettu tarpeelliset määräykset sisäistä valvontaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta. Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosääntöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvauksiin ja työ- ja tehtäväkuvauksiin.

Utajärven kunnan sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjaukskäytännössä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, joka tuottaa tietoa johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen toimivuudesta.

Säännösten ja määräysten noudattaminen

Utajärven kunnan tytäryhtiöissä noudatetaan valtuuston vuonna 2017 hyväksymää Utajärven kunnan konserniohjetta (valt. 28.2.2017 § 13). Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohje koskee Utajärven kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä sekä muissa merkittävässä yhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että Utajärven kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan. Myös Utajärven kunnan omat toimielimet ovat velvollisia noudattamaan konserniohjetta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä -suositus on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2014 täydentämään lakisääteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Esittelijät, kunnanhallituksen ja lupa- ja valvontalautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä toimielinten puheenjohtajisto ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Sisäisen valvonnan onnistumisesta raportoidaan toimielimille, esimerkiksi talousraporttien yhteydessä. Sisäistä valvontaa arvioidaan myös tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Lisäksi vuosittaisissa valtuustoseminaareissa käydään läpi toimialakohtaiset tilanneanalyysit, joissa arvioidaan toimialan toiminnan onnistumista ja nostetaan esille sen keskeiset kehittämistarpeet.

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden tehtäviin. Kunnanhallitus seuraa talousarvion toteutumista aktiivisesti ja valtuustolle raportoidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Vuoden 2020 osalta toiminnallisia tavoitteita on käsitelty tilinpäätöksen yhteydessä.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
ulkoiset (katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3202	3458
Toimintakulut	-24154	-23910
Toimintakate	-20952	-20451
Verotulot	10051	10269
Valtionosuudet	12849	11555
Korkotuotot	47	40
Muut rahoitustuotot	7	10
Korkokulut	-99	-101
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	1903	1321
Poistot ja arvonalentumiset	-1202	-1153
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	701	167
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	28	20
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	-650	
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)	26	
Tilikauden ylijäämä	105	188

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	%	13,26	14,46
Vuosikate / poistot %	%	171,01	114,54
Vuosikate, euroa/asukas	e	726,53	493,77
Asukasmäärä	hlö	2620	2676

Toimintatuotot/toimintakuluista %: Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate/poistot %: Kun tunnusluku on yli 100, vuosikate riittää poistoihin.

Talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin, että **maksurahoituksen osuus toimintamenoista** tunnusluku olisi 17,4 %. Lopullinen luku on 13,26 %. Pidemmän ajan tavoitteena on ollut, että tunnusluku on yli 15 %.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Tulorahoitus on riittävä, kun vuosikate/poistot% -tunnusluvun arvo on 100 tai yli. Lopullinen luku on 171,01 %. Tähän vaikuttaa se, että vuosikate muodostui poikkeuksellisen hyväksi käyttötalouden budjettialitusten ja valtionosuuslisäysten myötä. Talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin että tämän tunnusluku olisi 53.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(katkaistut luvut)	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 903	1 321
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-120	-74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 391	-3 707
Rahoitusosuudet investointimenoihin	258	48
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	125	171
Toiminnan ja investointien rahavirta	-225	-2 241
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-19	-19
Antolainasaamisten vähennykset	14	127
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 995	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 147	-1 150
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	489	603
Rahoituksen rahavirta	1 332	1 561
Rahavarojen muutos	1 107	-680
Rahavarat 31.12.	2 570	1 463
Rahavarat 1.1.	1 463	2 143
RAHAVARAT	1 107	-680

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2 020	2 019
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5v:lta	t€	-2 354	-4 149
Investointien tulorahoitus, %	%	89	36
Lainanhoitokate		1,6	1,1
Kassan riittävyys, pv	pv	34	18
Asukasmäärä	hlö	2 620	2 676

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta –tunnusluku on negatiivinen: -2 354 t€. Tässä näkyy kunnan vahva investoiminen viimeiseltä viideltä vuodelta. Tämä tunnusluku ei saisi kuitenkaan muodostua pysyvästi negatiiviseksi luvuksi. Talousarviossa tämä luku oli -3 478 t€.

Lainanhoitokate –tunnusluvun tavoitetasoksi on määritelty, että se ei painuisi alle yhden. Tällöin kunnan lainanhoitokyky olisi heikko. Tunnusluku oli 1,6. Tähän vaikutti erityisesti vahva vuosikate viime vuodelta. Talousarviossa tunnusluvuksi oli arvioitu 0,72.

Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitetasona on ollut, että arvo on yli 15. Vuonna 2020 tunnusluku oli 34. Kassa jäi vahvaksi viime vuodelta, sillä investoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti ja valtionosuudet kasvoivat merkittävästi.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €	(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 904	25 972	OMAPÄÄOMA	14 912	14 832
Aineettomat hyödykkeet	517	503	Peruspääoma	9054	9054
Muut pitkävaikutteiset menot	517	503	Muut omat rahastot	473	500
Aineelliset hyödykkeet	15 921	15 008	Edellisten tilikausien ylijäämä (alij.)	5278	5089
Maa- ja vesialueet	1151	1152	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	105	188
Rakennukset	9943	10233	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	1588	966
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2742	2794	Poistoero	638	666
Koneet ja kalusto	144	150	Vapaaehtoiset varaukset	950	300
Muut aineelliset hyödykkeet	121	121	PAKOLLISET VARAUKSET	194	194
Ennakkomaksut ja kesk.hankinn.	1817	557	Muut pakolliset varaukset	194	194
Sijoitukset	10 464	10 459	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	50	89
Osakkeet ja osuudet	8002	8002	Lahjoitusrahastojen pääomat	50	89
Muut lainasaamiset	2462	2457	VIERAS PÄÄOMA	13 725	12 306
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	Pitkäaikainen	10 218	9 377
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	9737	8923
Lahjoitusrahastojen varat	0	0	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	480	454
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 568	2 416	Lyhytaikainen	3 506	2 928
Saamiset	997	953	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1130	1097
Pitkäaikaiset saamiset	54	54	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	797	787	Saadut ennakot	1	0
Myyntisaamiset	520	542	Ostovelat	753	608
Muut saamiset	277	245	Muut velat	135	161
Siirtosaamiset	145	111	Siirtovelat	1485	1060
Rahoitusarvopaperit	28	27	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 471	28 388
Osakkeet ja osuudet	28	27	Omavaraisuusaste, %	54,15	55,65
Rahat ja pankkisaamiset	2541	1436	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	52,57	48,67
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 471	28 388	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000e	5384	5278
			Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas	2055	1972
			Lainakanta 31.12, 1000e	10868	10021
			Lainat euroa/asukas	4148	3745
			Lainat ja vastuut 31.12. t€	10958	10054
			Lainat ja vastuut €/as.	4182	3757
			Lainasaamiset, 1000e	2462	2457
			Asukasmäärä	2620	2676

Omavaraisuusaste = 100*(Omapääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma- Saadut ennakot) mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot)/ Käyttötulot. Tämä tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut % käyttötuloista tunnusluvussa on lähes sama kaava kuin suhteellisessa velkaantuneisuudessa, jossa mukaan on lisäksi laskettu vastuut leasing sopimuksista ja vuokravastuista.

1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3202	11,26	Toimintakulut	24155	86,85
Verotulot	10052	35,36	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	12849	45,20	Korkokulut	100	0,36
Korkotuotot	48	0,17	Muut rahoituskulut	0	0,00
Muut rahoitustuotot	7	0,02	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	Pakollisten varausten muutos	0	
- Pys.vast.hyödykk.luovutusvoitot	-121	-0,43	- Pakollisten varausten lis+./väh-.	0	0,00
			- Pys.vast.hyödykk.luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	258	0,91	Investointimenot	2392	8,60
Pys vast.hyödykk.luovutustulot	126	0,44			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	14	0,05	Antolainasaamisten lisäykset	19	0,07
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1995	7,02	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1147	4,12
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	28430	100,0	Kokonaismenot yhteensä	27813	100,0
Kokonaistulot				28 430 834,63	
Kokonaismenot				27 813 107,23	
				617 727,40	
Muut maksuvalmiuden muutokset				489 768,30	
Rahavarojen muutos				1 107 495,70	
				-617 727,40	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyhteisöt		5
Yhteensä	8	5

Tytäryhtiöt:

- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä
- Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto Oy

Kuntayhtymät:

- Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt

- Humanpolis Oy

Muut omistusyhteisyhteisöt (ei yhdistellä tilinpäätöksessä, koska omistusosuus alle 20 %)

- As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, ja Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (yli 20 %, mutta merkitys vähäinen; ei yhdistellä), As. Oy Utajärven Sillankulma, Oulunkaaren Työterveys Oy.

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS JA SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Konserniohje on päivitetty vuonna 2017 (Valt. 28.2.2017 § 13) ja hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suositus vuonna 2014 (kh 2.9.2014 § 201). Näissä ohjeissa ja suosituksissa on määritelty Utajärven kunnan konsernivalvonnan periaatteet.

Toimintakertomuksessa tehdään lyhyesti selkoa, miten konserniohjaus on kunnassa järjestetty. Selvityksestä tulee käydä ilmi, mitä tavoitteita kunta omistajana on asettanut tytäryhteisöilleen ja miten konserniohjauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen toiminnan seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimieli-

mille ja viranhaltijoille. Toimintakertomuksessa on lisäksi tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Näiden tavoitteiden toteutumaa esitellään edempänä.

Vuoden 2020 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannetta säännöllisesti. Lisäksi tytäryhtiöiden asioita on käsitelty kunnanhallituksessa erillisinä asioita tai osana kunnanjohtajan katsausta. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari	Toteutuminen Koy:t	Toteutuminen Yrityspuisto Oy
Raportointi kunnanhallitukselle, krt/vuosi	4 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistaus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/ vuosi	2 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistaus tarkastuslautakunnalle, krt/ vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/ vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)

Utajärven kunnan tytäryhtiöiden keskeisimpiä tapahtumia vuodelta 2020

Kiinteistö Oy Järvenneito

Kiinteistö Oy Järvenneito on Utajärvi-konserniin kuuluva tytäryhtiö ja sen koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa 117 rivitaloaluoneistoa.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 17.3.2020. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jari Aitta. Hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen, Kirsi Kumpulainen sekä Sinikka Hämälä. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT.

Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 12.2.2020. Asukaskokoukseen osallistui neljä asukasta. Asukkaiden edustajana yhtiön hallituksessa on Sinikka Hämälä.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluita ja toimistokulukorvauksia maksettiin Utajärven kunnalle 33.484,64 euroa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen ollut Sanna Valtanen. Tekniset asiantuntijapalvelut ostetaan Utajärven kunnalta ja niistä maksettiin 3.943,32 euroa.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin keväällä 2018 ja kiinteistönhoidosta on sopimus urakoitsijan kanssa ajalle 1.6.2018-31.5.2021. Kiinteistönhuoltosopimus kattaa kaikki yhtiön omistamat vuokratilat kirkonkylän alueella. Ojarivin kiinteistönhuolto on ostettu urakoitsijalta 1.11.2020 alkaen, kohteen pitkäaikaisen, yhtiön palkkaamana olleen kiinteistönhoitajan jäätyä vanhuuseläkkeelle.

Asuntojen käyttöaste oli 92,15 %. Asuntojen tyhjänä olon vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta yhteensä 50.594,47 euroa, kun se budjettivaiheessa arvioitiin olevan 45.000,00 euroa. Iso osa tyhjänä olosta selittyy purettavilla asunnoilla tai yksittäisillä asunnoilla, jotka PTS-suunnitelmassa on luokiteltu sellaisiksi, joita ei remontoida. Vuokrattavassa kunnossa olevien asuntojen käyttöaste on ollut lähellä 100 % pitkin vuotta. Yhtiön asuntojen neliövuokra on keskimäärin 9,55 euroa/jm². Asuntoihin on vuonna 2016 asennettu vesimittarit osana tervehdyttämishjelmaa. Mittarit ovat kylmässä vedessä ja kertomusvuonna asukkaiden vesimaksuja kertyi 30.371,98 euroa, hintaan 8,32 euroa/m³. Kunnalle maksetut vesi- ja jätevesimaksut olivat 30.220,88 euroa, kun niihin budjetissa varauduttiin 39.300,00 eurolla.

Lämmityskustannuksiin varattiin 130.050,00 euroa ja toteutuneet lämmityskustannukset olivat 95.763,37 euroa, josta kaukolämmön osuus 31.386,62 euroa.

Vuosikorjauksiin käytettiin 113.693,98 euroa, kun budjetissa niihin oli varattuna 50.125,00 euroa. Vuosikorjauksiin sekä kehittämistoimenpiteisiin saatiin kunnan avustusta 80.000,00 euroa. Korjaustoimenpiteet kohdistuivat muuttotarkastusten yhteydessä havaittujen vikojen korjaamiseen. Näillä toimenpiteillä on vastattu asetettuun tavoitteeseen, että asunnot pidetään kunnossa ja asukasviihtyvyyttä ylläpidetään ja parannetaan.

Mäntykuja – Mannintie 1 kohteiden lämmitystapamuutos toteutettiin tilinpäätösvuonna. Lämmitystapa muutettiin uusiutuvalla energialla toteutettavaksi. Kohteen elinkaari ja lämmitystapamuutoksen kustannukset huomioiden päädyttiin sähkölämmitykseen. Muutuskustannukset sekä sähköliittymän suurentaminen aktivoitiin taseeseen, yhteensä 57.375,54 euroa. Tilinpäätösvuonna laskennallinen, edellisvuoden vertailukulutuksesta laskettuna hiilidioksidin tuottaminen yhtiössä väheni öljyn osalta 1.9.-31.12.2020 välisenä aikana n. 40 tonnia.

Tilikaudella pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin lainaohjelman mukaisesti 194.564,88 euroa. Lainojen korkoja maksettiin yhteensä 4.733,82 euroa. Vuosittaiset lainanlyhennykset ovat edelleen merkittävän suuret suhteessa yhtiön liikevaihtoon, eikä näin ollen korjauksiin voida budjetissa varata kiinteistöjen korjaustarpeet huomioon ottaen riittävästi varoja. Yhtiön poistosuunnitelma päivitettiin tilikaudelle 2018. Poistosuunnitelman mukaan rakennukset poistetaan taseesta 5-12 vuoden aikana. Poisto aika on määritelty rakennuksen iän ja teknisen kunnan perusteella, poistoajaksi tulee noin 40 vuotta. Ojarivin B-talo osoitteessa Ahmasjärventie 9 poistettiin tilinpäätöksessä taseesta kokonaan. Poistot tilinpäätöksessä yhteensä 232.074,47 euroa.

Tilikauden liikevaihto on 632.744,65 euroa ja tilikauden tulos on 34.212,09 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä

Yhtiö omistaa Utajärven keskustassa sijaitsevan kolmikerroksisen 23 huoneiston kerrostalon. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 82 % ja Stora Enso Oyj 18 %.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 17.3.2020. Jari Aitta on hallituksen puheenjohtaja ja varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen sekä Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui kaksi kertaa.

Koronatilanteen vuoksi asukaskokouksia ei pystytty pitämään, vaan asukkaille järjestettiin mahdollisuus tustua yhtiön taloudelliseen tilanteeseen, talousarvion valmisteluun sekä korjaussuunnitelmiin asuntotoimistossa ennalta sovittuina ajankohtina syksyllä.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluita ja toimistokulukorvauksia maksettiin kunnalle 4.933,39 euroa. Tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Aallon Jyväskylä Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on ollut Sanna Valtanen. Tekniset asiantuntijapalvelut ostetaan Utajärven kunnalta. Asiantuntijakustannukset kunnalle olivat 1.643,94 euroa.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin keväällä 2018 ja kiinteistönhoidosta on sopimus urakoitsijan kanssa ajalle 1.6.2018-31.5.2021.

Asuntojen käyttöaste vuonna 2020 on 97,13%. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta 3.683,55 euroa, kun sen arvioitiin talousarviovaiheessa ylävän 13.000,00 euroon. Tyhjänä oloa kertyi lähinnä asukasvaihdojen yhteydessä, jolloin asunnoissa suoritettiin mm. maalausremontteja. Asukkaita perittävä neliövokra kerrostalon puolella rapuissa A – C on 8,08 euroa/jm² ja nk. liikesiivessä 10,92 euroa/jm². Vuokria korotettiin 1.3.2019 lukien 0,30 euroa/jm²/kk.

Vuosikorjauksiin käytettiin kertomusvuonna 44.661,00 euroa. Budjetissa korjauksiin oli varattuna 9.640,00 euroa. Kellarin viemäriremontin korjaustyöt toteutettiin loppuvuoden aikana. Suunniteltu remontti oli mahdollista toteuttaa varoilla, joita oli vuoden mittaan kertynyt budjetissa säästyneillä menoilla sekä korkealla käyttöasteella. Kaukolämmön kustannuksiin varattiin 32.060,00 euroa ja siitä maksettiin 26.197,31 euroa. Vesi- ja jätevesimaksut olivat 9.437,27 euroa ja ne alittivat budjetin 3.562,73 eurolla. Mäyrässä ei toistaiseksi peritä asukailta erikseen kulutuksen mukaisia vesimaksuja. Sähköstä maksettiin 2.736,47 euroa. Budjetoituun verrattuna sähköstä maksettiin 1.263,53 euroa vähemmän johtuen mm. viisi kuukautta suljetuna olleesta talosaunasta. Lisäksi hallinnon kuluissa säästettiin 2.428,20 euroa budjetissa arvioituun.

Pitkäaikaisten lainojen korkokulut ovat 97,50 euroa ja lainaa lyhennettiin 15.700,00 euroa. Liikevaihto on 126.263,69 euroa. Tilikaudella purettiin 6.270,00 euron asuintalovaraus vuodelta 2013. Tilikauden tulos on 10,30 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistösaakeyhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Asia	Tavoite	Vuoden 2020 toteuma
1. Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	- korkea käyttöaste ja hyvä asukastyytyväisyys	- korkeat käyttöasteet - asukkaiden tavoitettavuutta parannettiin (mm. Facebook-tiedottaminen)
2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan, resurssien mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia. - asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi/yhtiö	- päätetyt toimenpiteet toteutettiin muuttojen yhteydessä ja niihin liittyvät tarvittavat korjaukset toteutettiin - Järvenneidon asukaskokous pidettiin suunnitellusti 2/2020, Mäyrän osalta poikkeusjärjestelyin

	<ul style="list-style-type: none"> - käyttöasteiden alhaisuuden vuoksi, on päätetty kehittämistoimenpiteistä, yhden C/D-salkun kohteen hakemista aravarajoituksista vapaaksi ja sitä kautta hallittuun asuntokannan vähentämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Honkatie B-talon purkaminen kilpailutettiin ja purku aikataulutettu - seuraavien käytöstä poistettavien kohteiden purkuaikataulua alustavasti aikataulutettu seuraavalle 5-vuotiskaudelle - yhtiön edustajat (pj+tj) mukana asumisen kehittämisen työryhmässä
3. Putaalansaaren kohteiden öljylämmityksen muutos	<ul style="list-style-type: none"> - lämmitystapamuutokseen valmistautuminen, toteutuuko kaukolämpöverkon laajennus? - ellei kaukolämpöverkko laajene, joudutaan miettimään muita vaihtoehtoja 	<ul style="list-style-type: none"> - 32 asuntoa kattavan kohteen lämmitystavan muutos toteutettiin 8/2020 öljystä uusiutuvalla energialla, sähköllä lämpiäväksi Hinku-periaatteiden mukaisesti - tieto siitä, että kaukolämpöverkko ei laajene.

Tilinpäätöslukuja 2020

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
kunnan omistusosuus	100 %	82 %
käyttöaste % (saamatta jäänyt vuokratulo)	92,15 % (50.594,47)	97,13 % (3.683,55)
LIIKEVAIHTO	632.744,65	126.263,69
Hoitokulut	433.705,23	117.936,60
Rahoituskulut	4.733,82	97,50
Lainojen lyhennykset	194.564,88	15.700,00
asuintalovaraus		6,270,00 (asuintalovarauksen purku)
TILIKAUDEN TULOS	+ 34.212,09	+10,30
Lainasaldo 31.12.2019	1.272.090,81	78.488,93
Valtiokonttori	758.777,80	0,00
rahoituslaitos	53.316,00	7.850,00
kunnan tertiäärilainat	459.997,01	70.638,93
oma pääoma	228.067,72	48.631,77
Tase	1.562.057,56	276.544,15

Utajärven Yrityspuisto Oy

Utajärven Yrityspuisto Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Yhtiö tarjoaa maksutonta yritysneuvontaa aloittaville ja yritystoimintaansa kehittäville yhtiöille. Yhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan asiakkaita yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Kehitysyhtiön päätehtävä tehtävänä on elinvoiman vahvistaminen, ei niinkään voiton tuottaminen.

Utajärven Yrityspuisto Oy tähtää toimintaympäristön kehittämiseen. Yhtiö osallistuu kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten kehityshankkeiden suunnitteluun ja markkinointiin. Yhtiöllä on myös omia toimitiloja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Erityisesti aluemarkkinointia kehitetään ja vahvistetaan yrityspuiston toimesta tulevaisuudessa. Utajärvi on hyvä paikka asua ja yrittää sekä houkutteleva matkailu- ja investointikohteena.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Utajärven Yrityspuisto Oy, talousarvio					
	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	348 009	395 126	380 000	380 000	380 000
Liikevoitto (-tappio)	-73 870	13 756	-10 000	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-63 763	24 369	-20 000	0	0
Tase	2 816 337	2 825 763	2 800 000	2 750 000	2 700 000
Oma pääoma	2 344 269	2 368 639	2 300 000	2 380 000	2 350 000
Lainat	433 409	380 029	326 380	273 269	219 889

Yhtiön kaikki toimitilat ovat olleet vuokrauskäytössä lähes koko vuoden. Osassa toimitiloja vuokralaiset vaihtuvat ajoittain. Erityisesti Mustikkakankaan teollisuusalueen toiminta on vilkastunut ja kehittynyt myönteiseen suuntaan. Teollisuusalue on lähes kolminkertaistunut.

Koronalla on ollut vaikutusta eri yrityksiin. Kriisin vaikutuksista kärsivät eniten palvelualat, varsinkin matkailu- ja ravitsemusala. Yrityspuisto on avustanut koronatukien hakemisessa ja toimintaa jatketaan edelleen aktiivisesti kriisin jatkuessa. Vuonna 2020 Utajärven kuntaan myönnettiin yritysten koronatukia n. 650 000 euroa. Myös muita tukia on saatu esimerkiksi investointeihin. Epävarmuus koronan takia saa yritykset varovaisiksi ja investointeja siirretään tulevaisuuteen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Alueen kärkitoimialoina ovat matkailu, kiertotalous, elintarvike-, muovi- ja puuteollisuus. Yhtiö pitää huolen siitä, että Utajärvellä tarjottavat yritysneuvontapalvelut ovat laadukkaita ja että palveluita on saatavissa riittävästi. Utajärven Yrityspuisto Oy käynnistää yrityskehityksen nousevien toiveiden perusteella uusia toimenpiteitä ja kehittämispalveluja alueen yritysten sekä Utajärven kunnan vetovoiman tukemiseksi. Palvelutarjontaa tuotetaan elinkeinoelämän kehittämistarpeiden pohjalta, yritysten tarpeet ja lähtökohdat huomioiden. Alueellista yhteistyötä kehitetään Humanpolis Oy:n kanssa.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen nimeää yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2020 yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet Mikko Kemilä (pj.), Kaisa Karhu (vpj.), Heino Tapio (jäsen), Ahti Moilanen (jäsen), Eero Merilä (jäsen) Maija Koistinen (varajäsen). Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja Anne Sormunen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Pentti Tuovinen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:ssä on toimitusjohtaja ja yksi työntekijä. Teknistä osaamista ja toimituspalveluja ostetaan Utajärven kunnalta. Kirjanpito- ja tilitoimitukset ostetaan tilitoimistolta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Utajärven Yrityspuisto Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimintaohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Raportit taloudesta ja toiminnasta on annettu Utajärven kunnanhallitukselle neljännesvuosittain ja valtuustolle kaksi kertaa vuodessa.

Strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020, Utajärven Yrityspuisto Oy

Asia	Tavoite	Toteutuma
Työpaikkojen ja asukkaiden saaminen kuntaan	Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työpaikkojen ja asukkaiden saaminen kuntaan	Työllisten määrä ja asukasmäärä on laskenut koko kunnan ponnisteluista huolimatta. Sama kehitys kuin muissakin Oulujokilaakson kunnissa. Avoimet työpaikat vuoden 2020 lopussa 19.
Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen	Yrityksien verotulon kasvu Yritysten määrän lisääntyminen	Utajärven kunnan yhteisöverotulot ovat kasvaneet vuosittain ja 2020 kertymä on ollut 976 731 euroa (vuonna 2018 luku 856 046 euroa, vuonna 2019 luku 882 992 euroa). Työpaikkojen lisääntymisen mukana myös välilliset verotulot lisääntyvät. Yritysten määrä on jatkanut tasaista kasvua ja vuonna 2020 on perustettu 12 uutta yritystä koronasta huolimatta.

1.6.4 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2020	2019
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	29 644	29 290
Toimintakulut	-49 331	-48 584
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	11	2
Toimintakate	-19 676	-19 291
Verotulot	10 030	10 247
Valtionosuudet	12 849	11 555
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	64	56
Muut rahoitustuotot	15	21
Korkokulut	-115	-117
Muut rahoituskulut	-11	-14
Vuosikate	3 157	2 457
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 081	-2 108
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-88	-119
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	986	229
Tilinpäätössiirrot	11	26
Tilikauden verot	-1	-1
Laskennalliset verot	1	-7
Vähemmistöosuudet	0	-5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	995	241

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	60,09	60,29
Vuosikate / poistot %	145,47	110,28
Vuosikate, e/as.	938	918
Asukasmäärä	2620	2676

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(katkaistut luvut)	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3157	2457
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-1	-1
Tulorahoituksen korjauserät	-118	-138
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5207	-5369
Rahoitusosuudet investointimenoihin	266	48
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	133	197
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 770	-2 807
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-28	-19
Antolainauksen vähennykset	15	128
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4404	3304
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1438	-1804
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6	-4
Oman pääoman muutokset	-7	-77
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	-101	1
Saamisten muutokset	212	541
Korottomien velkojen muutokset	644	55
Rahoituksen rahavirta	3 670	2 121
Rahavarojen muutos	1 900	-685
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6418	4518
Rahavarat 01.01.	4518	5204
Rahavarojen muutos	1 900	-685

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv.rahavirran kertymä 5v., 1000€	-152	-313
Investointien tulorahoitus %	63,89	46,18
Lainanhoitokate	2,11	1,34
Kassan riittävyys pv	41,74	29,50

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 625	26 865	OMAPÄÄOMA	14 880	13 914
Aineettomat hyödykkeet	843	838	Peruspääoma	9054	9054
Aineettomat oikeudet	84	94	Muut omat rahastot	578	587
Muut pitkävaikutteiset menot	671	695	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4251	4030
Ennakkomaksut	87	48	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	995	241
Aineelliset hyödykkeet	25 874	23 198	VÄHEMMISTÖOSUUDET	66	66
Maa- ja vesialueet	1 735	1 738	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	15 433	15 657	VARAUKSET	6	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3048	3038	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	910	915	Vapaaehtoiset varaukset	6	0
Muut aineelliset hyödykkeet	123	125	PAKOLLISET VARAUKSET	484	485
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	4623	1724	Muut pakolliset varaukset	484	485
Sijoitukset	2 907	2 827	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	216	269
Osakkuusyhteisöosuudet	36	63	VIERAS PÄÄOMA	24 305	20 593
Muut osakkeet ja osuudet	913	819	Pitkäaikainen	16 054	13 174
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14	14	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	14962	11953
Muut lainasaamiset	1942	1929	Lainat julkisyhteisöiltä	611	766
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	162	178	Muut velat/Liittymism.	480	454
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 170	8 286	Lyhytaikainen	8 251	7 419
Vaihto-omaisuus	199	98	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1383	1236
Saamiset	3 552	3 669	Lainat julkisyhteisöiltä	155	183
Pitkäaikaiset saamiset	313	332	Saadut ennakot	9	11
Lyhytaikaiset saamiset	3238	3336	Ostovelat	2239	1998
Rahoitusarvopaperit	144	142	Muut velat	476	467
Rahat ja pankkisaamiset	6274	4375	Siirtovelat	3953	3487
			Laskenall.verovelat	32	32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 959	35 329	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 959	35 329
			omavaraisuusaste%	37,41	39,59
			suhteellinen velkaantuneisuus %	46,26	40,28
			kertynyt ylijäämä(alijäämä),1000e	5247	4272
			kertynyt ylijäämä(alijäämä)/as.	2003	1596
			Konsernilainat e/asukas	6715	5454
			Konsernin lainak. 31.12.,1000e	17113	14140
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.1000€	18355	15346
			Lainat ja vuokravastuut, €/as.	7006	5735
			Konsernin lainasaamiset,1000e	1946	1943
			asukasmäärä	2620	2676

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnan vuoden 2020 tilikauden tulos on 701 394,93 euroa. Poistoeron muutos on 28 833,34 euroa ja rahastojen muutos 26 264,84 euroa. Kunnanhallitus on päättänyt, että tuloksesta kirjataan vielä investointivaraus 650 000 euroa nuoris- ja liikuntatalon hankkeeseen (kh 2.3.2021 § 50).

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 105 993,11 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille.

Kertyneet ylijäämät	5 278 115,23 €
Vuoden 2020 ylijäämä	105 993,11 €
Ylijäämä yhteensä	5 384 108,34 €

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1 HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden tehtäväalue

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuuluu valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot. Nykyisen hallintomallin mukaan myös elinkeino-, hyvinvointi- ja sivistysvaliokuntien menot kuuluvat hallintopalveluiden tehtäväalueelle. Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnat ovat toimineet yhdessä vuoden 2020 ajan.

Oulunkaaren kuntayhtymältä ostetaan kuntapalvelutoimiston talous- henkilöstö- ja ICT-palvelut, hankintasekä eläkeasiamiehen palvelut. Hallintotiimi hoitaa kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimistotehtävät. Asiointipisteen tehtäviin kuuluu kunnan, Kelan ja TE-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät.

Hallintopalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2020	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Käyttö %
HALLINTOPALVELUT						
Myyntituotot	258 270		258 270	267 550,26	9 280,26	103,6
Tuet ja avustukset	34 270		34 270	36 142,50	1 872,50	105,5
Muut toimintatuotot	0		0	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT	292 540		292 540	303 692,76	11 152,76	103,8
Henkilöstökulut	-658 360		-658 360	-645 478,76	-12 881,24	98,0
Palvelujen ostot	-907 560		-907 560	-872 112,49	-35 447,51	96,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 440		-42 440	-42 634,60	194,60	100,5
Avustukset	-140 000		-140 000	-105 370,00	-34 630,00	75,3
Muut toimintakulut	-29 800		-29 800	-36 365,71	6 565,71	122,0
TOIMINTAKULUT	-1 778 160		-1 778 160	-1 701 961,56	-76 198,44	95,7
TOIMINTAKATE	-1 485 620		-1 485 620	-1 398 268,80	-65 045,68	94,1

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 65 045,68 euroa.

Hallintopalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt	Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	<p>Digituen toimintamallin kehittäminen ja jalkauttaminen yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton ja kuntien kanssa.</p> <p>Tutkitaan tiedonhallintamallia tehtäessä organisaation prosesseja ja mahdollisuuksia sähköisiin palveluihin.</p>	<p>Digituen toimintamallin kehittäminen ja jalkauttaminen kirjattu osaksi sähköisten palveluiden kehittämistä (KH 30.6.2020 § 163)</p> <p>Tiedonhallintamallin laatiminen on aloitettu, mutta se on kesken. Osassa läpi käydyissä prosesseissa on tunnistettu sähköisen asioinnin mahdollisuuksia.</p>
On otettu käyttöön 8 uutta sähköistä palvelua: helpottavat asiointia, ovat aika- ja paikkariippumattomia	Olemassa olevien sähköisten palveluiden ajantasaistaminen.	<p>Sähköisen asioinnin käyttöönotto varhaiskasvatuksessa.</p> <p>Dynasty Sähköinen Asiointi –laajennuksen käyttöönotto ja lomakepalvelun toteutus ratkaisulla.</p> <p>Organisaation sisäisen Intranetin jatkokehittäminen viestinnässä.</p>	<p>Sähköisen asioinnin käyttöä varhaiskasvatuksessa on viety eteenpäin.</p> <p>Dynasty Sähköinen Asiointi-palvelun käyttöönotto siirtyi vuodelle 2021 asiahallintajärjestelmän käyttöönoton siirtyessä joulukuulle 2020.</p> <p>Intranetin rakennetta on selkeytetty sekä lisätty henkilöstölle jaettavaa materiaalia. Kehittämistä jatketaan 2021.</p> <p>Opiferus taloussuunnittelu on otettu</p>

	<p>Opiferus Taloussuunnitelun ja Johdon työpöydän käytön lisääminen, sekä tilinpäätös ja investoinnit – osioiden käyttöönotto.</p> <p>Selvitetään rakennusvalvonnan sähköisen asioinnin toteutuksen vaihtoehtoja, mahdollisesti toteutetaan myös.</p>	<p>käyttöön ja johdon työpöydän käyttöä on lisätty. Investointiosion käyttöönotto viedään loppuun vuoden 2021 aikana ja tilinpäätösosion käyttöönotto aloitetaan vuonna 2021.</p> <p>Rakennusvalvonnassa otettu käyttöön sähköinen asiointi Lupapiste-palvelulla</p>
<p>Yhdistetään käyttöön otettavat sähköisen asiointin palvelukanavat internet-sivujen yhteyteen. (toteutettu 2019)</p> <p>Suomi.fi-palveluiden käyttöönoton laajentaminen (palvelutietovaranto; kunnan palveluiden kuvaukset). (toteutettu 2018)</p> <p>Kunnan internet-sivuille ”Teksti puheeksi” –laajennus. (toteutettu 2018)</p>		

LISÄÄ ASUKKAITA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
<p>Kuntalaisten hyvinvointi edistyy</p> <p>Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske.</p>	<p>Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikerhomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.</p>	<p>Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet</p>	<p>Hyte-korttien mukainen toiminta on toteutunut.</p>

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.	<p>Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.</p> <p>Tiedottamista sekä kunnan viestintää kehitetään nykyaikaisiksi ja kuntalaisia osallistaviksi.</p> <p>Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.</p>	<p>Kunnan verkkosivuilla olevan Palvelut-valikon ja palvelukuvausten selkeyttäminen ja löydettävyyden parantaminen.</p> <p>Saavutettavuusdirektiivin mukaisten vaatimusten täyttäminen verkkosivuilla.</p>	<p>Palvelut-valikkoon on toteutettu useita käytettävyyttä parantavia muutoksia.</p> <p>Utajarvi.fi -sivuston saavutettavuuspäivitys on tehty 2021. Sivustolla jaossa olevien dokumenttien päivitys jatkuu 2021.</p>

Hallintopalveluiden tunnuslukuja/mittareita

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
(ulkoiset luvut) asukasm.	2857	2824	2768	2693	2676	2620
Hallintopalveluiden nettomenot €/as.	536	578	647	649	608	619
Hallintotiimi, nto €/as.	117	116	114	132	136	145
Tietohall. kulut (tietoliikenne ja ohjelmat) €	197 952	206 927	214 937	247 100	236 115	304 393
Oulunk.tietohallinnonkulut (Utaj.) €/as.	49	48	43	37	33	52
Oulunk. henkilöstöpalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	15	13	19	21	23	24
Ouluk. talouspalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	33	34	36	39	44	45
Luottamuselinhallinto €/as.	57	92	136	137	99	102

Utajärven kunnan käytössä olevan asiahallintajärjestelmän päivityksen suunnittelu ja aikataulus aloitettiin syksyllä 2019 ja Dynasty 10 otettiin käyttöön loppuvuodesta 2020. Henkilöstöä koulutettiin laajasti ohjelman käyttöönottoon liittyen.

Kunnassa perustettiin alkusyksystä 2020 talous- ja suunnittelutiimi, jonka toiminnan tavoitteena on tiivistää yhteistä näkemystä kunnan taloudellisesta tilanteesta ja tulevista näkymistä sekä huolehtia siitä, että talouteen liittyvät näkökulmat tulevat systemaattisesti huomioiduiksi ja arvioituiksi päätöksenteossa sekä asioiden valmistelussa. Ns. vakituisina jäseninä tiimissä ovat palvelujohtaja ja taloussuunnittelija ja muut jäsenet kutsutaan tapauskohtaisesti käsiteltävien asioiden mukaan. Käytännössä tiimin toimintaan ovat osallistuneet aktiivisesti toimialajohtajat sekä esimiehet.

Kunnassa on otettu käyttöön Opiferus Taloussuunnittelu ohjelmisto, jota käyttävät toimialajohtajat ja esimiehet. Vuoden 2020 talousarvio oli ensimmäinen, jonka esimiehet ja toimialajohtajat syöttivät itse Opiferus Taloussuunnitteluun. Opiferuksen käyttöönotto on vähentänyt ”käsityötä” ja lisännyt toimialajohtajien sekä esimiesten mahdollisuutta tarkastella kokonaisuutta ja siinä tapahtuneita muutoksia sekä oman toimialan että koko kunnan tasolla. Myös talouden toteutumien seuranta onnistuu ohjelman kautta. Ohjelman lisäosien, investointi- ja tilinpäätösosioiden, käyttöönotto on meneillään. Tavoitteena on yksinkertaistaa talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja siten, että hallinnon ei enää tarvitse koostaa dokumentteja yhdestä lähteestä, vaan ne kootaan suoraan samaan dokumenttiin.

Hallintopalveluihin perustettiin määräaikainen IT-asiantuntijan toimi ajalle 1.8.2020-31.7.2021 (kh 30.6.2021 § 164). Tehtävän perustaminen liittyy kunnan ICT-laitteiden määrän kasvuun ja sitä kautta ICT-tukitehtävien lisääntymiseen sekä kunnassa meneillään olevaan strategian mukaisten sähköisten palveluiden kehittämiseen. IT-asiantuntijan palkkaamisen myötä tietohallintasuunnittelijan on ollut mahdollista kohdentaa työpanosta kehittämis- ja suunnittelutehtäviin sekä uusien palveluiden käyttöönottoon teknisen asiantuntijan roolissa. Hallintopalveluiden pitkäaikainen palveluesimies eläköityy vuoden 2021 aikana. Tulevaan eläköitymiseen on varauduttu rekrytoimalla uusi palveluesimies, joka on aloittanut virassa 1.12.2020.

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) tuli voimaan 1.1.2020, ja tämän lain velvoittaman tiedonhallintamallin laatiminen on aloitettu vuonna 2020. Työtä jatketaan edelleen vuonna 2021 ja mallin on tarkoitus valmistua syksyyn 2021 mennessä. Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta velvoittaa kuntaa tekemään verkkopalveluistaan saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Utajärven kunnan verkkosivujen osalta saavutettavuusmuutoksia tehtiin vuoden 2020 aikana. Kunnan muiden verkkopalveluiden osalta muutoksia tehtiin yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa. Saavutettavuustyötä jatketaan verkkopalveluiden osalta vuonna 2021.

Utajärven kunta on ollut mukana USO5, Uuden sukupolven organisaatiot –verkostoprojektissa. USO on osallistujakuntien vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallinen kehittämistyön konsulttija. Kuntien rooli ja palvelurakenteet ovat muotoutumassa uudelleen ja USO-verkosto on tarjonnut tälle työlle oivan alustan. Vuoden 2019 alussa käynnistynyt viides kaksivuotinen USO-verkostokausi päättyi vuoden 2020 lopussa. USO-työskentelyssä painottuivat tulevaisuuden kunnan toiminnan ennakoiva ja tiedolla johdettu kunta, resurssiälykäs kunta ja kukoistava kunta. Koronaepidemia muutti myös USO5 -verkostoprojektin toteutuksen etänä toteutettavaksi.

Kuntapalvelutoimiston tuotanto Oulunkaari

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti henkilöstöhallintoon liittyviä palveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Vuoden 2020 merkittävimpiä haasteita olivat tulorekisteri, palkkaharmonisoinnin aiheuttamien saatavien laskenta- ja maksatustyöt, palkankorotukset, henkilöstöpalveluiden henkilöstömuutokset sekä palkkaohjelman vaihtoprojekti. Nämä aiheuttivat myös talousarvion ylittymisen lisäresursoinnin ja ylitöiden vuoksi.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2019	ALKUPERÄINEN TA 2020	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003201 Henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	696 325,90	626 990,00		626 990,00	757 997,51	131 007,51	120,9
TOIMINTAKULUT	-692 286,93	-626 990,00		-626 990,00	-732 832,66	105 842,66	116,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	4 038,97	0,00		0,00	25 164,85	25 164,85	
023201 Työllistäminen/henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 280,72				13 324,56	13 324,56	
TOIMINTAKULUT	-5 319,69				-38 489,41	38 489,41	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 038,97				-25 164,85	25 164,85	
00003210 Henkilöstöpalvelut yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	697 606,62	626 990,00		626 990,00	771 322,07	144 332,07	123,0
TOIMINTAKULUT	-697 606,62	-626 990,00		-626 990,00	-771 322,07	144 332,07	123,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Talousoalvelut

Oulunkaaren Talousoalvelut vastaa Oulunkaaren ja jäsenkuntiensa lin, Pudasjärven, Simon, Utajärven ja Vaalan taloustehtävien hoidosta. Työtehtäviin kuuluvat kirjanpito, laskutus, reskontrien hoito, maksuliikenne sekä perintä yhteistyössä perintätoimiston kanssa. Kustannukset jaetaan Oulunkaaren ja jäsenkuntien kesken tuotteistamisen perusteella. Talousarvioon myynti arvioitiin 66 % kunnille ja 34 % Oulunkaaren omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 673.062,00 euroa ja lopullinen osuus 655.952,09 euroa, eli palautusta kunnille syntyi 17.109,91 euroa.

Vuonna 2020 Talousopalveluissa on pyritty varmistamaan riittävä resurssi ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Opiferus Talouso suunnittelussa on otettu käyttöön Opiferus –Talouso dokumentointi kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa. Proeconomicaan on päivitetty Finvoice 3.0. minkä myötä pystymme lähettämään SFS-EN 16931-1 standardin mukaisia laskuja. Talouso palveluissa on myös valmistauduttu vuoden 2021 alusta alkavaan automaattiseen talouso raportointiin ohjelmistoja päivittämällä, kartuttamalla tietämystä ja testaamalla tietojen lähettämistä, sekä valmistelemalla v.2021 tilikartta- ja organisaatiomuutoksia. Automaattisen talouso raportoinnin tuomista muutoksista on järjestetty koulutuksia loppukäyttäjille. Raportointiin liittyvä kehitystyö jatkuu vuoden 2021 aikana.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2019	ALKUPERÄINEN TA 2020	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003202 Talouso palvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 012 202,36	1 054 520,00		1 054 520,00	1 008 466,22	-46 053,78	95,6
TOIMINTAKULUT	-1 012 202,36	-1 054 520,00		-1 054 520,00	-1 008 466,22	-46 053,78	95,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukainen toiminta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.400 päätelaitteen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien päätelaitteiden määrä kasvoi hieman vuoteen 2019 verrattuna tuoden mukanaan lisenssikustannuksia.

Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2020 Oulunkaaren kuntayhtymän, lin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2020 merkittävimpiä tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä olivat uuteen verkkoratkaisuun siirtyminen sekä Lifecare-potilastietojärjestelmän päivittämiseen liittyvät tukitoimet. Myös keskitettyyn tulostinratkaisuun siirtyminen tuotti tukipalvelun tarvetta tietopalveluilta. Korona lisäsi nopeasti etätyökalujen käyttöä, laitekannassa näkyi vahva suuntautuminen mm. siirtymisessä pöytäkoneista kannettaviin.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2019	ALKUPERÄINEN TA 2020	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003203 Tietopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 782 545,16	1 793 605,00		1 793 605,00	1 901 251,21	107 646,21	106,0
TOIMINTAKULUT	-1 782 545,16	-1 793 605,00		-1 793 605,00	-1 887 690,79	94 085,79	105,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	13 560,42	13 560,42	
023203 Työllisyys/Tietopalvelu							
TOIMINTATUOTOT					5 893,90	5 893,90	-100,0
TOIMINTAKULUT					-19 454,32	19 454,32	-100,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					-13 560,42	-13 560,42	
00003230 Tietopalvelut yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	1 782 545,16	1 793 605,00		1 793 605,00	1 907 145,11	113 540,11	106,3
TOIMINTAKULUT	-1 782 545,16	-1 793 605,00		-1 793 605,00	-1 907 145,11	113 540,11	106,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
00003000 Seudullinen kuntapalvelutoimisto							
TOIMINTATUOTOT	3 492 354,14	3 475 115,00		3 475 115,00	3 686 933,40	211 818,40	106,1
TOIMINTAKULUT	-3 492 354,14	-3 475 115,00		-3 475 115,00	-3 686 933,40	211 818,40	106,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Oulunkaaren elinkeinojen kehittäminen

Elinkeinoneuvonta ja käytännössä koko Oulunkaaren elinkeinotoiminta loppui vuoden 2019 lopussa. Vuoden 2020 alussa oli käynnissä TyöTakomo-hanke, joka päättyi 31.3.2020. TyöTakomo-hankkeen lopullinen nettomeno oli n. 3500 €. Ao. tulosalueelle on kirjautunut tuloja n. 4800 € aiemmista hankkeista.

OK-Kasvuverkosto-hankkeen viimeisestä maakuntaliiton maksatuspäätöksestä n. 53.000 € on valitus hallinto-oikeuteen. Hanketuloa ei ole kirjattu vuoden 2020 kirjanpitoon, vaan se huomioidaan kirjanpidossa päätöksen jälkeen. Hankkeen ja koko sitovan tason ylitys johtuu keskeneräisestä asiasta.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2019	ALKUPERÄINEN TA 2020	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
002101 Elinkeinoneuvonta							
TOIMINTAKULUT	-44 914,57					0,00	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-44 914,57					0,00	
002102 Osallisuushankkeet							
TOIMINTATUOTOT	6 860,30				3 635,05	3 635,05	
TOIMINTAKULUT	-7 375,00	-5 000,00		-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-514,70	-5 000,00		-5 000,00	3 635,05	-8 635,05	-72,7
00002100 Elinkeinopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	6 860,30				3 635,05	3 635,05	
TOIMINTAKULUT	-52 289,57	-5 000,00		-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-45 429,27	-5 000,00		-5 000,00	3 635,05	-8 635,05	-72,7
002814 Kantama -hanke							
TOIMINTATUOTOT					1 205,52	1 205,52	
TOIMINTAKULUT						0,00	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					1 205,52	-1 205,52	
002815 OK#Kasvuverkosto -hanke							
TOIMINTATUOTOT	21 519,02				0,00	0,00	
TOIMINTAKULUT	-39 156,28				-72 220,88	72 220,88	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 637,26				-72 220,88	72 220,88	
002816 Työtakomo -hanke							
TOIMINTATUOTOT	114 748,14	16 300,00		16 300,00	12 335,84	-3 964,16	75,7
TOIMINTAKULUT	-129 254,50	-30 240,00		-30 240,00	-15 829,26	-14 410,74	52,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14 506,36	-13 940,00		-13 940,00	-3 493,42	-10 446,58	25,1
00002800 Elinkeinohankkeet							
TOIMINTATUOTOT	136 267,16	16 300,00		16 300,00	13 541,36	-2 758,64	83,1
TOIMINTAKULUT	-168 410,78	-30 240,00		-30 240,00	-88 050,14	57 810,14	291,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 143,62	-13 940,00		-13 940,00	-74 508,78	60 568,78	534,5
00002000 Elinkeinojen kehittäminen							
TOIMINTATUOTOT	143 127,46	16 300,00		16 300,00	17 176,41	876,41	105,4
TOIMINTAKULUT	-220 700,35	-35 240,00		-35 240,00	-88 050,14	52 810,14	249,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 572,89	-18 940,00		-18 940,00	-70 873,73	51 933,73	374,2

2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden tehtäväalue

Elinvoimapalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat Oulun maaseutupalvelut, messut ja tapahtumat, erilaisten kehittämishankkeiden hallinta ja elinkeinoelämän kehittäminen. Elinvoimapalveluiden budjetista ostetaan myös Utajärven Yrityspuisto Oy:n sekä Humanpolis Oy:n palvelut.

Elinvoimapalveluiden strateginen hanke oli maahanmuuttotyön kehittämistyötä tukeva, sisäministeriön rahoittama, Löydä kotisi uudelleen Pohjois-Pohjanmaalta-hanke, jonka toteutusvastuu on hyvinvointipalveluiden toimialalla.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n kautta tuettiin erityisesti yritysten selviytymistä poikkeusaikana koronapandemian aiheuttamien muutosten keskellä.

Elinvoimapalveluiden kautta toteutettiin kunnan pääbrändiviestintää. Vuoden 2020 aikana vahvistettiin kunnan strategiaa tukevaa perusviestintää, hankittiin markkinointimateriaalia, toteutettiin MTV:n ja alueellisen päämedia Kalevan kanssa lapsiperhe-, yritys- sekä Älykylän asukashankintakampanjat. Lisäksi perustettiin kunnan sisäinen viestintätiimi, jolla vahvistettiin kunnan omaa viestintää. Tämä tiimin toiminnalla tehostettiin myös sosiaalisen mediassa tapahtuvaa viestintää.

Rokuan ydinalueen osalta valmistui kehittämisrahaston tukemana huoneistohotellimallit ja -asettelut ja sitä tukevat liiketoimintasuunnitelmat. Suunnitelmien pohjalta käynnistettiin ensimmäiset alustavat konkreettiset sidosryhmäkeskustelut. Tämän lisäksi käynnistettiin maanomistusta koskevat keskustelut Rokuan kuntoutussäätiön kanssa liittyen kehittämissuunnitelman toimeenpanoon sekä yhteistyövalmistelut Metsähallituksen kanssa kansallispuiston laajentumiseen valmisteluun liittyen.

Elinvoimapalveluiden tukemana tehtiin säännöllistä kolmen kunnan yhteistyötä Ysitiimin ja Humanpolis OY:n kautta. Humanpolis Oy:n strategian päivitystyötä tehtiin hallitustyöskentelyn kautta. Lisäksi Tervan tien hallitustyöskentelyn tukemana valmistettiin ajantasaista edunvalvontamateriaalia ja kontaktoitiin kansanedustajia henkilöliikenteen edunvalvontaan liittyen.

Elinvoimapalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2020	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Käyttö %
ELINVOIMAPALVELUT						
Myyntituotot	0		0	1 770,00	1 770,00	
Tuet ja avustukset	133 500		133 500	92 012,30	-41 487,70	68,9
Muut toimintatuotot	0		0	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT	133 500		133 500	93 782,30	-39 717,70	70,2
Henkilöstökulut	-100 780		-100 780	-100 696,71	-83,29	99,9
Palvelujen ostot	-671 660	-100 000	-771 660	-553 074,44	-218 585,56	71,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000		-1 000	-8 843,23	7 843,23	884,3
Avustukset	-120 700		-120 700	-182 678,63	61 978,63	151,3
Muut toimintakulut	-12 550		-12 550	-20 980,55	8 430,55	167,2
TOIMINTAKULUT	-906 690		-1 006 690	-866 273,56	-140 416,44	86,1
TOIMINTAKATE	-773 190		-873 190	-772 491,26	-100 698,74	88,5

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate alittui 100 698,74 euroa.

Alla on esitetty ns. strategiabudjetin toteutuminen.

Hankerahoitus			Strategian toteuttamiseksi varattu rahoitus		
HANKKEET (ulk.+sis.)	Budj.+muutos. v.2020	Tot. v.2020	STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN (ulk.+sis.)	Budj. v.2020	Tot. v.2020
TOIMINTAKATE			TOIMINTAKATE		
Oulujoen moninaiskäyttö	-10 000	-7 451	Varhaiskasvatustyön tukeminen	-95 500	-70 132
Rokua Geopark -kehittäminen	-65 000	-69 048	Kotihoidon tuen kuntalisä	-25 200	-43 000
Oulun Seudun Leader	-16 000	-72 079	Kunnan brändityö	-20 000	-29 045
Vetoa- ja pitoa kuntatyöhön	0	-11 663	Sähköiset palvelut	-16 000	0
Oulunkaaren elinkeinoprojektit (hallinto)	-2 250	0	Strateg. mukaiset hankk. (Löydä kotisi)	-31 880	28 587
Puu kierto -hanke	0	-4 276	YHTEENSÄ	-188 580	-113 590
Moottorireitistö -hankkeet	-4 000	0			
Muut reitistöt -hankkeet	-15 000	0			
Matkailun edistäminen (rahasto kp)	0	-26 265			
Muut kehittämishankk. (sis.rahasto budj.)	-230 000	-12 156			
YHTEENSÄ	-342 250	-202 939			

Lapsiperhepaketin kustannus varhaiskasvatuksen maksuttomuuden ja kotihoidonkuntalisän osalta oli 113 132 euroa.

Elinvoimapaalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen	<p>Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana.</p> <p>Laaditaan pysyvä yhteistoimintamalli elinvoimapsopimuksen käytöstä osana kunnan verkostojohdantamista.</p>	<p>Aktiivinen edunvalvonnan toteuttaminen verkostoyhteistyössä. Etätyö-tila käytössä</p> <p>Humanpoliksen kautta: Vahvistetaan Rokua Geopark-yrittäjyysverkostoa.</p> <p>Rokua Geopark-yrittäjien kuukausitulien kehittäminen. Aktiivinen tiedottaminen.</p> <p>Humanpolis kehittää matkailualan yritystoimintaa osana Rokua Geopark perustoimintaa sekä erityisesti osana Oulun seudun kansainvälisen matkailun kehittämishanketta, AOR 2020.</p> <p>Toimenpiteinä yritysten verkostoitumisen edistäminen, tuoteosaamisen lisääminen sekä kotimainen ja kansainvälinen markkinointi.</p>	<p>Humanpolis edustaja mukana mm. Oulun Matkailu Oy Hallitus, PPL elinvoimaryhmä ja PPL matkailun kehittämistoimikunta. Lisäksi edustus: Euroopan Geopark verkoston koordinaatio-komitea ja Suomen Geopark toimikunta.</p> <p>Geopark yrittäjyysverkostoon kuului vuoden 2020 lopulla 47 yritystä, sama kuin 2019.</p> <p>Kuukausituleet pidettiin neljä kertaa joutuksen koronan aiheuttamista rajoituksista tapaamisiin. Kaikkiin mahdollisuus osallistua etänä.</p> <p>AOR hankkeen toimenpiteet toivat yhteen Pohjois-Pohjanmaan alueen matkailuyrityksiä, kv markkinointia ja tuotekehitystä tehtiin digitaalisissa kanavissa</p>
Yrityksien ja työllistämisen määrän lisääminen.	Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitystyönä	Yrittäjyyden kehittämisen osana matkailualan kehittymistä. Tuodaan esille uusia työllistymismahdollisuuksia työntekijänä ja yrittäjänä.	Humanpolis toteuttanut osaltaan matkailun kehittämissuunnitelmaa sille merkittyjen roolien

	<p>Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen: tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano.</p> <p>YP:n ja Humanpoliksen yhteistyömuotojen kehittäminen</p>		<p>kautta. Uutena merkittävänä asiana reitistöjen kehittämishankkeen rahoituksen varmistuminen. Toteutus 2021-2022</p> <p>YP ja HP yhteistyötä määritetty ja kehitetty osana Muhoksen ja Vaalan kuntien elinkeinohanketta.</p>
<p>Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt</p>	<p>Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.</p>	<p>Humanpolis / Rokua Geopark tiedottaa alueen mahdollisuuksista tarjota työtä uusille matkailualan yrittäjille, pyrkien saamaan alueelle uusia palvelun tarjoajia. Humanpolis / RGP toteuttaa laadittua matkailun kehittämissuunnitelmaa ja käynnistää siihen liittyen mm. investointien hankkimiseen tähtäävän hankkeistamisen.</p> <p>Humanpolis / RGP toteuttaa yhteistyössä KAMK kanssa Aikamatka-hanketta jolla luodaan alueelle koulutusta ja matkailua palveleva virtuaalimaailmasovellus.</p>	<p>Humanpolis Geopark opettaja/opaskoulutus pidettiin alkuvuonna 2020. Kurssille osallistui noin 20 uutta alueesta kiinnostunutta toimijaa. Koronakriisi hankaloitti merkittävästi yritysten toiminnan suunnittelua. Investointiosaamisen lisääminen ja mahdollisuuksien esille nosto kirjattu sekä AOR että Koronakriisi hankkeisiin. Aikamatka hanke toteutunut suunnitellusti. Uudet virtuaalimallit julkaistaan 05/21</p>

LISÄÄ ASUKKAITA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toimeuma
<p>Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita</p>	<p>Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue kon-</p>	<p>Älykkään ja helpon arjen asuin ympäristöhankkeen toimeenpano.</p>	

	<p>septin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.</p>	<p>Humanpoliiksen kautta: Kehitetään Rokua Geoparkin 3D mobiilisovellusta.</p> <p>Alueen luontoarvot ja luontoharrastusmahdollisuudet huomioidaan ja korostetaan alueen yhteisissä markkinointimateriaaleissa</p> <p>Osana matkailualan kehittämistä, haetaan alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, joista saadaan myös uusia asukkaita alueen kuntiin.</p>	<p>3D mobiilisovellukseen tuotu uusia ominaisuuksia 2020 aikana.</p> <p>Markkinointia tehostettu, mm. bussinkylkimarkkinointi 6kk sekä digimarkkinoinnin osaamisen kasvataminen.</p> <p>Koronakriisin vuoksi 2020 oli hankala vuoden uuden matkailuyrittäjyyden suhteen</p>
<p>Asuntotuotanto ja –tarjonta ovat kasvaneet: rakennuslupien määrä kasvaa.</p>	<p>Monipuolinen kaavoitus</p> <p>Ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti.</p> <p>Mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.</p>	<p>Humanpoliiksen kautta: Humanpolis Oy / Rokua Geopark (ympäristöjaosto) tekee tiivistä yhteistyötä mm matkailuinfraa koskevan kaavoituksen kanssa.</p>	<p>Ympäristöjaosto valmisti erityisesti reitien kunnostamisen hanketta 2020</p>
<p>Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.</p>	<p>Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapoja toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta.</p> <p>Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.</p>	<p>Laatutyömenetelmien käyttö on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa ja sen kehittämistä sekä johtamista.</p> <p>Humanpoliiksen kautta: Humanpolis vastaa alueen ympäristökasvatuksesta ja yhteistyöstä kuntien koulujen kanssa Kouluille tarjotaan mahdollisuuksia kv-yhteistyöhön muiden Geopark alueiden koulujen kanssa.</p>	<p>Humanpolis mukana kahdessa Geopark koulujen kv. ympäristökasvatus hankkeessa: Erasmus ja Nordplus rahoitukset.</p> <p>Oulujokiopistossa järjestettiin Geopark opaskurssi.</p>

		Yhteistyötä Oulujokiopiston geopark- / kotiseutukurssien kanssa.	
--	--	--	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut	<p>Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.</p> <p>Rokua Geopark-brändin alla on matkailun kehittäminen ja markkinointi osana kuntabrändityötä.</p> <p>Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.</p>	<p>Brändityön toteuttaminen viestintäsuunnitelman mukaisesti yhteistyössä Humanpoliksen ja Yrityspuisto Oy:n kanssa.</p> <p>Strategian mukaisesti Untorock ja Kotiseutuviikko tapahtumien toteuttaminen ja edelleen kehittäminen arviointitietoon perustuen.</p> <p>Humanpoliksen kautta: Aikamatka-hankkeessa luodaan 3D-mallinnuksien avulla materiaalia alueesta.</p> <p>Rokua Geopark-brändin alla matkailun kehittämisen ja markkinointi.</p> <p>Alueen yhteisen viestinnän suunnitelmallinen koordinointi. Koko Rokua Geopark-alueetta koskevan tapahtumien vuosikellon aikaansaaminen.</p> <p>Vahvistetaan kotimaan markkinointia suuntaamalla markkinointiin lisää resursseja RGP perusbudjetista. Erityisesti</p>	<p>Humanpolis Geopark brändiä vahvistettu markkinoinnin toimenpiteillä. Tapahtumiin osallistuminen koronan vuoksi vähäistä.</p> <p>Aikamatka -hanke edennyt suunnitelman mukaisesti. Päättyy 06/21.</p> <p>Matkailun markkinointia tehostettu. Mm. Oulun joukkoliikenne näkyvyys, Matkailuopas Matkamies x2 artikkeli. City-Opas yhteisilmoitus. Oulu times ja Oulun matkailun jäsenyys.</p> <p>Tapahtumien suunnittelu koronan vuoksi ollut mahdollista.</p> <p>Digitaaliseen näkyvyyteen panostettu,</p>

		Some näkyvyyden vahvistaminen. Voimakkaampi läsnäolo alueen tapahtumissa osana Rokua Geopark 10v juhlavuotta. Kehitetään RGP alueen näkyvyyttä alueen sisällä lisäämällä tienvarsi- ja kohdenäkyvyyttä.	mm. osaamista kasvattamalla ja natiivartikkeleiden kautta. Tienvarsinäkyvyyttä lisätään Geopark ”porttien” avulla. Vaalan portille luvat saatu 12/20
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.	Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Kunta (toimijat kunnassa) järjestävät infotilaisuuksia eri kylillä vuosittain. Ajankohta- ja aihepyynnöt saadaan pääasiassa kyläseurojen kautta Elinvoimaryhmään sekä kulttuuripalveluiden järjestämien järjestöpalavereiden (väh. 2 / vuosi) kautta. Infotilaisuuksissa voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.	Humanpolis Tj aloitti kolumnistina Terveitissä 2020. Lisäksi tehostettu digitaalista viestintää ja markkinointia-

Humanpolis Oy:n toimintaresurssi on osana elinvoimapalveluita.

Humanpolis Oy, vuosi 2020, toimitusjohtajan katsaus

Humanpolis Oy:n kuudetta toimintavuotta, 2020, alueen kuntien omistamana leimasi maailmanlaajuinen koronapandemia, joka vaikutti koko yhteiskunnan ja sitä kautta myös yrityksen toimintaan merkittävästi.

Kulunut vuosi oli toinen vuosi Rokua Geoparkin sopimuskautta 2019- 2022. Rokua Geopark sopimuksessa on sovittuna myös Humanpolis Oy:n perusrahoitus vuosille 2019-2022. Rokua Geopark sopimuksen osalta Humanpolis Oy ja Rokua Geopark johtoryhmä päättivät myöntää maksuvapauden vuoden 2020 veloitteiden osalta Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle. Maksuvapauden perusteena oli koronapandemian aiheuttamat talousvaikeudet säätiölle.

Vuodelle 2020 suunniteltua toimintaa jouduttiin koronan aiheuttamien rajoitusten ja pienentyneiden tulojen vuoksi suuntaamaan uudelleen kevään, kesän ja syksyn aikana. Merkittävimmät muutokset koettiin Humanpoliksen hallinnoimassa Attractive Oulu Region 2020 -hankkeessa, joka tähtää kansainvälisen matkailun

kehittämiseen Pohjois-Pohjanmaalla. Muissa hankkeissa ja toimenpiteissä tarvittiin myös sopeuttamista poikkeuksellisen vuoden aiheuttamiin rajoituksiin.

Humanpolis Oy:n ja Rokua Geopark strategiat uudistettiin vuoden aikana ohjaamaan yhtiön toimintaa jatkossa. Merkittävin uudistus oli yhtiön toimialueen laajentaminen matkailutoimialasta myös muuhun elinkeinojen kehittämiseen.

Kehittämishankkeilla on yhtiön toiminnassa merkittävä rooli. Vuoden 2020 aikana Humanpoliksessa on toteutettu useita hankkeita, joista merkittävimmät ovat olleet Rokua Geopark aikamatka, Matkailuviennin kasvuhanke – Attractive Oulu Region 2020 sekä Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksossa -hanke. Lisäksi Humanpolis on mukana Vaalan Lukion hallinnoimassa Erasmus+- yhteishankkeessa.

Vuoden aikana valmisteltiin Oulujokilaakson, Rokuan ja Vaalan Kutujoen reittirakenteiden uudistamisen ja kunnostamisen hanketta ELY-keskuksen Maaseuturahastoon. Oulujokilaakson uudistuvat retkeilyreitit -hanke sai positiivisen rahoituspäätöksen joulukuussa 2020 ja sen toteuttaminen käynnistetään vuoden 2021 alusta.

Vesa Krökki on maaliskuusta 2019 alkaen toiminut Humanpolis Oy:n toimitusjohtajana.

Oulujoen moninaiskäyttö

Vuoden 2020 aikana rakennettiin lisävesiputki Utasen yläaltaasta Utajärveen. Hanke toteutui Touko-heinäkuun aikana ja loppukesän aikana veden vaihtumisen vaikutukset alkoivat jo näkyä veden laadun paranemisenä. Veden laatua tarkkaillaan jatkossa ottamalla säännöllisesti vesinäytteitä alapuolisesta vesistöstä. Hankkeesta tuli alueen asukkailta ja kalastajilta positiivista palautetta.

Maaseutuelinkeinoviranomainen

Uuden Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on Oulun kaupungilla. Maaseutuviraston ja Oulun kaupungin välinen maksajavirastosopimus, joka on alkanut 1.1.2013, on päivitetty uudella 1.1.2015 voimaan tulleella sopimuksella.

Maksajavirastosopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinoviranomaistoita hoitaa Oulun maaseutuyksikkö. Henkilöstöä on yhteensä viisi ja heillä kaikilla on tehtävien jaon mukaisia töitä koko toiminta-alueella. Oulussa ympäristötalossa on toimitilat neljälle työntekijälle ja Pudasjärven sivutoimipisteessä Karhukunnaalla yhdelle työntekijälle. Utajärvellä käydään sopimuksen mukaan ja tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Tukihakemuksia ja korvauksia on vuosittain käsitelty seuraavat määrät:

2017	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	311	126	94	618
-niistä kotieläintiloja	29	76	62	31	198
Peltoala ha	2464	9846	3995	4474	20779
Tukihakemukset kpl	511	1742	842	676	3771
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	1	15	32	2	50
Tuet ja korvaukset milj. €	2,01	7,39	4,54	3,66	17,60
2018	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	90	300	123	93	606
-niistä kotieläintiloja	32	72	54	31	189
Peltoala ha	2726	9611	3940	4448	20725
Tukihakemukset kpl	537	1653	839	569	3598
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	3	7	31	2	43

Tuet ja korvaukset milj. €	2,32	7,15	4,43	3,62	17,52
2019	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	298	116	92	593
-niistä kotieläintiloja	29	70	51	28	178
Peltoala ha	2778	9642	4160	4475	21055
Tukihakemukset kpl	504	1606	796	545	3451
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	2	9	37	1	51
Tuet ja korvaukset milj. €	2,15	6,95	4,25	3,52	16,87
2020	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat	85	296	114	92	587
- Niistä kotieläintiloja	27	60	54	24	165
Peltoala ha	2739	9578	4083	4481	20881
Tukihakemukset kpl *arvio	477*	1457*	767*	552*	3253
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	6	6	31	2	45
Petoeläinvahingot	10	7	82	2	101
Tuet ja korvaukset milj. €	2,08	6,47	3,88	3,55	15,98

2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen toimialue kattaa hyvinvoinnin edistämisen, joka sisältää myös terveyden, turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat myös maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut, nuorten työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta, nuorten käsityöllistäminen sekä Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2020	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Käyttö %
HYVINVOINTIPALVELUT						
Myyntituotot	106 000		106 000	90 931,79	-15 068,21	85,8
Tuet ja avustukset	254 000		254 000	243 922,40	-10 077,60	96,0
Muut toimintatuotot	0		0	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT	360 000		360 000	334 854,19	-25 145,81	93,0
Henkilöstökulut	-894 570		-894 570	-806 062,69	-88 507,31	90,1
Palvelujen ostot	-11 100 160		-11 100 160	-11 635 517,86	535 357,86	104,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 500		-25 500	-14 990,24	-10 509,76	58,8
Avustukset	-50 000		-50 000	-49 688,42	-311,58	99,4
Muut toimintakulut	-35 490		-35 490	-24 549,09	-10 940,91	69,2
TOIMINTAKULUT	-12 105 720		-12 105 720	-12 530 808,30	425 088,30	103,5
TOIMINTAKATE	-11 745 720		-11 745 720	-12 195 954,11	450 234,11	103,8

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate ylittyi 450 234,11 euroa. Tämä johtui Oulunkaaren kuntayhtymän sotebudjetin ylityksestä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Myös terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan kunnan tulee edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja

toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta ja kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Utajärvellä on panostettu hyvinvoinnin edistämistyöhön ja sen kehittämiseen jo useiden vuosien ajan.

Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo kuntalaisille hyvinvoinnin edellytyksiä
- ennaltaehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan ja sen asukkaiden sekä kunnassa toimivien eri tahojen yhteinen asia.

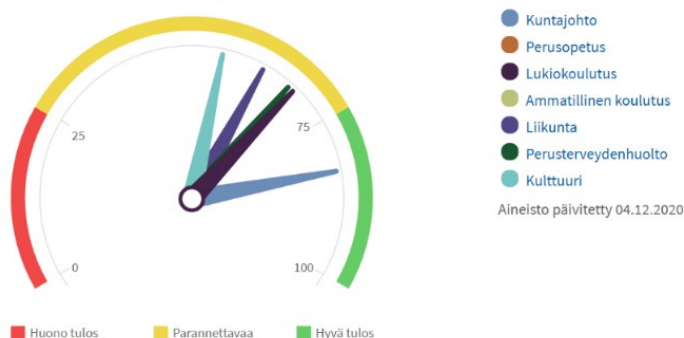
Vuoden 2020 aikana hyvinvointipalveluiden johdolla aloitettiin kunnan sähköisten palveluiden kehittäminen. Seurakuntatalolle perustettiin erityisryhmien käyttöön kuntosalia, niin kutsuttu *Hurrin sali*, jonka laitehankinnat on tehty lahjoitusrahoilla. Koronaepidemian vuoksi kuntosalia ei voitu ottaa käyttöön vuoden 2020 aikana.

Hyvinvointipuhelut toteutettiin keväällä kaikille 70-vuotta täyttäneille ja sitä iäkkäämmille kuntalaisille. Lisäksi kauppakassipalvelu ja apteekin lääkejakelu aloittivat toimintansa. Näillä palveluilla haluttiin tukea ikäihmisten arkea ja jaksamista koronarajoitusten aikana. Puheluiden yhteismäärä oli lähes 350 kpl. Iäkkäät kokivat hyvinvointipuhelut tarpeellisina tietokanavina.

Vuodelle 2020 oli suunniteltu paljon erilaista toimintaa. Suunnitelmissa oli mm. järjestöille suunnattuja VertaisVeturi- ja ulkoiluystävä-koulutuksia, jotka jouduttiin peruuttamaan koronan vuoksi. Samoin järjestöjen aktiiveille suunnattu yhteinen koulutuspäivä sekä liikuntaraati jouduttiin perumaan. Lapsiperheille suunnattu Neuvokas perhe-konsepti siirrettiin myös aloitettavaksi vuoden 2021 puolella. Liikuntapalveluiden nettisivuilla julkaistiin erilaisia jumppaohjeita ja vinkkejä siihen, mitä Utajärvellä voi tehdä ja harrastaa koronarajoituksista huolimatta. Samaa infoa jaettiin myös paperillisina versioina kauppakassi- ja lääketilaisuus-toimitusten mukana.

Kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus on THL:n TEA-viisarilla mitattuna hyvällä tasolla kuntajohdon ja liikuntapalveluiden osalta. Lukiokoulutuksen, perusterveydenhuollon ja kulttuurin osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on parannettavaa TEA-viisarin tulosten mukaan. TEA-viisarin tiedot ovat osittain puutteelliset johtuen kunnan johtamisjärjestelmässä tapahtuneiden yllättävien muutosten johdosta vuonna 2020.

Kaikki sektorit : Utajärvi 2020

THL:n sairastavuusindeksi kuvaa suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä sisältyvät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikunta-elinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ko. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Merkittävin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste on edelleen kunnan korkea sairastavuus. Vuonna 2018 Kelan vakioimaton sairastavuusindeksi oli Utajärvellä 173,1, mikä tarkoittaa sitä, että Utajärvellä esiintyy kansantauteja n. 73 % enemmän kuin maassa keskimäärin. Indeksillä on noussut edellisistä vuosista (vuonna 2017 indeksi oli 172,9 ja vuonna 2015 vastaava luku oli 166,4). Vuoden 2018 vakioimaton sairastavuusindeksi oli Pohjois-Pohjanmaan kahdeksanneksi korkein (edellisenä vuonna neljänneksi korkein).

Utajärven vakioitu sairastavuusindeksi oli 135,1 % vuonna 2018. Luku on Pohjois-Pohjanmaan kuntien kuudenneksi korkein (vuonna 2017 kolmanneksi korkein). Kelan Terveyspuntarin mukaan Utajärvellä sairastetaan kansantaudeista sydämen vajaatoimintaa kaksi kertaa enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Seuraavaksi yleisempiä kansantauteja ovat sepelvaltimotauti ja verenpainetauti.

Utajärvellä 16-64 -vuotiaista työkyvyttömyyseläkkeellä vuonna 2019 oli 13,3 % väestöstä. Pohjois-Pohjanmaalla vastaavasta ikäryhmästä on työkyvyttömyyseläkkeellä 7,3 % ja koko maassa 5,8 %. Utajärvellä suurin yksittäinen syy työkyvyttömyyseläkkeeseen on mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt. Määrissä on ollut hienoista laskua edellisiin vuosiin nähden.

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi, vakioitu (Kela)

		2018
Alue	Indeksi	
Utajärvi	-kuolleisuusindeksi	105,8
	-lääkekorvausoikeus -indeksi	121,4
	-työkyvyttömyysindeksi	178,2
	-Sairastavuusindeksi	135,1

Terveyspuntarin kansantaudit, vakioitu (Kela)

		2018
Alue	Kansantauti	
Utajärvi	103 Diabetes	133,8
	112 Psykoosit	131,2
	201 Sydämen vajaatoiminta	217,3
	202 Nivelreuma	112,9
	203 Astma	139,6
	205 Verenpainetauti	156,8
	206 Sepelvaltimotauti	170,6
	Kansantauti-indeksi	151,7

Luku sata on keskiarvo. Esim. Utajärven sairastavuus on 35,1% korkeampaa kuin keskimäärin koko maassa.

Hyvinvointipalveluiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Työttömyysprosentti alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon.	Kehitetään omia työllisyyspalveluita huomioiden maakuntaudistuksen vaikutukset.	Työllisyysuunnitelman mukainen toiminta.	Työllisyyspalveluiden toimintaa toteutettiin vakiintuneen käytännön mukaisesti. Työllisyysuunnitelmaa ei päivitetty vuodelle 2020 koronatilanteen vuoksi.

LISÄÄ ASUKKAITA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Vähintään 2 % kuntalaisista on maahanmuuttajia	Kunta ottaa vuosittain kiintiöpakolaisia ja henkilöitä hätätapaustilalta sekä oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita ja Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä noin 32-35 henkilöä	Prosessien kehittäminen ”Löydä kotisi uudestaan Pohjois-Pohjanmaalla”-hankkeen tukemana (AMIF rahoitteinen) Kotouttamisohjelman päivitys	Prosessien kehittämistyötä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin. Kotouttamisohjelma on valmis.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.	Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.	Laatutyömenetelmien käyttö on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa ja sen kehittämistä sekä johtamista. Kehitetään palkitsemisjärjestelmiä.	Laadun arviointia viedään eteenpäin vuoden 2021 aikana. Ei ole edennyt vuonna 2020, koska hyvinvointijohtajan virka on ollut täyttämättä. Ei ole toteutunut.
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy	Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet.	Harrastustoimintaa tuettiin sekä liikunnallista elämäntapaa

	painopisteiden toimeenpanoon.		vahvistettiin, järjestyhteistyötä kehitettiin, kansansairauksia ennaltaehkäistiin, liikenneturvallisuustyötä tehtiin, iäkkäillä kaatumisten ennaltaehkäisy ja yksinäisyyden vähentäminen.
		Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämissopimuksessa kirjatut toimenpiteet.	
		Hyvinvointikoordinaattorin määräaikainen työsuhde kesäkuun 2020 loppuun saakka.	Hyvinvointikoordinaattorin toimi on vakinaistettu 1.1.2021 lukien.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut	Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.	Brändityön toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Kunnan ja Rokuan välistä yhteistyötä tehtiin tiiviisti ja yhteistyötä tullaan edelleen kehittämään mm. yhteisten hankkeiden kautta.

Maahanmuuttopalvelut

Maahanmuuttopalveluiden tehtävänä on kaikkien kunnassa olevien maahanmuuttajien, erityisesti pakolaisesta kuntalaisten kotouttaminen, ohjaus ja neuvonta. Utajärvi ottaa vuosittain vastaan kiintiöpakolaisia ja oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, hätätapaustilalta sekä Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä 32-35 henkilöä. Asiasta on olemassa valtuuston pysyvä päätös (28.2.2018 §18). Maahanmuuttopalvelut toimivat kotouttamista ohjaavan lain ja Utajärven kotouttamissuunnitelman mukaisesti yhteistyössä kunnan ja Oulunkaaren kuntayhtymän eri toimijoiden sekä muiden viranomaistahojen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Kotouttamistyötä on tehty yhteistyössä ELY-keskuksen, Oulunkaaren kuntayhtymän, SPR:n ja muiden järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten kuntalaisten kanssa.

Koronan vaikutukset näkyvät maahanmuuttotyössä siten, että vuonna 2019 valitut kiintiöpakolaiset pääsivät saapumaan Suomeen kolmessa erässä: helmikuussa-, maaliskuussa- ja elokuussa 2020. Vuoden 2020 kiintiö ei päässyt saapumaan Suomeen vuoden 2020 aikana, vaan heitä odotetaan saapuvaksi keväällä

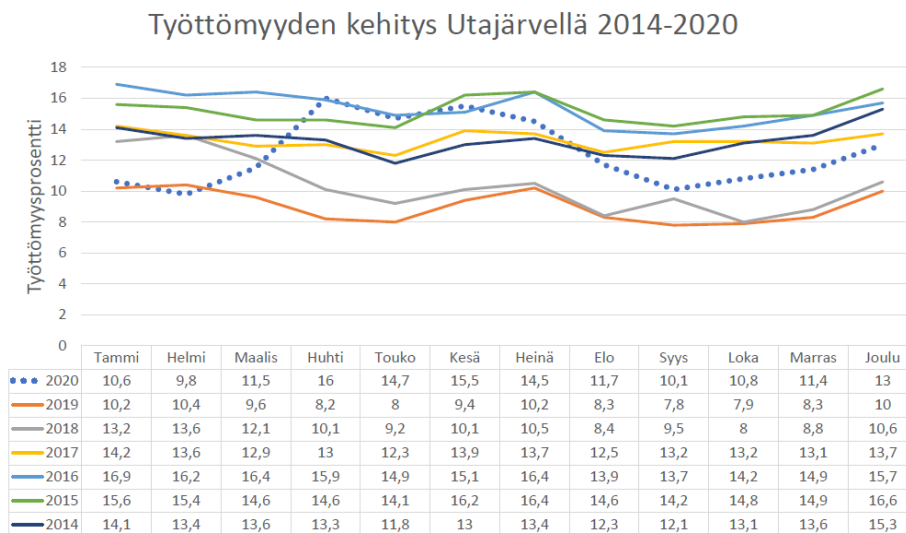
2021. Vuoden 2020 lopussa kunnassa oli 18 kiintiopakolaista. Utajärvellä olevien kiintiopakolaisten arkeen korona on vaikuttanut samalla tavalla kuin muihinkin kuntalaisiin.

Utajärven kunta on toteuttanut yhdessä Pudasjärven kaupungin kanssa AMIF-rahoitteista maahanmuutto-työn kehittämishanketta. Löydä kotisi uudelleen Pohjois-Pohjanmaalta hanke aloitti toiminta maaliskuussa 2019 ja päättyy toukokuussa 2021. Hankkeessa on luotu molempiin kuntiin maahanmuuttajaperheiden alkuvaiheen kotoutumisen malli sekä pyritty kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen. Tavoitteena on ollut myös maahanmuuttajaperheiden kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen kehittäminen täydennyskoulutusten avulla ja yhteistyön vahvistaminen. Hanke on saavuttanut tavoitteensa hyvin.

Työllistämispalveluiden tehtävänä on toteuttaa kunnan ja sen asukkaiden työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä. Tavoitteena on parantaa työllistämiseen ja työllisyyteen liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta ja saada aikaan säästöjä työttömyydestä kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Työllistämispalveluissa työtä tehdään asiakaslähtöisesti ja asiakkaalle suunnattavia palveluita suunnitellaan yksilön toiveet, tavoitteet ja kokonaistilanne huomioiden unohtamatta kunnan lakisääteisiä velvoitteita.

Työllistämispalvelujen ensisijaisia kohderyhmiä olivat alle 29-vuotiaat nuoret, yli 300 päivää työmarkkinatu-kea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt sekä monialaisen yhteispalvelun piiriin (TYP) kuuluvat asiak-kaat.

Koronaepidemia vaikutti olennaisella tavalla työllisyyspalveluiden mahdollisuuksiin toteuttaa moniammatil-lista asiakastyötä sekä kuntouttavaa työtoimintaa.

Kaavio: Utajärven kunnan työttömyysaste kuukausittain 2014-2020. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

	2020	2019	2018
Työttömien työhakijoiden osuus työvoimasta, %	12,6	9,0	10,4
Työttömät työnhakijat	131	99	115
Työttömät työnhakijat, naiset	52	39	49
Työttömät työnhakijat, miehet	79	60	66
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	17	11	12
Yli vuoden työttömänä olleet	23	17	36
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	88	53	64
Avoimet työpaikat	11	34	10

Taulukko: Utajärven kunnan työttömien työnhakijoiden tilannekatsaus 2020, 2019 ja 2018. Lähde: TEM:n työllisyystilasto.

Työllisyystilanne heikentyi olennaisesti koko maassa koronaepidemian johdosta maaliskuusta 2020 alkaen lomautusten ja tuotannollisista sekä taloudellisista syistä tapahtuneiden irtisanomisten myötä. Sama kehitys oli havaittavissa myös Utajärvellä. Korkeimmillaan kunnan työttömyysprosentti oli 15,5 kesäkuussa 2020, mutta tilanne parani loppuvuotta kohti.

Koronaepidemiolla oli vaikutusta myös kunnan maksamaan työmarkkinatuen kuntaosuuteen, koska työllistymistä edistäviä toimenpiteitä, esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa, ei ollut mahdollista toteuttaa normaalisti, vaan toimintaa vietiin etänä toteutettavaksi eikä siihen osallistuminen ollut työttömälle velvoittavaa kuten normaalitilanteessa. Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus oli 49 614 € jääden kuitenkin budjetoidun 50 000 € alle. Vuonna 2019 työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 40 717 €.

Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on toteuttaa työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti. Tavoitteena on nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Nuorten työpajatoimintaan on haettiin valtionavustusta 14 000 euroa, mutta Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ei myöntänyt valtionavustusta Utajärven kunnan nuorten työpajalle. Aluehallintovirasto katsoi päätöksessään, että toimintaan suunnattu henkilötyövuosimäärä oli liian alhainen. Avustusta haettiin kunnanhallituksen päätöksen (2.12.2019 § 271) mukaisesti vain 50 % yksilövalmentajalle aikaisemman 100 % yksilövalmentajan resurssin sijaan, koska nuorten työpajan resurssointi oli ylimitoitettu suhteessa nuorten työpajatoimintaan osallistuvien nuorten määrään. Kunta haki oikaisua nuorten työpajatoimintaa koskevaan Aluehallintoviraston päätökseen (kh 19.5.2020 § 120) ja Aluehallintovirasto hylkäsi kunnan oikaisuvaatimuksen. Asia on parhaillaan vireillä hallinto-oikeudessa.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuun ja itenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta sekä auttaa nuorta luomaan vertaisyhteisöjä itselleen. Etsivään nuorisotyöhön haettiin valtionavustusta 30 000 euroa.

Utajärven kunta, Oulunkaaren kuntayhtymän tilinpäätös 2020

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut yksitoista vuotta jäsenkuntiensa Iin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntapalvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien. Elinkeinojen kehittämistoiminta kuntayhtymän tuottamana päättyi vuonna 2019.

Kuntayhtymän perussopimuksen päivityksen myötä perustettiin omistajaohjauksen neuvottelukunta vuonna 2019. Vuonna 2020 päivitettiin kuntayhtymän strategia vuoteen 2024 saakka. Uudistetun strategian visiona on hyvinvointi syntyy yhdessä. Strategisiksi tavoitteiksi on määritelty oman ja läheisten hyvinvoinnin ja turvallisen arjen rakentaminen, vaikuttavat ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut sekä sujuvat, yhteen toimivat ja palvelutarpeita vastaavat palveluketjut. Lisäksi kuntayhtymätasoinen vaikuttavuus tukee yhteistyötä ja tasapainoista taloutta. Yhtenä strategisena tavoitteena on myös uudistuvat lähipalvelut. Yhteisenä päämääränä on kuntayhtymä haluttuna työpaikkana ja yhteistyökumppanina. Kuntayhtymässämme kehittäminen kuuluu kaikille. Digitaaliset palvelut turvaavat osaltaan arjen sujuvuutta ja arjen tuen palvelualueita ryhdytään pilotoimaan vuonna 2021. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vaikuttava osallisuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategisissa päämäärissä on huomioitu kansalliset linjaukset sote-uudistuksen tavoitteisiin liittyen. Strategian toimeenpano konkretisoituu kuntien yhteisessä palvelujen järjestämissopimuksessa ja palvelutuotannon valmistelemissa palvelujen toimeenpano-ohjelmissa. Kuntaneuvottelumenettely uudistettiin ja omistajaohjauksen koordinaatioryhmän rooli korostuu tässä prosessissa.

Kulunutta vuotta väritti vahvasti koronaan varautuminen. Koronavuosi haastoi taloutta, mutta myös työntekijöiden ja työyhteisön työhyvinvointia. Vuosi toi mukanaan uusia tapoja tehdä työtä ja kohdata asiakkaita. Henkilöstökyselyssä monipaikkaiseen työhön toivottiin jatkoa. Koronavuodesta huolimatta kehittämistoiminta jatkui vahvana. Kulttuurihyvinvoinnin LÄHDE-hanke sai jatkoa. Sote-toiminnan sisällöllinen kehittäminen kytkeytyi tulevaisuuden sote -keskushankkeiden kehittämistyöhön, johon myös edeltävä lapsiperheiden kehittämisohjelman Lape-työ integroitui. Perhe- ja terveystalouden yhteiskehittämisen tuloksena aiemmin syntynyt nuorten mielen tuki –toimintamalli laajenee vuonna 2020 kaikkiin kuntiin. Palvelujärjestelmän kehittämistyötä tehtiin myös tiiviisti kansallisissa verkostoistoissa esimerkkinä Opetushallituksen koordinoima vaativan erityisen tuen VIP-verkosto, jossa palveluja kehitetään sivistys- ja sotepalvelujen sekä erikoissairaanhoidon kanssa yhdessä. Lastensuojelun systeminen toimintamalli on jo vakiintunut osaksi perhepalvelujen palvelujärjestelmää. Ikäihmisten palveluissa jatkettiin palvelujärjestelmän kehittämistyötä ja terveystalouden palveluissa on turvattu hoidon jatkuvuutta ja on edistetty suositusten mukaista hoidon porrastusta. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin koordinoima Sote-ICT-, tietojohdaminen ja hoito- ja palveluketjujen kehittämisen hanke sulautui sote-valtionavustushankkeisiin ja Oulunkaaren vastuulle tuli sote-palvelustrategiatyön koordinaatiostuu. Tässä työssä luodaan yhteistä näkemystä tulevan hyvinvointialueen sote-palveluista. Neljän pohjoisen maakunnan yhteistyöaluetasoisena valmisteluna käynnistyi lasten, nuorten ja perheiden palvelujen osaamiskeskuspilotoinnin hanke.

Talousoikeus on ollut maltillista. Vuoden 2020 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla ylijäämäinen 38 803,74 euroa. Sosiaali- ja terveystalouden nettokulut kasvoivat vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 0,8 %. Erikoissairaanhoidon nettomenot pienenevät 1,0 % ja oman toiminnan nettokulut kasvoivat 1,7 %. Oman toiminnan nettokustannukset kasvoivat kaikissa muissa Oulunkaaren jäsenkunnissa paitsi Simossa (vaihteluväli +1 % - +4,5 %) vuoteen 2019 verrattuna. Simon oman toiminnan nettokustannukset pienenevät

1,6 %. Erikoissairaanhoidon kustannusten osalta kunnittainen vaihteluväli oli -18,9 % - +6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveyspalvelujen oman toiminnan menot kasvoivat noin 1,2 miljoonaa euroa, ja erikoissairaanhoidon kustannukset pienenevät 380 000 euroa. Nettokasvu oli 818 000 euroa. Oman toiminnan kustannukset nousivat henkilöstökuluissa sekä palvelutarpeiden kasvun myötä palvelujen ostoissa perhepalvelujen vammais- ja lastensuojelupalveluissa sekä vanhus- ja terveyspalveluissa. Henkilöstökulujen nousuun vaikutti palkkaharmonisointin toinen aalto, jonka kustannusvaikutus vuodelle 2020 oli yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Koronakustannukset vuonna 2020 oli yhteensä 1,5 M€ ja menetettyjä tuloja 0,4 M€ eli koronan kokonaiskustannusvaikutukset olivat yhteensä n. 1,9 M€.

Kuntatalouden haasteet heijastuvat Oulunkaarelle mm. ikääntyvän väestön palvelutarpeiden kysynnän kasvun myötä. Ostopalvelujen kysyntää kasvattaa erityistä tukea tarvitsevien kuntalaisten palvelutarpeet mm. lastensuojelu. Väestön palvelutarpeiden kasvu edellyttää jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua. Yhtymähallituksen nimeämä talouden tasapainotustyöryhmä on jatkanut työskentelyään omistajaohjauksen koordinaatiotyöryhmän ohjaamana ja rakenneuudistuksissa on osittain päästy eteenpäin.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyö kuntien kanssa on oleellista kustannusten kasvun hillinnän näkökulmasta pitkällä tähtäimellä. Palvelujen järjestämissopimusten laadinnassa on kuntien kanssa huomioitu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategisten tavoitteiden yhteensovittaminen. Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnallisen hyvinvointisopimuksen toimeenpanoa jatkettiin. Hyvinvointialueiden valmistelu jatkuu tulevaisuuden sote-keskusohjelmien ja rakennehankkeiden puitteissa. Sote-uudistuksen valmistelu jatkuu edelleen. Kuntapalvelutoimiston työssä ovat näkyneet automatisoidun talousraportoinnin käyttöönotto ja palkkaharmonisoinnin aiheuttamien saatavien laskentatyöt. Vuonna 2021 varaudutaan myös kuntapalvelutoimiston osalta mahdollisiin sote-uudistuksen lainsäädännön etenemisen skenaarioon. Vuosi 2020 oli Oulunkaaren työterveys Oy:n ensimmäinen toimintavuosi.

Johtotiimin terveisiin Oulunkaaren väelle on hyvä yhtyä: Muutoksen ja kriisin vuodesta on hyvin selvitty ja asiat ovat menneet eteenpäin. Kiitos kaikille.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Kuntien osuudet yli- ja alijäämistä

Kuntien lopulliset soten tuotantoon 2020						
SOTE-HANKKEET	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Digikummi	16 414,34	13 127,80	4 462,09	4 655,51	4 982,33	43 642,06
Lähde	1 960,72	1 568,14	533,00	556,11	595,15	5 213,11
Vetoa ja pitoa kuntatyöhön	1 539,90	1 231,58	418,61	436,75	467,41	4 094,25
Lähde! Taiteesta osallisuutta	9 357,14	7 483,62	2 543,65	2 653,91	2 840,22	24 878,55
Tukiverkko	2 138,57	1 710,38	581,35	606,55	649,13	5 685,98
Soten kehittämistoiminta	206,72	165,33	56,20	58,63	62,75	549,63
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ	31 617,39	25 286,84	8 594,89	8 967,47	9 596,99	84 063,58

Soten tuotanto	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	7 757 803,42	7 980 127,46	2 659 020,75	3 465 091,28	2 252 857,71	24 114 900,62
Terveyspalvelut	7 459 022,91	7 423 454,89	2 629 106,24	3 180 382,31	2 601 058,94	23 293 025,29
Vanhuspalvelut	6 801 395,06	9 390 909,03	2 745 969,84	2 940 720,97	2 872 808,04	24 751 802,94
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	22 049 838,78	24 819 778,22	8 042 691,72	9 595 162,03	7 736 321,68	72 243 792,43
Oma tuotanto (+) kunta maksaa lisää / (-) palauttaa	1 423 838,82	1 856 778,26	411 691,68	272 662,03	420 321,76	4 385 292,55
Erikoissairaanhoido	12 572 029,38	11 885 909,23	3 427 140,21	4 751 769,55	4 533 597,76	37 170 446,13
Erikoissairaanhoido (+) kunta maksaa lisää / (-) palauttaa	1 002 029,34	585 909,19	72 140,25	-330 730,49	-666 402,20	662 946,09
SOTE YHTEENSÄ NETTO	34 621 868,16	36 705 687,45	11 469 831,93	14 346 931,58	12 269 919,44	109 414 238,56
SOTE YHTEENSÄ (+) KUNTA MAKSAA LISÄÄ / (-) PALAUTTAA	2 425 868,16	2 442 687,45	483 831,93	-58 068,46	-246 080,44	5 048 238,64

OMA TUOTANTO	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Omaan tuotannon lisämäärärahat	1 049 775,00	1 812 146,00	300 097,00	129 742,00	306 901,00	3 598 661,00
Ta-2020 alkup.+lisämäärärahat yhteensä	21 675 774,96	24 775 145,96	7 931 097,04	9 452 242,00	7 622 900,92	71 457 160,88
Ero toteutuneeseen, pun yli ja musta alle	-374 063,82	-44 632,26	-111 594,68	-142 920,03	-113 420,76	-786 631,55

ESH	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
			*)	**)	***)	
ESH:n lisämäärärahat	1 000 000,00	120 000,00				
Ta-2020 alkup.+lisämäärärahat yhteensä	12 570 000,04	11 420 000,04	3 354 999,96	5 082 500,04	5 199 999,96	36 507 500,04
Ero toteutuneeseen, pun yli ja musta alle	-2 029,34	-465 909,19	-72 140,25	330 730,49	666 402,20	-662 946,09

*)arv.alitus 120.000   **)arv.alitus 450.000   ***) arv.alitus 800.000

Oulunkaaren yhtymävaltuusto on käsitellyt määrärahamuutoksia ja -ylityksiä kokouksessaan 9.12.2020. Tällöin hyväksyttiin mm. vuodelle 2020 talousarviomuutos liittyen palkkaharmonisointiin (§ 111). Utajärven osalta summa oli 50 097 euroa. Samassa kokouksessa hyväksyttiin ylitysoikeus Utajärven soten omalle toiminnalle 250 000 euroa. Utajärven erikoissairaanhoidon osalta arvioitiin tulevan alitusta 120 000 euroa (§ 112). Erikoissairaanhoidon lopulta kuitenkin ylittyi 72 140,25 euroa.

Näitä asioita ei ehditty kuitenkaan käsitellä Utajärven valtuusossa vuoden 2020 aikana. Utajärven kunnalle tuli lisämaksua soten osalta 483 831,93 euroa.

SOTEN TUOTANNON OSUUKSIEN YHTEENVETO TP 2020

Yhteensä	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yht
Soten Hallinto / Hankkeet						
ennakot €/v	52 496,04	42 594,96	14 388,00	15 300,00	16 221,00	141 000,00
2020 toteutunut €	31 617,39	25 286,84	8 594,89	8 967,47	9 596,99	84 063,58
Palautus-/Lisämaksua + €	-20 878,65	-17 308,12	-5 793,11	-6 332,53	-6 624,01	-56 936,42
Perhepalvelut						
ennakot €/v	7 223 004,96	7 223 634,00	2 496 617,04	3 589 560,00	2 036 013,00	22 568 829,00
2020 toteutunut €	7 757 803,42	7 980 127,46	2 659 020,75	3 465 091,28	2 252 857,71	24 114 900,62
Palautus-/Lisämaksua + €	534 798,46	756 493,46	162 403,71	-124 468,72	216 844,71	1 546 071,62
Terveyspalvelut						
ennakot/v	7 038 870,00	6 762 380,04	2 554 122,00	2 926 655,04	2 563 725,96	21 845 753,04
2020 toteutunut €	7 459 022,91	7 423 454,89	2 629 106,24	3 180 382,31	2 601 058,94	23 293 025,29
Palautus-/Lisämaksua + €	420 152,91	661 074,85	74 984,24	253 727,27	37 332,98	1 447 272,25
Vanhuspalvelut						
ennakot €/v	6 311 628,96	8 934 390,96	2 565 873,00	2 790 984,96	2 700 039,96	23 302 917,84
2020 toteutunut €	6 801 395,06	9 390 909,03	2 745 969,84	2 940 720,97	2 872 808,04	24 751 802,94
Palautus-/Lisämaksua + €	489 766,10	456 518,07	180 096,84	149 736,01	172 768,08	1 448 885,10
Esh						
ennakot/v	11 570 000,04	11 300 000,04	3 354 999,96	5 082 500,04	5 199 999,96	36 507 500,04
2020 toteutunut €	12 572 029,38	11 885 909,23	3 427 140,21	4 751 769,55	4 533 597,76	37 170 446,13
Palautus-/Lisämaksua + €	1 002 029,34	585 909,19	72 140,25	-330 730,49	-666 402,20	662 946,09
KAIKKI YHTEENSÄ						
ennakot €/v	32 196 000,00	34 263 000,00	10 986 000,00	14 405 000,04	12 515 999,88	104 365 999,92
2020 toteutunut €	34 621 868,16	36 705 687,45	11 469 831,93	14 346 931,58	12 269 919,44	109 414 238,56
Palautus-/Lisämaksua + €	2 425 868,16	2 442 687,45	483 831,93	-58 068,46	-246 080,44	5 048 238,64

Utjärven palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2019	ALKUPERÄINEN TA 2020	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
Utjärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	299 024,53	407 674,00		407 674,00	352 598,51	-55 075,49	86,5
TOIMINTAKULUT	-2 964 435,01	-2 904 291,00	-4 835,00	-2 909 126,00	-3 011 253,74	102 127,74	103,5
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 153 367,99	-1 213 919,00	-4 835,00	-1 218 754,00	-1 144 907,57	-73 846,43	93,9
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 237 481,41	-1 218 359,00		-1 218 359,00	-1 237 164,16	18 805,16	101,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 665 410,48	-2 496 617,00	-4 835,00	-2 501 452,00	-2 658 655,23	157 203,23	106,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 406,53		-366,00	-366,00	-365,52	-0,48	99,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 667 817,01	-2 496 617,00	-5 201,00	-2 501 818,00	-2 659 020,75	157 202,75	106,3
Utjärven terveystalvet							
TOIMINTATUOTOT	1 063 425,13	853 200,00		853 200,00	855 426,40	2 226,40	100,3
TOIMINTAKULUT	-3 477 289,52	-3 407 322,00	-36 572,00	-3 443 894,00	-3 481 136,15	37 242,15	101,1
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 965 629,49	-1 988 099,00	-36 572,00	-2 024 671,00	-1 916 917,46	-107 753,54	94,7
<i>Palvelujen ostot</i>	-909 683,99	-741 433,00		-741 433,00	-892 115,14	150 682,14	120,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 413 864,39	-2 554 122,00	-36 572,00	-2 590 694,00	-2 625 709,75	35 015,75	101,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 513,83		-3 398,00	-3 398,00	-3 396,49	-1,51	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 416 378,22	-2 554 122,00	-39 970,00	-2 594 092,00	-2 629 106,24	35 014,24	101,3
Utjärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 019 852,84	673 722,00	206 000,00	879 722,00	892 769,61	13 047,61	101,5
TOIMINTAKULUT	-3 689 762,94	-3 239 595,00	-210 609,00	-3 450 204,00	-3 638 423,09	188 219,09	105,5
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 733 557,34	-1 369 397,00	-4 609,00	-1 374 006,00	-1 567 040,66	193 034,66	114,0
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 363 431,17	-713 117,00	-126 000,00	-839 117,00	-873 640,91	34 523,91	104,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 669 910,10	-2 565 873,00	-4 609,00	-2 570 482,00	-2 745 653,48	175 171,48	106,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 523,90		-317,00	-317,00	-316,36	-0,64	99,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 672 434,00	-2 565 873,00	-4 926,00	-2 570 799,00	-2 745 969,84	175 170,84	106,8
Utjärven oma toiminta yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 382 302,50	1 934 596,00	206 000,00	2 140 596,00	2 100 794,52	-39 801,48	98,1
TOIMINTAKULUT	-10 131 487,47	-9 551 208,00	-252 016,00	-9 803 224,00	-10 130 812,98	327 588,98	103,3
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-4 852 554,82</i>	<i>-4 571 415,00</i>	<i>-46 016,00</i>	<i>-4 617 431,00</i>	<i>-4 628 865,69</i>	<i>11 434,69</i>	<i>100,2</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 510 596,57</i>	<i>-2 672 909,00</i>	<i>-126 000,00</i>	<i>-2 798 909,00</i>	<i>-3 002 920,21</i>	<i>204 011,21</i>	<i>107,3</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 749 184,97	-7 616 612,00	-46 016,00	-7 662 628,00	-8 030 018,46	367 390,46	104,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 444,26		-4 081,00	-4 081,00	-4 078,37	-2,63	99,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 756 629,23	-7 616 612,00	-49 414,00	-7 666 026,00	-8 034 096,83	368 070,83	104,8
Utjärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTATUOTOT					3 192,00		
TOIMINTAKULUT	-3 216 927,81	-3 355 000,00		-3 355 000,00	-3 430 332,21	75 332,21	102,2
<i>Palvelujen ostot</i>	-3 178 345,16	-3 333 000,00		-3 333 000,00	-3 371 720,03	38 720,03	101,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 216 927,81	-3 355 000,00		-3 355 000,00	-3 427 140,21	72 140,21	102,2
UTAJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 382 302,50	1 934 596,00	206 000,00	2 140 596,00	2 103 986,52	-36 609,48	98,3
TOIMINTAKULUT	-13 348 415,28	-12 906 208,00	-252 016,00	-13 158 224,00	-13 561 145,19	402 921,19	103,1
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-4 852 554,82</i>	<i>-4 571 415,00</i>	<i>-46 016,00</i>	<i>-4 617 431,00</i>	<i>-4 628 865,69</i>	<i>11 434,69</i>	<i>100,2</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-6 688 941,73</i>	<i>-6 005 909,00</i>		<i>-6 131 909,00</i>	<i>-6 374 640,24</i>	<i>242 731,24</i>	<i>104,0</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 966 112,78	-10 971 612,00	-46 016,00	-11 017 628,00	-11 457 158,67	439 530,67	104,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 444,26		-4 081,00	-4 081,00	-4 078,37	-2,63	99,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 973 557,04	-10 971 612,00	-50 097,00	-11 021 709,00	-11 461 237,04	439 528,04	104,0

Yllä olevassa taulukossa ei ole huomioitu palkkaharmonisoinnin vaikutusta 50 097 euroa, eikä hallinnon ja hankkeiden budjetin alitusta 5 793,11 euroa.

Perhepalveluissa määrärahojen ylitystä on ollut erityisesti lastensuojelussa ja vammaispalveluissa. Ostopalveluna hankittujen erityisryhmien asumispalvelujen saatavuudessa on ajoittain ollut haasteita löytää asiakkaiden tarpeisiin vastaavaa paikkaa.

Oulunkaaren kuntayhtymässä palveluseteli on käytössä yhtenä palvelun tuottamismuotona tehostetussa asumispalvelussa, kotihoidossa ja sen tukipalveluissa sekä vammaispalveluiden henkilökohtaisessa avussa.

Oulunkaari on tehnyt hankintayhteistyötä Oulun kaupungin kanssa palvelujen kilpailuttamisessa (lastensuojelu, kehitysvammaisten asumispalvelut ja lyhytaikaishoito).

Oulunkaaren virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys siirtyi 7/2020 Oulun kaupungin toteutettavaksi.

Perhepalveluissa on lisätty etäasiointimahdollisuuksia ottamalla käyttöön mm. Video visit – sovellus eri palveluissa. Etäpalvelujen vahvistamisessa on hyödynnetty Tukiverkko- hanketta erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluja käyttäville asiakkaille.

Perhekeskustoiminnan kehittämistä edelleen jatkettu yhdessä kunnan toimijoiden kanssa. Perhekeskustoiminnan kehittämisessä toimintamallina on Tuen polku –malli, joka korostaa varhaista puuttumista ja jokaisen lasten ja perheiden parissa toimivan roolia.

Lastensuojelussa toimitaan systemisen toimintamallin mukaisesti ja sen käytön juurruttamista sekä koulutautumista jatketaan edelleen. Systemisessä toimintamallissa asiakasperheen kanssa työskennellään tiiviissä moniammatillisessa yhteistyössä. Lisäksi lastensuojelun sijaishuollossa on kiinnitetty erityistä huomiota sijaishuollon valvontaan ja lasten kuulemiseen. Oulunkaari on mukana THL:n kysy ja kuuntele – hankkeessa, jota on hyödynnetty mm. koulutusten, työpajojen ja työvälineiden osalta.

Koronaepidemiatilanne on jouduttu huomioimaan eri tavoin palvelujen järjestämisessä. Erityisesti erityisryhmien asumispalveluissa ja kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnoissa on jouduttu tekemään järjestelyjä ennaltaehkäistäkseen ja minimoidakseen koronan leviäminen. Perhe- ja sosiaalipalvelupisteissä on jaettu vähävaraisille tarkoitettuja kasvomaskeja.

Perhepalveluihin saatiin palkattua 8/2020 psykologi.

Terveyspalveluissa hoitohenkilökuntaa on saatu hyvin rekrytoitua etenkin vakituisiin toimiin ja muun muassa lääkärihenkilöstön pysyvyys on parantunut. Toiminnallisesti vuosi on mennyt pääosin järjestämissopimuksen mukaisesti. Koronaepidemia on vaikuttanut terveyspalveluiden arkeen heti alkukevästä lähtien. Epidemiaan liittyen tehtiin varautumissuunnitelmia mm osastopaikkojen lisäämiseksi, jos tarvetta ilmenee koronapotilaiden osastohoidolle perusterveydenhuollon puolella. Lisäksi perustettiin terveysasemalle erillinen infektiovastaanotto, jotta voitiin turvata pandemian aikana kaikille terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset palvelut.

Utajärvellä osallistuttiin aktiivisesti uuden hyvinvointikeskuksen suunnitteluun. Keskuksen on tarkoitus valmistua 2021.

Utajärven terveyspalveluiden budjetti toteutui suunnitelman mukaisesti. Tulot kuitenkin vähenivät koronapandemian vuoksi, koska osastohoidon kysyntä oli vähäisempää normaaliin verrattuna mm siitä syystä, että erikoissairaanhoidossa ei tehty elektiivistä leikkaustoimintaa normaaliin tapaan ja vaikutti myös siihen, ettei ulkokuntalaisia ollut hoidossa samaa määrää kuin aiemmin.

Vanhuspalveluiden palveluita ja palvelurakennetta on kehitetty kaikissa kunnissa kohti kansallisia suosituksia, joilla on ollut vaikutusta myös talouden tasapainotuksen kannalta. Teknologisia ratkaisuja kotona asumisen tueksi on pyritty vahvistamaan mm. laitteiden maksuttomuudella. Yhteistyötä perhepalveluiden ja terveyspalveluiden kanssa on vahvistettu yhteisillä asiakaspinnoilla. Koronalla on ollut vaikutuksia vanhuspalveluiden toimintaan, kolmannen sektorin kanssa tehtyyn yhteistyöhön, myös kuntouttava päivätoiminta on ollut tauolla kevästä asti.

Maksuosuuksien jakautuminen vuonna 2020

Asukkaat 1.1.2020	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 844	7 873	2 676	2 792	2 988	26 173
%	37,61	30,08	10,22	10,67	11,42	100,00
Asukkaat	9 844	7 873	2 676	2 792		23 185
%	42,46	33,96	11,54	12,04		100,00

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	22 250,19	8 368,58	6 692,99	2 274,92	2 373,53	2 540,16	22 250,19
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	27 799,08	10 455,59	8 362,13	2 842,25	2 965,46	3 173,64	27 799,08
1103	Yhtymähallitus, tiimit	x	x	x	x	x	33 192,65	12 484,18	9 984,55	3 393,71	3 540,82	3 789,39	33 192,65
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	383 094,47	144 086,73	115 237,18	39 168,64	40 866,53	43 735,39	383 094,47
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	39 842,43	14 985,25	11 984,85	4 073,60	4 250,18	4 548,55	39 842,43
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	88 411,39	33 252,65	26 594,69	9 039,43	9 431,27	10 093,35	88 411,39
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	84 270,84	31 695,34	25 349,19	8 616,08	8 989,58	9 620,65	84 270,84
8001	Rahoitus	x	x	x	x	x	-8 037,52	-3 023,01	-2 417,74	-821,78	-857,40	-917,59	-8 037,52
HALLINTO YHTEENSÄ							670 823,53	252 305,31	201 787,86	68 586,86	71 559,98	76 583,53	670 823,53

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
2102	Osallisuushankkeet	x	x	x	x		-3 635,05	-1 543,39	-1 234,36	-419,56	-437,74		-3 635,05
2815	Kantama	x	x	x	x	x	-1 205,52	-453,41	-362,63	-123,26	-128,60	-137,63	-1 205,52
2815	OK#Kasvuverkosto-hanke	x	x	x	x	x	72 220,88	27 163,20	21 724,49	7 384,06	7 704,15	8 244,98	72 220,88
2816	TyöTakomo-hanke	x	x	x	x	x	3 493,42	1 313,92	1 050,84	357,18	372,66	398,82	3 493,42
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							70 873,73	26 480,32	21 178,34	7 198,43	7 510,47	8 506,18	70 873,73
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V 2020							741 697,26	278 785,63	222 966,20	75 785,28	79 070,45	85 089,71	741 697,26

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	757 997,63	135 907,81	99 188,25	63 382,72	47 689,75	39 749,48	385 918,01	372 079,62	757 997,63
Talouspalvelut	1 008 466,22	201 262,27	181 469,93	118 197,29	88 250,19	66 772,41	655 952,09	352 514,13	1 008 466,22
Tietopalvelut	1 872 037,51	480 584,82	281 593,17	137 994,79	138 635,93	101 779,96	1 140 588,67	731 448,84	1 872 037,51
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 638 501,36	817 754,90	562 251,35	319 574,80	274 575,87	208 301,85	2 182 458,77	1 456 042,59	3 638 501,36

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4830	Digikummi	x	x	x	x	x	43 642,06	16 414,34	13 127,80	4 462,09	4 655,51	4 982,33	43 642,06
4832	Lähde	x	x	x	x	x	5 213,11	1 960,72	1 568,14	533,00	556,11	595,15	5 213,11
4836	Vetoa ja pitoa kuntatyöhön	x	x	x	x	x	4 094,25	1 539,90	1 231,58	418,61	436,75	467,41	4 094,25
4837	Lähde! Tai teesta osallisuutta	x	x	x	x	x	24 878,55	9 357,14	7 483,62	2 543,65	2 653,91	2 840,22	24 878,55
4838	Tukiverkko	x	x	x	x	x	5 685,98	2 138,57	1 710,38	581,35	606,55	649,13	5 685,98
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	549,63	206,72	165,33	56,20	58,63	62,75	549,63
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							84 063,58	31 617,39	25 286,84	8 594,89	8 967,47	9 596,99	84 063,58

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	24 114 900,62	7 757 803,42	7 980 127,46	2 659 020,75	3 465 091,28	2 252 857,71	24 114 900,62
Terveyspalvelut	23 293 025,29	7 459 022,91	7 423 454,89	2 629 106,24	3 180 382,31	2 601 058,94	23 293 025,29
Vanhuspalvelut	24 751 802,94	6 801 395,06	9 390 909,03	2 745 969,84	2 940 720,97	2 872 808,04	24 751 802,94
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	72 243 792,43	22 049 838,78	24 819 778,22	8 042 691,72	9 595 162,03	7 736 321,68	72 243 792,43
Erikoissairaanhoido	37 170 446,13	12 572 029,38	11 885 909,23	3 427 140,21	4 751 769,55	4 533 597,76	37 170 446,13
SOTE YHTEENSÄ	109 414 238,56	34 621 868,16	36 705 687,45	11 469 831,93	14 346 931,58	12 269 919,44	109 414 238,56

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2020	112 338 394,59	35 718 408,68	37 490 905,00	11 865 192,02	14 700 577,89	12 563 311,00	112 338 394,59

2.1.4 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat opetuspalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut.

Sivistyspalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2020	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Käyttö %
SIVISTYSPALVELUT						
Myyntituotot	227 570		227 570	382 367,17	154 797,17	168,0
Maksutuotot	97 500		97 500	136 342,06	38 842,06	139,8
Tuet ja avustukset	73 880		73 880	125 650,04	51 770,04	170,1
Muut toimintatuotot	23 500		23 500	-28 881,31	-52 381,31	-122,9
TOIMINTATUOTOT	422 450		422 450	615 477,96	193 027,96	145,7
Henkilöstökulut	-4 083 760		-4 083 760	-3 861 572,91	-222 187,09	94,6
Palvelujen ostot	-2 027 860		-2 027 860	-1 880 032,99	-147 827,01	92,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-278 820		-278 820	-233 864,27	-44 955,73	83,9
Avustukset	-163 620		-163 620	-152 648,41	-10 971,59	93,3
Muut toimintakulut	-120 430		-120 430	-63 871,05	-56 558,95	53,0
TOIMINTAKULUT	-6 674 490		-6 674 490	-6 191 989,63	-482 500,37	92,8
TOIMINTAKATE	-6 252 040		-6 252 040	-5 576 511,67	-675 528,33	89,2

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate alittui 675 258,33 €.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan sivistyspalveluiden toteutumaa toiminnan mukaan jaoteltuna.

TUNNUSLUKU / MITTARI	2016	2017	2018	2019	2020
sisäiset- ja ulkoiset menot (netto)	as. 2824	as. 2760	as. 2693	as. 2676	as. 2620
Esi- ja perusopetus €/asukas	1080	1175	1173	1282	1217
Koulujen yhteiset/kuljetus €/as.	220	198	164	181	175
Lukio €/asukas	222	244	247	269	262
Kansalaisopisto €/asukas	8,9	10,5	11,5	9,3	6,4
Kirjasto €/asukas	75	80	72	76	71
Kulttuuritoimi €/asukas	13,8	14	14	15,6	14,10
Liikuntatoimi €/asukas	52,3	48	48	52	47
Nuorisotoimi €/asukas	29	29	31	32	30
Varhaiskasv.palv+kotih.tuki. €/as.	434	379	403	423	450

Sivistyspalvelujen strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

LISÄÄ ASUKKAITA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita	Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille. Lapsiperhepaketti	Lapsiperhepaketti	Lapsiperhepakettia on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Käytössä maksuton varhaiskasvatus, kotihoidontuen kuntalisä sekä mahdollisuus osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan 3. luokalle saakka.
Lapsimäärä pysyy nykyisellään tai lisääntyy.	Kehitetään ja muodostetaan uusia vetovoimatekijöitä. Lapsiperhepaketti	Lapsiperhepaketti	Lapsiperhepakettia on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Käytössä maksuton varhaiskasvatus, kotihoidontuen kuntalisä sekä mahdollisuus osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan 3. luokalle saakka.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.	Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapoja toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista. Esi-, perus-, ja lukion opetussuunnitelmien sekä varhaiskasvatuksen	Esi-, perus-, ja lukion opetussuunnitelmien sekä varhaiskasvatuksen suunnitelman toteuttaminen	Suunnitelman mukainen toiminta on toteutunut.

	suunnitelman toteuttaminen		
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy	Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikerhomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet	Hyte-korttien mukainen toiminta on toteutunut.
Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske.	Liikuntaohjelman toteuttaminen	Liikuntaohjelman toteuttaminen	Ei ole tehty liikunta- tai kulttuuriohjelmia, ne ovat työn alla vuodelle 2021.
	Kulttuuriohjelma Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Kulttuuriohjelma Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Kerhot ja tapahtumat on toteutettu suunnitelmallisesti
	Kansalaisopistotarjonta	Kansalaisopistotarjonta kuntalaisten tarpeista käsin	

Esiopetus, peruskoulu ja lukio

Utajärven koulussa toimii esi- ja perusopetus sekä lukio. Myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta järjestetään koululla. Perusopetuksen vuosiluokat 1-5 ovat luokanopetuksessa ja vuosiluokat 6-9 aineenopetuksessa. Oppilaita esiopetuksessa on 30 ja perusopetuksessa 307. Lukiossa on 75 opiskelijaa. Opetushenkilökuntaa on yhteensä n. 45 henkilöä.

Vuonna 2020 pystyttiin antamaan perustehtävän mukaista tasokasta opetusta ja kasvatusta turvallisessa, kiireettömässä ja innostavassa ilmapiirissä. Lukion opiskelijamäärän positiivinen kehitys jatkui. Elokuussa 2020 lukiossamme aloitti 26 uutta lukiolaista. Elokuusta 2020 koululla otettiin käyttöön uusi hallintomalli. Koko koulun toimintaa (esiopetuksesta lukioon) johtaa yksi rehtori apunaan vuosiluokkien 0-5 päivittäisestä toiminnasta vastaava apulaisjohtaja sekä koulun kehitystiimi. Myös koulukuljetuksissa aloitettiin uusi sopimuskausi elokuusta 2020 keväällä 2020 tehdyn kilpailutuksen perusteella.

Koronaepidemia vaikutti paljon koulun toimintaan vuonna 2020. Perusopetuksen vuosiluokat 4-9 sekä lukio olivat etäopetuksessa kevätlukukaudella noin kahden kuukauden ajan. Lisäksi lukiolaiset joutuivat etäopetukseen vielä syyslukukauden päätteeksi. Etäopetusaikana koulu onnistui antamaan opetussuunnitelman mukaista opetusta ja huolehtimaan myös oppilashuoltotyöstä hyvän välineistön ja ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilöstön ansiosta. Koronan vuoksi paljon oppilaille tärkeitä retkiä koulun ulkopuolelle peruuntui. Esimerkiksi lukion ensimmäisen vuosikurssin kotimaan opintomatka, yläkoulun lasketteluretki, viidesluokkalaisten luokkaretki ja useat kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset retket peruuntuivat.

Lukuisista toiminnallisista muutoksista sekä koronapandemiasta huolimatta perustehtävä kasvatuksen ja opetuksen parissa onnistui tavoitteiden mukaan.

Varhaiskasvatus

Päiväkodissa ja ryhmäpäiväkodissa on yhteensä 93 paikkaa ja 24 työntekijää. Sekä lasten että työntekijöiden määrät lisääntyivät edellisestä vuodesta.

Päiväryhmiä ovat 0-3-vuotiaiden Koiramäki, 12 paikkaa, 3-6-vuotiaiden Kissankulma, 21 paikkaa ja Vaahteramäki, 21 paikkaa. Vuorohoitoryhmä Huvikummissa on 21 paikkaa 0-6-vuotiaille lapsille. Vuorohoidon tarve kasvoi vuonna 2020. Kissankulmassa, Vaahteramäessä ja Huvikummissa on lisäksi lapsia, jotka tarvitsevat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta.

Utajärvellä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on lisääntynyt ja kokonaiskustannukset ovat kasvaneet. Kuntastrategian mukaisesti varhaiskasvatuspalvelut ovat maksuttomia ja kotihoidossa on käytössä kuntalisä. Kotihoidontuen kuntalisä on ollut vuoden aikana vaihtelevasti 9-15 perheen käytössä. Helmikuussa 2020 lisääntyneen varhaiskasvatuksen tarpeen vuoksi perustettiin uutena ryhmänä Ryhmäpäiväkoti, jossa on kaksi työntekijää ja 8 paikkaa. Edelleen lisääntyneen varhaiskasvatuksen tarpeen vuoksi perustettiin päiväkodille varhaiskasvatuksen iltapäiväkerho elokuussa. Ryhmässä on yksi työntekijä.

Keväällä 2020 varhaiskasvatuksessa lasten määrän vähentyi tilapäisesti, mutta jo kesällä kysyntä palasi normaaliksi. Kesän aikana toiminnassa oli kolme ryhmää. Aiempina vuosina kesän aikana on ollut avoimena kaksi ryhmää. Työntekijöiden kesälomien kiertävä systeemi otettiin käyttöön ja se onnistui hyvin.

Varhaiskasvatukseen haettiin ja saatiin OKM:n valtioneuvoston avustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävien toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. Avustus käytettiin henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen 13.8.2020 alkaen.

Varhaiskasvatuksessa on kehitetty laadun arviointia. Laatuindikaattorit valmistuivat Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatukriteerien pohjalta. Varhaiskasvatussuunnitelman päivytystä jatketaan edelleen.

Koronan vuoksi jouduttiin perumaan yhteiset isommat koulutukset, mutta EA1 koulutus saatiin viimein järjestettyä syyskuussa. Vuosi 2020 oli kaiken kaikkiaan poikkeuksellisen koronan, varhaiskasvatuksen kysynnän kasvun ja sijaisten saannin vaikeutumisen vuoksi.

Kansalaisopisto

Opiston tarjontaan kuuluu taideaineita, käsityökursseja, vieraiden kielten kursseja, musiikkia, tietotekniikkaa, yhteiskunnallisia aineita, kirjallisuutta, kotitaloutta ja liikuntaa. Oulujoki-Opistossa järjestetään myös avoimia yleisöluentoja ja tarvittaessa ammatillista täydennyskoulutusta työyhteisöille tai yrityksille. Kuntalaiset voivat vaikuttaa esittämällä toivomuksia siitä, millaista toimintaa he haluavat oman alueensa opistoon.

Kalenterivuoden 2020 opetustunnit Utajärvellä olivat 884,63 h. Oulujokiopiston budjetti alittui viime vuoden osalta reilusti. Vuoden 2020 toimintakate oli 112 085 € (79 %). Utajärvi sisältyy koko opiston budjettiin ja Utajärven osalta toimintakate jäi 72 prosenttiin. Opisto palautti Utajärven kunnalle 15 036 € ennakollaskutuksesta.

Kulttuuripalvelut

Vuonna 2019 säädettiin uusi laki kulttuuritoimintalaki, jota pyrittiin toteuttamaan myös vuonna 2020 Utajärvellä koronan keskellä. Kunnan kulttuuritoiminnalla laissa tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä koulun kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Tämä mahdollistaa tasapuolisesti utajärveläisten lasten ja nuorten pääsyn käymään oikeissa taidelaitoksissa (teatteri, museo, konserttisali) ja myös paikallistuntemuksen lisääminen on vahvasti suunnitelmassa mukana (mm. paikalliset museot ja kotiseutuarkisto). Suunnitelman toteuttaminen vuosittain on mittava tehtävä, jokaiselle oppilaalle taataan koettavaa ja oppimista kuudesta eri kulttuurin genrestä. Koronatilanteen takia fyysiset käynnit kulttuurikohteissa jäivät vähemmälle, mutta tilalle järjestettiin virtuaalitapahtumia. Koronatilanne rajoitti suurelta osin kulttuuripalveluiden toimintaa vuositasolla. Kulttuuripalvelut avasivat Utajärven Kulttuurisivut Facebookiin, jonne koottiin erinäisiä linkkejä virtuaalitapahtumiin, sekä järjestettiin omia virtuaalitapahtumia.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvien tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut järjestivät joko yksin, vastaten organisoinnista tai yhdessä eri toimijoiden kanssa 31 tapahtumaa, joihin osallistui n. 1250 osallistujaa. Näistä keskeisimpiä olivat Kulttuuripolku-tapahtumat (20 yksittäistä tapahtumaa ja n. 350 osallistujaa) sekä Taiteiden Yö (13 yksittäistä tapahtumaa ja osallistujia kokonaisuudessaan n. 700 kpl).

Kulttuuripalveluiden budjetin toteutuma oli 77,0 %.

Kirjasto

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Koronapandemia vaikutti kirjaston toimintaan vuoden 2020 aikana vahvasti. Kirjasto oli suljettuna 18.3.-31.5.2020 ja osa henkilökunnasta oli tuona aikana työnkeskeytyksessä. Rajoitustoimenpiteiden vuoksi kirjastossa myös järjestettiin normaalia vähemmän tapahtumia. Vuoden aikana järjestettiin 11 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 100 ihmistä. Kirjaston kävijämäärät vuonna 2020 olivat 36 prosenttia pienemmät edelliseen vuoteen verrattuna, lainaluvut puolestaan olivat prosentin verran edellisvuotta isommat. Omatoimikirjasto oli käytössä kevään koronasulkua pois lukien koko vuoden ajan. Syksyllä 2020 toteutetun asiakaskyselyn mukaan 80 prosenttia vastaajista käytti kirjastoa omatoimiajalla. Lähes 90 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä omatoimikirjaston toimintaan. Yli 90 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä kirjaston toimintaan yleisellä tasolla ja sanallisen palautteen mukaan kirjaston asiakaspalvelu on ollut hyvällä tasolla. Kirjaston budjetin toteutuma oli 80,9 %.

Liikuntapalvelut

Kunta on ostanut liikunta- ja nuorisotoimenpalvelut yksityiseltä yrittäjältä. Yrittäjäpohjaisessa palvelutuotannossa tapahtui yllättäviä muutoksia ja tästä johtuen liikunta- ja nuorisopalvelut siirtyivät kunnan omaksi toiminnaksi 1.8.2020 alkaen.

Yrittäjällä töissä olleet kaksi kokoaikaista työntekijää siirtyivät kunnan palkkalistoille vanhoina työntekijöinä. Syyskuun alussa palkattiin nuoriso- ja liikuntatoimelle 50 % yhteinen työntekijä. Työntekijät on palkattu määräaikaisilla sopimuksilla. Hyvinvointikoordinaattorista tuli nuoriso- ja liikuntapalveluiden lähiesimies.

Viikoittain erilaisissa ryhmissä kokoontui liikuntaa ja kuntoilua harrastamaan nuoriso-liikuntatalolla n. 150 henkilöä. Liikuntasalin käyttöaste oli n. 90 %. Päivisin sali on koulun ja iltaisin kuntalaisten käytössä.

Liikuntapalvelut vastaavat osaltaan kunnan liikunta- ja elintapaneuvonnasta ja on mukana erilaisissa hankkeissa. Yhteistyötä tehdään laajasti kunnan hyvinvointipalveluiden, Oulunkaaren kuntayhtymän, eri järjestöjen ja paikallisten seurojen kanssa. Osallistuttiin mm. Yhdistyksistä hyvinvointia, Voimaa Vanhuuteen, Vertaistervarit, Lapset ja nuoret kehiin, Löydä kotisi uudestaan Pohjois-Pohjanmaalta, Vetoa ja Pitoa kunto-työhön sekä Kyläkisälli -hankkeisiin.

Yhteistyössä urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa järjestettiin mm. sarjahiihdot, yleisurheilukilpailuja, ohjattuja liikuntaryhmiä, sekä tapahtumia. Toimintaa on kaikenikäisille ja se on pääosin maksutonta. Kilpaurheilua tuettiin avustuksilla.

Koronan takia nuoriso -ja liikuntatalon toiminta on ollut tavanomaisesta poikkeavaa. Talo on ollut osan vuotta suljettuna. Kuntalaisten tavoittamiseksi laajemmin liikuntapalvelut julkaisivat liikkumisen vinkkejä myös sosiaalisessa mediassa. Seurakuntatalolla sijaitsevan Hurrin kuntosalin käyttöönotto suunniteltiin käynnistettävän syksyllä 2020, mutta koronapandemian vuoksi käyttöönotto siirtyi.

Liikuntapalveluiden budjetin toteutuma oli 99,8 %.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tekevät laajasti yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan, etsivän nuoristyöntekijän, muiden kunnallisten toimijoiden ja nuorten perheiden kanssa.

Vuoden 2020 aikana toiminta on ollut tavanomaista vähäisempää koronan takia. Kesällä saatiin kuitenkin järjestymään perinteinen kesäkerho hieman tavallisesta poikkeavin järjestelyin. Kesäkerhoon osallistui poikkeusvuonna 32 lasta. Myös leikkikenttätoiminta toteutui. Siihen osallistui 82 lasta. Lisäksi pystyttiin toteuttamaan yksi retki yhteistyössä 4H:n kanssa. Se suuntautui Suomen Tivoliin ja osallistujia oli 79.

Yhteensä lasten ja nuorten kerhoja on 17 kerhoa/viikko. Seitsemän kerhoa on varhaisnuorten kerhoja 4H:n ja seurakunnan kanssa ja kymmenen kerhoa on liikuntakerhoa yhdessä seurojen ja liikuntatoimen kanssa. Kerhoissa osallistujia on keskimäärin 10 /kerho.

Arki-iltaisin nuorisotyöntekijä oli nuorten käytettävissä Utajärven-nuokku keskustelu- ja viestialustalla. Nuorilla oli mahdollisuus keskustella ja viestitellä mieltä painavista asioista tai ihan muuten vain jutella. Keskimäärin kymmenen henkilöä oli linjoilla päivittäin. Käyttäjistä 90 % oli poikia ja yhteensä ryhmässä oli 70 eri henkilöä.

Nuorisovaltuuston toiminnan koordinointi kuuluu nuorisopalveluille. Valtuusto toimi lähes normaalisti koronapandemiasta huolimatta. Kokoukset toteutuivat noin kerran kuukaudessa. Nuorisotoimi on myös osa nuorten ohjaus ja palveluverkosta.

Nuoriso ja liikuntatalon ollessa suljettuna poikkeustilan takia, ovat työntekijät osallistuneet kunnan järjestämään kauppakassipalveluun. Siinä otettiin ruokatilauksia vastaan, kerättiin ne kaupasta, sekä toimitettiin riskiryhmään kuuluville suoraan kotiin.

Nuorisopalveluiden budjetin toteutuma oli 104,1 %.

2.1.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT

Elinympäristöpalveluiden tehtäväalue

Elinympäristöpalvelut vastaavat rakennetun ympäristön suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminta koostuu kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Oulunkaaren ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki, jonka kustannukset ovat elinympäristöpalveluiden budjetissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään elinympäristöpalveluiden alla.

Elinympäristöpalvelut on kuluvan vuoden aikana suunnitellut ja toteuttanut organisaatiouudistuksen. Taavoitteena on ollut selkeyttää organisaation johtamisjärjestelmää. Toimintamalli pohjautuu palvelulinja-ajatukseseen. Palvelulinjoja elinympäristöpalveluissa on kolme, infra-, tila- sekä viranomais- ja seudulliset palvelut.

Elinympäristöpalveluiden palveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2020	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Käyttö %
ELINYMPÄRISTÖPALVELUT						
Myyntituotot	2 297 110		2 297 110	2 229 827,54	-67 282,46	97,1
Maksutuotot	81 000		81 000	52 370,71	-28 629,29	64,7
Tuet ja avustukset	0		0	0,00	0,00	
Muut toimintatuotot	897 720		897 720	1 031 362,12	133 642,12	114,9
TOIMINTATUOTOT	3 275 830		3 275 830	3 313 560,37	37 730,37	101,2
Henkilöstökulut	-1 460 290		-1 460 290	-1 304 640,77	-155 649,23	89,3
Palvelujen ostot	-1 653 630		-1 653 630	-1 716 847,12	63 217,12	103,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 125 410		-1 125 410	-1 070 223,18	-55 186,82	95,1
Avustukset	-15 000		-15 000	-54 056,43	39 056,43	360,4
Muut toimintakulut	-124 350		-124 350	-177 173,80	52 823,80	142,5
TOIMINTAKULUT	-4 378 680		-4 378 680	-4 322 941,30	-55 738,70	98,7
TOIMINTAKATE	-1 102 850		-1 102 850	-1 009 380,93	-93 469,07	91,5

Elinympäristöpalveluiden talousarvion toimintakate alittui 93 469,07 euroa.

Elinympäristöpalveluiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuma vuonna 2020

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA			
Valtuustokauden tulostavoite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteutuma
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen	Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana.	Utajärven kunta on aktiivisesti mukana Rokua Geopark reitistö selvityksessä.	Kuntien yhteinen reitistöhanke on suunniteltu ja rahoitussuunnitelma saatu.

	Laaditaan pysyvä yhteistoimintamalli elinvoimasopimuksen käytöstä osana kunnan verkostojohdantamista.		
Yrityksien ja työllistämisen määrän lisääminen.	<p>Monipuolinen kaavoitus: Mustikkakangas ja Lämpötie.</p> <p>Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä.</p> <p>Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen: tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano.</p> <p>YP:n ja Humanpoliksen yhteistyömuotojen kehittäminen</p>	<p>Mustikkakankaan kaavoitusprosessien valmistuminen.</p> <p>Mustikkakankaan tarvittavien infrarakenteiden rakentaminen.</p> <p>Lämpötien asemakaavan ehdotus nähtävillä</p>	<p>Mustikkakankaan kaavoitusprojektit ovat valmistuneet päätösvaiheeseen.</p> <p>Mustikkakankaan kaavateitä ja infraa on rakennettu 1,6 km tietä ja lisäksi valmisteltu infrarakenteita.</p> <p>Lämpötien asemakaavaluonnos on hyväksytty.</p>
On otettu käyttöön 8 uutta sähköistä palvelua: helpottavat asiointia, ovat aika- ja paikkariippumattomia	<p>Olemassa olevien sähköisten palveluiden ajantasaistaminen.</p> <p>Yhdistetään käyttöön otettavat sähköisen asiointin palvelukanavat internet-sivujen yhteyteen.</p> <p>Suomi.fi-palveluiden käyttöönoton laajentaminen (palvelutietovaranto; kunnan palveluiden kuvaukset).</p> <p>Kunnan internet-sivuille "Teksti puheeksi" -laajennus.</p>	<p>Rakennusvalvonnan lupajärjestelmän sähköistäminen</p> <p>Sähköinen asuntohakemuslomake suunnitteille</p>	<p>Lupapiste järjestelmä on otettu käyttöön.</p> <p>Sähköinen asuntohakemus ei ole vielä käytössä, mutta suunnittelu on edennyt.</p>

LISÄÄ ASUKKAITA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita	Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	Rakentajan kaverit palvelukonsepti toimii ja asumisen agentin toimenkuva vahvistaa toimintaa. Asiakastyytyväisyys korkea. Geohouse asumisen konseptia ja aluetta kehitetään.	Palvelua on markkinoitu kaikissa tonttikauppatilanteissa. Toimintamalli on luontainen osa asiakaspalvelua. Asiakaspalautteet palvelusta ovat olleet todella hyviä. Geohouse konseptin kehitystyö on edennyt. Rakentaminen ei ole konkretisoitunut.
Vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään	Uusia asumisenratkaisuja otetaan käyttöön mm. välivuokrausmalli. Kunnassa toimii asumisen agentti.	Välivuokrausmallilla 5-8 vuokra-asuntoa hyvinvointikeskuksen yhteyteen hankesuunnittelu. Pakolliset kunnostus- ja korjaustoimet tehdään vuokra-asuntoihin. Vanhimmissa vuokratalo-kohteissa kehittämistoimenpiteiden eteenpäin vieminen: yhdelle kohteelle haetaan purkulupaa, jonka jälkeen päätetään mahdollisesti yhden talon purkamisesta.	Kunta on ollut mukana yrityksen omassa asuinkohdehankkeen hankesuunnittelussa ja mahdollisuutta on selvitetty. Edennyt suunnitelusti.
Asuntotuotanto ja –tarjonta ovat kasvaneet: rakennuslupien määrä kasvaa.	Monipuolinen kaavoitus Ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti. Mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.	Rakentajille etsitään tarpeiden mukaisia rakennuspaikkoja yksilöllisesti räätälöiden.	Rakentajan kaverit konsepti toimii ja jokainen asiakas palvelaan yksilöllisesti. Tarpeisiin etsitään ratkaisuja kunnan omista kiinteistöistä sekä yksityisten tarjonnasta.

		Henkilö, joka toimillaan edesauttaa tonttikaupan syntymisen, palkitaan polkupyörällä.	Yksi henkilö on palkittu polkupyörällä.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.	Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapoja toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.	Vuokrataloyhtiöiden asunnoissa asuvilta saadaan suoraan palautetta vuosittaisissa asukasdemokratiaan pohjautuvissa asukaskokouksissa. Lakiin perustuva asukasdemokratia antaa arava-vuokrataloissa asuville mahdollisuuden vaikuttaa omaan asumiseensa.	Asukaskokoukset on pidetty säännöllisesti 1 krt/vuosi. Isännöitsijä on asukaiden käytössä ja palvelemassa asukkaita. Yrittäjä kiinteistöhoitaja on helposti tavoitettavissa.
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske.	Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet	Toiminnassa on huomioitu hyte-korttien mukaiset toimenpiteet.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA			
Valtuustokauden tulosta-voite 2021	Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2020 toimenpiteet	Vuoden 2020 toteuma
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.	Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.	Tekstiviestipalvelun tiedottaminen ja liittyjämäärän kasvattaminen. Vuokra-asukkaille avattu tiedotuskanava Facebookiin, jossa ajankohtaisia asioista vuokrataloihin liittyen.	Tekstiviestipalvelua on pidetty esillä kunnan nettisivulla. Liittyjien määrä on kasvanut tasaisesti. Facebook kanava on avattu vuokra-asukkaille.

	Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.		
Taajaman vetovoimaisuuden lisääminen.	Elinympäristön viihtyisyyden kehittämisen toimenpidesuunnitelman laadinta ja toteutus taajaman siisteyden, kunnossapidon ja kauneuden ylläpitämiseksi.	Talousarviossa varataan palkka kahdelle kausityöntekijälle ulkoalueiden hoitotöihin. Hoitoluokitussuunnitelman päivitys. Pihojen yleiseen siisteyteen kiinnitetään huomiota	Ulkoalueiden hoitoon palkattiin 2 työntekijää kausityöntekijöiksi. Ulkoalueiden hoito taajamassa on suunnitelmallista. Ympäristön siistimistyötä tehdään jatkuvasti.

Tunnuslukuja

TUNNUSLUKU/ MITTARI	2016	2017	2018	2019	2020
Kiinteistöjen ylläpito					
sähkö yht. €	175277	185100	202 000	222183	213780
lämmitys yht. €	225812	246167	253 174	297453	263390
kunnossapito palv. ja tarvikkeet yht.€	265827	191261	203 988	238330	164383
Kaavatiet kate €/km (14,6km)	6683	4796	5161	7034	8817
Yksityistiet kate €/km (88km)	813	1216	709	1585	996
Pumpattu vesi/ myyty vesi m3	279108/213953	256797/210662	249136/205000	255157/213733	261717/217632
Vast.otet.jätevesi/ laskutet. jätev. m3	173 651/105537	163 254/98423	146 359/94039	151 120/103264	198 234/93500
Vesi / Jätevesi -hintaa €	1,14/2,46	1,20/2,57	1,26/2,70	1,26/2,70	1,26/2,70
Suovit.Ateria hinta € / suoritteet, kpl	4,89 121972	4,96 113852	5,25 109427	5,30 76961	5,35 12519
Ateriapäivän hinta € hoitopäivät, kpl	22,39 9309	22,30 8219	18,37 8001	18,22 4087	18,22 4080
Koulun Aterian hinta € suoritteet, kpl	2,93 101410	2,84 106854	2,95 109411	3,01 107779	3,18 149343

Yhdyskuntasuunnittelu kaavoitus ja maankäyttö

Vuonna 2020 käynnistettiin Oulujokilaakson kuntien, Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien yhteinen maankäytön ja elinympäristön suunnittelutiimi. Yhteistyösopimuksessa Muhoksen arkkitehdin ja Utajärven kaavoituspäällikön työpanos päätettiin jakaa tasan kolmen kunnan kesken.

Maankäytön suunnittelun osalta Utajärvellä työstettiin eteenpäin lähinnä asemakaavoja. Kirkonmutkan asuinalueen asemakaava sai lainvoiman ja asemakaavan päivitys- ja laajennustoimia tehtiin Mustikkakan-kaan teollisuusalueelle. Teollisuusalueen asemakaavaa edistettiin kahdessa osassa, eteläisessä ja pohjoisessa osassa. Eteläinen osa eteni ehdotusvaiheeseen vuoden 2020 aikana. Katu- ja risteysuunnittelua tehtiin myös Mustikkakankaalle osana maankäytön suunnittelua.

Lämpötien asemakaava-alueen asemakaavoitusta ei juurikaan edistetty vuonna 2020, kuten ei myöskään Kirkonkylän asemakaavayhdistelmän luonnosta asetettu nähtäville vallitsevan koronaepidemiatilanteen vuoksi. Koronarajoitukset ovat estäneet yleisötilaisuuksien järjestämistä ja ihmisten tapaamista, minkä vuoksi esimerkiksi kaikkia kirkonkylän asemakaava-alueen maanomistajia koskeva kaavapäivitys on ollut haasteellinen edistettävä.

Yleiskaavojen osalta vietiin eteenpäin Maaselän tuulivoimapuiston osayleiskaavaa, joka hyväksyttiin loppuvuodesta 2020. Sotkajärvi-Alakylän osayleiskaavan osalta käytiin ensimmäinen viranomaisneuvottelu sekä päätettiin rantarakentamisen mitoitusluvusta, jonka tarkoitus on nostaa rakennuspaikkojen määriä ja saatiin valmiiksi kaavoitusta ohjaava kaava-alueen luontoselvitys.

Koko kuntaa koskeva osoitejärjestelmän päivitysprojekti eteni. Projektin yhteydessä korjattiin myös rakennuskannan puutteita. Projekti jatkuu edelleen. Utajärven osoitejärjestelmä päivitetään naapurikuntien kanssa yhdenmukaiseksi ja päivityksessä annetaan osoite kaikille osoitteettomille rakennuksille.

Ympäristö- ja puistopalvelut

Ympäristö- ja puistopalveluissa työskenteli vuoden 2020 aikana vakituisen puutarhurin lisäksi viisi määräaikaista ympäristötyöntekijää työllisyyspalveluiden kautta. Kesäaikana oli lisäksi 4H:n kesäsetelillä työllistettyjä nuoria.

Siiransaaren kehittämishanke alkoi maaliskuussa ja valmistui joulukuussa. Hanke työllisti kaksi työntekijää ympäristönraivauksiin Leader-rahoituksella kahden kuukauden ajan. Hanke on toteutettiin kunnan omana työnä.

Korona työllisti ympäristö- ja puistopalveluissa mm. ruokakassipalvelun käyttöönoton suunnittelulla, puhelintilausten vastaanottamisella ja ruokakassien kuljettamisella maaliskuun ja toukokuun välisenä aikana sekä uudelleen joulukuusta alkaen.

Lakeuden EKO on neljän kunnan muodostama jätehuollon yhteistyöalue, jossa Lakeuden EKO -lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyö alue muodostuu Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnan alueista. Lakeuden EKO-lautakunnassa on kahdeksan jäsentä, kaksi jäsentä jokaisesta kunnasta ja heidän varajäsenet. Vuonna 2020, Utajärven kunnasta lautakunnan jäsenenä toimivat Riikka Juntunen ja Eero Pirttikoski, sekä heidän varajäseninään Maija Koistinen ja Ahti Moilanen. Lautakunnan asiantuntijajäsenenä toimi Petri Leskinen. Lautakunta kokoontui kuusi kertaa.

Lakeuden EKO toimii yhdessä operatiivisten palveluiden tuottajan kanssa edistämässä alueen jätehuoltoa ja kestävä kehitystä sekä opastaa ja tiedottaa. Lakeuden EKO seuraa alueellaan jätehuoltomääräyksien toteutumista ja päättää poikkeukset jätehuoltomääräyksistä. Lakeuden EKO laatii vuosittain toimintasuunnitelman, sekä budjetin. Lakeuden EKOn tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä.

Toimitila- ja kiinteistöpalvelut

Kiinteistöimissä työskentelee 4 vakituista henkilöä ja 2 oppisopimusopiskelijaa. Toimintaan kuuluu myös tytäryhtiöiden tekninen kiinteistöhallinta sekä isännöinti.

Kiinteistöhallinnan huoltokirjan kautta tulleita palvelupyynnöitä oli vuoden 2020 aikana 1298 kpl. Kiinteistöhoitoon päivystysaika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Terveyskeskuksen sisäilman laatu on pysynyt siedettävällä tasolla kiinteistöissä tehtyjen korjaustoimenpiteiden ansiosta. Uuden Hyvän elämän keskuksen rakennustyöt alkoivat alkusyksystä.

Koulun tiloihin asennettiin alkuvuodesta FreesiCloud sisäilmaseuranta järjestelmä, jolla ilmanlaatua voidaan seurata reaaliaikaisesti. Rehtorin tekemä kysely henkilökunnalle syksyllä paljasti edelleen tilojen suhteen ongelmia sisäilmassa. Sisäilmatyöryhmä päätti teettää sisäilmatutkimuksia ongelmatilojen suhteen vuonna 2021.

Koronan näkyi toimitila- ja kiinteistöpalvelussa vuonna 2020 kustannuksia nostavana tekijänä. Suviuuden kiinteistö varusteltiin mahdolliseksi koronaepidemiaosastoksi keväällä. Tästä luovuttiin syksyllä ja rakennus laitettiin kylmilleen. Myös kiinteistöhoito palvelupyynnöt vähenivät kesän aikana, kun rajoituksia otettiin käyttöön. Kiinteistöimissä toiminta hajautettiin kesäksi mahdollisten tartuntojen leviämisen ennaltaehkäisyksi.

Rakennustiimi

Rakennustiimissä työskentelee yhden vakituisen kirvesmiehen lisäksi yksi osa-aikainen työntekijä, jonka tehtäviin kuuluu työnjohto/operatiivinen toiminta. Lisäksi tiimiin palkattiin yksi kirvesmies ja yksi apumies avuksi. He suorittivat torimakasiinin tilojen muuttamisen lämpimäksi sekä Mäyrän pohjaviemäreiden uusinnan. Tiimi toimii työnjohtajan alaisena. Rakennustiimi suorittaa kuntakonsernissa pienempiä rakennus- ja korjaustöitä.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on toteutettu yhden rakennustarkastajan jaettuna 50/50 työpanoksella Vaalan ja Utajärven kesken. Määrä on todettu liian vähäiseksi tilanteessa, jossa mm. tuulivoimahankkeet työllistävät rakennustarkastusta paljon. Rakennusvalvonnan yhteistyösopimus Vaalan kunnan kanssa irtisanottiin vuoden 2020 aikana ja rakennusvalvonta siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta.

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2020 rakennus- ja toimenpidelupia 87 kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 6 kpl. Uusia vapaa-ajan asuntojen rakennuslupia myönnettiin 4 kpl. Vuoden aikana on jouduttu puuttumaan myös luvattomaan rakentamiseen.

Kiinteistö- ja osoiterekisterin päivitystyön valmiusasteeksi arvioitiin vuoden 2020 lopussa 50-60 %. Vuonna 2020 luvutettiin vielä oma-aloitteisen ilmoituksen perusteella luvattomia rakennuksia. Vuoden 2020 lopussa saatiin noin 700 rakennuksen korjatut tiedot ajettua valtionhallinnon järjestelmään.

Korona on vaikuttanut Rokuan alueen tonttikysyntään positiivisesti. Tonttikauppojen toteutumisen myötä rakennusvalvontaan on odotettavissa vuodelle 2021 selkeää nousua uusien rakennuksien rakennuslupahakemuksien määrään.

Vesi ja viemäritoiminta

Vuoden 2020 aikana myytiin vesiliittymiä 12 kpl ja viemäri liittymiä 9 kpl. Näistä tuli kaava-alueelle 7 kpl ja 2 kpl haja-asutusalueelle. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 261 717 m³ ja laskutettu vesimäärä 217 632 m³. Runkovesijohtovuotoja oli vuoden aikana 5 kpl ja pienempiä talohaaraputki-rikkoja 3 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 198 234 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 93 500 m³.

Vuoden aikana rakennettiin Pehtoorintien kaavatien kunnallistekniikka Alakylässä Roinilan alueella.

Vedenjakeluvarmuus on nyt varavoimakoneiden ansiosta korkealla tasolla, laajankin äkillisen sähkökatkon aikana. Ainoastaan Yli-Utoksen vedenottamalla ei ole automaattista varavoimakonetta.

Veden hinta on 1,26 €/m³ ja jäteveden hinta oli 2,70 €/m³.

Yhdyskuntarakenteet

Mustikkakankaan eteläiselle kaavaosalle aloitettiin vuoden 2019 lopulla rakentamaan 1,6 kilometrin pituista kaavatietä. Kaavatie rakennettiin sorapintaiseksi ja ojien/pengerten muotoilu tehtiin valmiiksi 2020 vuoden aikana. Tien otettiin liikennekäyttöön keväällä. Kaavatien pinnoitus ja valaistus jää myöhemmin toteutettavaksi.

Kesällä rakennettiin ja tehtiin Mustikkakankaan pohjoiselle kaavaosalle kaavatien pohjatöiden osalle massanvaihto paksun turvekerroksen korvaamiseksi moreenilla. Massanvaihtoa tehtiin noin 500 metrin matkalle noin 20 000 m³.

Ruokapalvelut

Utajärven kunnan ateriapalvelujen tavoitteena on valmistaa hyvää, maukasta, terveellistä, monipuolista, kohtuuhintaista kotiruokaa huomioiden asiakkaat, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuositukset. Käytössä on kuuden viikon kiertävää seudullinen ruokalistapohja, joka vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruokalistassa huomioidaan juhlapyhät, sekä teemaviikkoja ja -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Lähiruoan käyttöä pyritään edistämään mahdollisuuksien ja tarjonnan mukaan, Reilun kaupan kahvia käytetään vieraskahvituksissa sekä muita Reilun kaupan tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

Pitkäaikainen ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö eläköityi vuoden 2020 aikana. Muhos, Utajärvi ja Vaala veivät eteenpäin kolmen kunnan ruokapalveluyhteistyötä ja perustivat yhteisen ateriapalvelupäällikön viran.

Utajärven kunta siirtyi vuonna 2020 yhteen valmistuskeittiöön, Suvituulen keittiön lakkautuessa helmikuun lopussa. Valmistuskeittiö toimii Utajärven koululla keskuskeittiönä, missä valmistetaan kaikki ateriat. Tämän lisäksi päiväkodin ja vuodeosaston keittiöt toimivat palvelukeittiöinä. Soteateriat: kotipalvelu, Metsolan, toimintakeskuksen, päivätoiminnan sekä muut Oulunkaaren ateriapalvelut hoidetaan keskuskeittiöltä.

Työjärjestelyjen avulla on pystytty minimoimaan ulkopuolisten vuosiloma- ja sairaslomalomittajien tarvetta ja tarvittaessa on käytetty ulkopuolista työvoimaa. Vakituksia työntekijöitä ateriapalvelussa 31.12.2020 oli yhteensä kymmenen, joista 6 kokoaikaista, kaksi 70 % työajalla, yksi 50 % työajalla ja yksi osa-aikainen määräaikainen työntekijä.

Aterioiden hinnat soteruokailun osalta laskettiin suoriteperusteisesti keittiön kokonaiskustannuksista. Suoritteveroton hinta vuonna 2020 oli 7,18 €. Koulun keittiön hinnat laskettiin suoriteperusteisesti koulun

keittiön välittömistä kustannuksista sekä lisäämällä 24 % välillisiä kustannuksia. Suoritteen veroton hinta vuonna 2020 oli 3,020 €.

Ateriapalveluiden toiminta ei ole toteutunut talousarvion mukaisesti. Maaliskuussa koronan myötä ateria-suoritteiden määrä laski runsaasti, mikä näkyy suoraan toimintatuotoissa. Vallitsevan tilanteen vuoksi ulkopuolinen henkilökuntaruokailu lopetettiin keväällä 2020.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut siirtyivät siivous- ja puhtauspäällikön eläkkeelle jäämisen tilapalveluiden esimiehen vastuulle. Vuonna 2020 Utajärven kunnan siivouspalveluiden hoidettavana oli akuuttivuodeosaston, terveyskeskuksen, hajautettujen virastojen, yhteiskoulun, nuoriso- ja liikuntatalon, kirjaston, paloaseman, teknisen varikon ja sosiaalitoimiston tilat sekä Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusiivous sekä muuttosiivoukset. Siivouspalvelujen henkilömäärä oli 8,5 vuonna 2020. Lisäksi käytetään ostopalveluja, mm. akuuttivuodeosaston viikonloppusiivouksessa.

Vuonna 2020 suurin osa yhden päivän äkillisistä sairauslomituksista on pystytty hoitamaan palvelua hetkelisesti supistamalla. Pidempiin tai useamman laitoshuoltajan yhtäaikaisiin sairauslomituksiin on palkattu sijainen tai käytetty ostopalvelua SOL-siivouspalveluilta. Koronan vaikutus näkyi vuonna 2020 kustannuksia nostavana tekijänä. Suojavarusteet, desinfiointiaineet kuin myös lisääntyneenä työmääränä ja poissaoloina.

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoiset + sisäiset	TP	Budjetti	Muutos	Budj+muut.	Toteutuma	%	Poikk.
	2019	2020	2020	2020	2020 01-12		
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 256 624,89	2 888 950		2 888 950	2 972 446,76	102,9	83 497
Maksutuotot	203 359,61	178 500		178 500	188 712,77	105,7	10 213
Tuet ja avustukset	484 321,00	495 650		495 650	497 727,24	100,4	2 077
Muut toimintatuotot	923 693,19	921 220		921 220	1 002 480,81	108,8	81 261
TOIMINTATUOTOT	4 867 998,69	4 484 320	0	4 484 320	4 661 367,58	103,9	177 048
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-6 853 757,31	-7 197 760		-7 197 760	-6 718 451,84	93,3	-479 308
Palvelujen ostot	-16 246 573,27	-16 360 870	-100 000	-16 460 870	-16 657 584,90	101,2	196 715
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-1 527 752,68	-1 473 170		-1 473 170	-1 370 555,52	93,0	-102 614
Avustukset muille	-319 223,43	-489 320		-489 320	-544 441,89	111,3	55 122
Muut toimintakulut	-372 572,34	-322 620		-322 620	-322 940,20	100,1	320
TOIMINTAKULUT	-25 319 879,03	-25 843 740	-100 000	-25 943 740	-25 613 974,35	98,7	-329 766
TOIMINTAKATE	-20 451 880,34	-21 359 420	-100 000	-21 459 420	-20 952 606,77	97,6	-506 813
Verotulot	10 269 135,21	10 333 000		10 333 000	10 051 834,43	97,3	-281 166
Valtionosuudet	11 555 348,00	11 888 700	566 029	12 454 729	12 849 583,00	103,2	394 854
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot	40 060,82	42 520		42 520	47 536,92	111,8	5 017
Muut rahoitustuotot	10 349,24	7 800		7 800	7 398,08	94,8	-402
Korkokulut	-101 156,20	-130 000		-130 000	-99 641,14	76,6	-30 359
Muut rahoituskulut	-541,51	-1 150		-1 150	-604,59	52,6	-545
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 287,65	-80 830		-80 830	-45 310,73	56,1	-35 519
VUOSIKATE	1 321 315,22	781 450	466 029	1 247 479	1 903 499,93	152,6	656 021
Poistot ja arvonalenn.							
Suunn. muk. poistot	-1 034 010,33	-1 137 940		-1 137 940	-1 113 115,52	97,8	-24 824
Kertaluonteiset poistot							0
Arvonalentumiset	-119 605,36				-88 989,48		88 989
Poistot ja arvonalent.	-1 153 615,69	-1 137 940	0	-1 137 940	-1 202 105,00	105,6	64 165
							0
TILIKAUDEN TULOS	167 699,53	-356 490	466 029	109 539	701 394,93	640,3	591 856
Poistoeron lis./väh.(+)	20 833,34	23 330		23 330	28 333,34	121,4	5 003
Varausten lis./väh.(+)					-650 000,00		
Rahastojen lis./väh.(+)		100 000	100 000	200 000	26 264,84		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	188 532,87	-233 160	566 029	332 869	105 993,11	31,8	-226 876

Toiminnan rahoitustulot

	Tilinpäätös 2019	Budjetti 2020	Ta- muutos	Budj+muut. 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama
VALTIONOSUUDET						
Peruspalvelujen valtionosuus	11 256 406	11 638 900	516 832	12 155 732	10 568 481,00	-1 587 251,00
Opetusja kulttuuritoimen rahoitus	298 942	249 800		249 800	481 194,00	231 394,00
Verotulomenetyksen kompensatio			49 198	49 197	1 799 908,00	
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	11 555 348	11 888 700	566 030	12 454 730	12 849 583,00	394 853,00
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	6 576 990	6 683 000		6 683 000	6 543 690,01	-139 309,99
Kiinteistövero	2 809 153	2 720 000		2 720 000	2 531 412,60	-188 587,40
Osuus yhteisöveron tuotosta	882 992	930 000		930 000	976 731,82	46 731,82
VEROTULOT YHTEENSÄ	10 269 135	10 333 000	0	10 333 000	10 051 834,43	-281 165,57
TOIMINNAN RAHOITUS	21 824 483	22 221 700	566 030	22 787 730	22 901 417,43	113 687,43
Kunnan tuloveron määräytyminen	Tulovero %	Verotettava ansiotulo valtionverotuksessa	Muutos			
Verovuosi 2015	20,5	36 426 393	1,5 %			
Verovuosi 2016	20,5	36 824 543	1,1 %			
Verovuosi 2017	20,5	36 554 248	-0,7 %			
Verovuosi 2018	20,5	37 553 286	2,7 %			
Verovuosi 2019	20,5	37 038 963	-1,4 %			
Verovuosi 2020	20,5	v.20 verotus päättyy 2021				
Kunnan kiinteistöveroprosentit	Yleinen	Vakituiset asunnot	Voimal. rakenn.	Muut asuinrakenn.	Rakentamat- tomat	
Verovuosi 2015	1,00 %	0,45 %	2,85 %	1,05 %	3,00 %	
Verovuosi 2016	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %	
Verovuosi 2017	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %	
Verovuosi 2018	1,10 %	0,45 %	3,10 %	1,25 %	6,00 %	
Verovuosi 2019	1,10 %	0,45 %	3,10 %	1,25 %	6,00 %	
Verovuosi 2020	1,10 %	0,45 %	3,10 %	1,25 %	6,00 %	
Arvonlisäveron palautukset	Alv 130 § 10%,14%,24%	Alv 130a § Lasken. 5%	Yhteensä			
2015	1 326 169	191	1 326 360			
2016	982 299	195	982 494			
2017	907 872	57	907 929			
2018	729 949	45	729 994			
2019	937 551	0	937 551			
2020	958 928	2602	961 530			

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointibudjetin alkuperäinen kustannusarvio oli 1 341 050 euroa. Budjettia kasvatettiin vuoden aikana 1 698 400 eurolla 3 039 450 euroon. Lopullinen kokonaistoteutus oli 2 103 671 euroa.

Kohteittain onnistuttiin pysymään budjeteissa hyvin. Maakaupoista tuli voittoa 1 125,39 euroa. Ylitystä tuli Siiransaaren hyvinvointialueen rakentamisesta. Hankkeen menot ylittyivät noin 17 000 euroa. Myös alustavasti arvoidut tulot alittuivat reilulla 22 000 eurolla. Lopulta tuloa saatiin kuitenkin tämän hankkeen osalta 43 000 euroa enemmän. Tämä tulee näkymään vuoden 2021 puolella.

Talonrakennusosiossa Terveys-/Hyvinvointiaseman alustavat suunnitelmat muuttuivat ja hankkeelle haettiin määrärahan lisäystä 1 032 000 euroa. Kohde ei kuitenkaan edennyt aivan aikataulun mukaisesti, joten lopullinen toteutuma oli reilut 700 000 euroa alle budjetin. Hanke jatkuu vuoden 2021 aikana.

Mustikkakankaan tiet saivat uuden määrärahan vuoden aikana, 647 000 euroa. Toteutukseen käytettiin 524 000 euroa. Taulukossa on esitetty kohteittain investointien toteutuminen vuonna 2020.

INVESTOINTIOSA	sis.	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2020	TA muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma 2020
LIITTYMÄTULOT						
MUU KÄYTTÖMAISUUS						
Maa-alueen myynti			0		0	1 125,39
	menot		0		0	-4 000,00
	tulot		0		0	5125,39
YHTEENSÄ	nto					1 125,39
TALONRAKENNUS						
Terveys/Hyvinvointiasema			-768 000	-1 032 000	-1 800 000	-1 083 891,20
Nuoris- ja liikuntahalli pk				-50 000	-50 000	-43 527,26
Koulun keittiön laajennus		-378 058	-40 000	-4 200	-44 200	-44 100,92
Torimakasiini			-40 000	-31 000	-71 000	-70 774,63
YHTEENSÄ	nto		-848 000	-1 117 200	-1 965 200	-1 242 294
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS						
Siiransaaren hv-alueen rak.			-14 700	-11 400	-26 100	-65 484
	menot		-157 000		-157 000	-174 092,94
	tulot		142 300	-11 400	130 900	108 608,50
Lisävesiputki O.Joki-Utajärvi		-13 521	-38 350	-12 000	-50 350	-44 456,84
	menot		-187 920	-12 000	-199 920	-194 021,84
	tulot		149 570		149 570	149 565,00
Riippusilta			-50 000		-50 000	0,00
Jäähallin kylmäaine laitteisto			-160 000	-10 000	-170 000	-150 000,00
Mustikkakangas kaavatiet		-165 716	0	-647 800	-647 800	-524 593,30
Mustikkakangas aluerakent.		-43 232	-100 000	100 000	0	0,00
YHTEENSÄ	nto		-363 050	-581 200	-944 250	-784 535
VESI- JA VIEMÄRILAITOS						
Verkosto, vesi		-5 655	-20 000	0	-20 000	-1 049,61
	menot	-18 255	-20 000	0	-20 000	-15 049,61
	tulot	12 600				14 000,00
Verkosto, viemäri		-4 539	-20 000		-20 000	-5 672
	menot	-9 039	-20 000		-20 000	-16 472,07
	tulot	4 500				10 800,00
YHTEENSÄ	nto		-40 000	0	-40 000	-6 722
IRTAIN OMAISUUS						
Koulun opetusymp. rakent.		48 019	-90 000		-90 000	-71 245,62
KAIKKI YHTEENSÄ	nto		-1 341 050	-1 698 400	-3 039 450	-2 103 671
Liittymätulot(vesi/viemäri)						24 800,00

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP 2019	TA 2020	Muutos 2020	TA + muutos	Toteutuma 2020	Käyttö %	Poikkeama
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1 321 315,22	781 450	466 029	1 247 479	1 903 499,93	152,6	656 020,93
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauseerät	-74 957,26	-10 000		-10 000	-120 596,61	1206,0	110 596,61
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-3 707 729,33	-1 632 920	-1 687 000	-3 319 920	-2 391 769,39	72,0	-928 150,61
Rahoitusosuudet inv.men.	48 000,00	291 870	-11 400	280 470	258 173,50		-22 296,50
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	171 440,00	10 000		10 000	125 722,00	1257,2	-115 722,00
Toiminta ja investoinnit	-2 241 931,37	-559 600	-1 232 371	-1 791 971	-224 970,57	12,6	-1 567 000,43
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-19 106,15				-19 000,00		19 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	127 763,08	80 000		80 000	14 107,89		-65 892,11
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	1 614 470	1 737 000	3 351 470	1 995 000,00		-1 356 470,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 150 867,49	-1 135 000		-1 135 000	-1 147 409,92		12 409,92
Lyhyt.aik.lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-2 175,99				-37 265,16		37 265,16
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	726 277,16				-44 088,85		44 088,85
Korottomien velkojen muutos	-120 275,39				571 122,31		571 122,31
Rahoituksen rahavirta	1 561 615,22	559 470	1 737 000	2 296 470	1 332 466,27	100,0	964 003,73
Rahavarojen muutos	-680 316,15	-130	504 629	504 499	1 107 495,70	100,0	602 996,70
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12	1 463 052,06	2 143 683		2 143 683	2 570 547,76	100,0	426 864,76
Rahavarat 1.1	2 143 368,21	2 143 813		2 143 813	1 463 052,06	100,0	-680 760,94
Rahavarojen muutos	-680 316,15	-130		-130	1 107 495,70	100,0	1 107 625,70

Rahoituslaskelman talousarviomuutoslukuun vaikuttaneet päätökset:							
Mustikkankankaan tiet 605 000 valt 16.04. §19							605 000
Matkailun edistäminen (rahasto) 100 000; valt 28.5. §34							100 000
Terveyskeskuksen investoinnin lisämääräraha 1032 000 , katt. Lainanotolla valt. 8.10. §90							1 032 000
							1 737 000
Seuraavissa päätöksissä mainittu lainanotolla kattaminen, mutta muutosta lukuun ei ole huomioitu:							
Varhaiskasvatuksen opettaja; (ei määrärahalisäystä, katetaan lainanotolla) kh 30.6. §166, kh 01.12. §308, 10.12.2020 §101							10 000
Oulun seudun leder lisärahoitus (ei määrärahalisäystä, katetaan lainanotolla) kh 28.4. §97, Kh 01.12. §306, valt 10.12.2020 §99							30 000
Valokuituliittymän subventio (ei määrärahalisäystä, katetaan lainanotolla, ei summaa): kh30.6. §163, kh 01.12. § 307, valt 10.12. §100							0

2.5 YHTEEVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTOTALOUSOSA(ulk.+sis.)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Netto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	N	1 485 620	0	1 485 620	1 398 268,80	-87 351,20
Elinvoimapaalvelut	N	773 190	100 000	873 190	772 491,26	-100 698,74
Hyvinvointipalvelut	N	11 745 720	0	11 745 720	12 195 954,11	450 234,11
Sivistyspalvelut	N	6 252 040	0	6 252 040	5 576 511,67	-675 528,33
Tekniset palvelut	N	1 102 850	0	1 102 850	1 009 380,93	-93 469,07
YHTEENSÄ		21 359 420	100 000	21 459 420	20 952 606,77	-506 813,23
TULOSLASKELMAOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	B	10 333 000		10 333 000	10 051 834,43	-281 165,57
Valtionosuudet	B	11 888 700	566 029	12 454 729	12 849 583,00	394 854,00
Korkotulot	B	42 520		42 520	47 536,92	5 016,92
Muu rahoitustulot	B	7 800		7 800	7 398,08	-401,92
MENOT						
Korkokulut	B	130 000		130 000	99 641,14	-30 358,86
Muut rahoituskulut	B	1 150		1 150	604,59	-545,41
YHTEENSÄ		22 140 870	566 029	22 706 899	22 856 106,70	-149 207,70
INVESTOINTIOSA(sis. liit.tulot)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Elinvoimapaalvelut	meno	187 920,00	12 000,00	199 920,00	194 021,84	-5 898,16
	tulo	149 570,00		149 570,00	149 565,00	-5,00
	N	38 350		50 350,00	44 456,84	-5 893,16
Sivistyspalvelut	B	90 000	50 000,00	140 000,00	114 772,88	-25 227,12
Tekniset palvelut	meno	1 355 000	1 625 000	2 980 000,00	2 082 974,67	-897 025,33
	tulo	142 300	-11 400,00	130 900,00	138 533,89	7 633,89
	N	1 212 700	1 636 400	2 849 100	1 944 440,78	-904 659,22
YHTEENSÄ		1 341 050	1 687 000	3 039 450	2 103 670,50	-929 886
RAHOITUSOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Antolainasaamisten vähennykset	B	80 000		80 000	14 107,89	-65 892,11
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 614 470	1 737 000	3 351 470	1 995 000,00	-1 356 470,00
MENOT						
Antolainasaamisten lisäykset	B	0		0	19 000,00	19 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	1 135 000		1 135 000	1 147 409,92	-12 409,92
YHTEENSÄ		559 470	1 737 000	2 296 470	842 697,97	-1 368 879,92
YHTEENSÄ	menot	24 258 490	1 787 000	26 045 490	24 611 031,81	1 434 458,19
	tulot	24 258 360	2 291 629	26 549 989	25 253 559,21	1 296 429,79
	nto	-130	504 629	504 499	642 527,40	-138 028,40
liittymätulot		0,00		0,00	24 800,00	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	01.01.-31.12. 2020		01.01.-31.12. 2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 628 110,60		1 894 337,98	
Maksutuotot	75 580,77		160 408,61	
Tuet ja avustukset	497 727,24		484 321,00	
Muut toimintatuotot	1 000 656,81	3 202 075,42	919 532,19	3 458 599,78
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 254 489,63		-5 496 404,75	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 286 657,25		-1 310 070,48	
Muut henkilösivuku	-177 304,96		-47 282,08	
Palvelujen ostot	-15 350 311,59		-14 931 480,65	
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-1 331 668,67		-1 476 397,39	
Avustukset	-431 309,89		-276 272,43	
Muut toimintakulut	-322 940,20	-24 154 682,19	-372 572,34	-23 910 480,12
Toimintakate				
Verotulot	10 051 834,43		10 269 135,21	
Valtionosuudet	12 849 583,00		11 555 348,00	
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	47 536,92		40 060,82	
Muut rahoitustuotot	7 398,08		10 349,24	
Korkokulut	-99 641,14		-101 156,20	
Muut rahoituskulut	-604,59	22 856 106,70	-541,51	21 773 195,56
VUOSIKATE		1 903 499,93		1 321 315,22
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poi	-1 113 115,52		-1 034 010,33	
Kertaluonteiset poistot			0,00	
Arvonalentumiset	-88 989,48	-1 202 105,00	-119 605,36	-1 153 615,69
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS		701 394,93		167 699,53
Poistoeron lis. (-)/vähenn. (+)		28 333,34		20 833,34
Varausten lis. (-)/vähenn. (+)		-650 000,00		0,00
Rahastojen lis. (-)/vähenn. (+)		26 264,84		0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		105 993,11		188 532,87

3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12. 2020		01.01.-31.12. 2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 903 499,93		1 321 315,22	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-120 596,61</u>	1 782 903,32	<u>-74 957,26</u>	1 246 357,96
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 391 769,39		-3 707 729,33	
Rahoitusosuudet inv.men.	258 173,50		48 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutust.	<u>125 722,00</u>	-2 007 873,89	<u>171 440,00</u>	-3 488 289,33
Toiminnan ja investointien rahavirta		-224 970,57		-2 241 931,37
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-19 000,00		-19 106,15	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>14 107,89</u>	-4 892,11	<u>127 763,08</u>	108 656,93
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 995 000,00		2 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 147 409,92		-1 150 867,49	
Lyhyt.aik.lainojen muutos	<u></u>	847 590,08	<u></u>	849 132,51
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-37 265,16		-2 175,99	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-44 088,85		726 277,16	
Korottomien velkojen muutos	<u>571 122,31</u>	489 768,30	<u>-120 275,39</u>	603 825,78
Rahoituksen rahavirta		1 332 466,27		1 561 615,22
Rahavarojen muutos		1 107 495,70		-680 316,15
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	2 570 547,76		1 463 052,06	
Rahavarat 1.1	<u>1 463 052,06</u>	1 107 495,70	<u>2 143 368,21</u>	-680 316,15

3.3 KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 903 522,85	25 972 265,24	OMAPÄÄOMA	14 912 448,95	14 832 720,68
Aineettomat hyödykkeet	517 364,52	503 561,33	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Muut pitkävaikutteiset mer	517 364,52	503 561,33	Muut omat rahastot	473 735,16	500 000,00
Aineelliset hyödykkeet	15 921 408,32	15 008 846,01	Edellisten tilik. ylijäämä (alij.)	5 278 115,23	5 089 582,36
Maa- ja vesialueet	1 151 032,67	1 152 158,06	Tilikauden ylijäämä (alij.)	105 993,11	188 532,87
Rakennukset	9 943 432,57	10 233 306,02	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	1 588 158,63	966 491,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 742 773,39	2 794 224,24	Poistoero	638 158,63	666 491,97
Koneet ja kalusto	144 837,79	150 258,92	Vapaaehtoiset varaukset	950 000,00	300 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94	PAKOLLISET VARAUKSET	194 187,60	194 187,60
Ennakkomak. ja kesk.hanki	1 817 727,96	557 294,83	Muut pakolliset varaukset	194 187,60	194 187,60
Sijoitukset	10 464 750,01	10 459 857,90	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	51 801,77	89 066,93
Osakkeet ja osuudet	8 002 576,31	8 002 576,31	Lahjoitusrahastojen pääomat	50 196,18	89 066,93
Muut lainasaamiset	2 462 173,70	2 457 281,59	Muut toimeksiantojen pääom	1 605,59	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6,04	6,04	VIERAS PÄÄOMA	13 725 117,11	12 306 404,72
Valtion toimeksiannot	6,04	6,04	Pitkäaikainen	10 218 685,43	9 377 639,35
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutusla	9 737 703,67	8 923 207,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 568 185,17	2 416 600,62	Muut velat/Liittymism.	480 981,76	454 431,76
Saamiset	997 637,41	953 548,56	Lyytaikainen	3 506 431,68	2 928 765,37
Pitkäaikaiset saamiset	54 000,00	54 000,00	Lainat rahoitus- ja vakuutusla	1 130 628,92	1 097 534,92
Lyytaikaiset saamiset	943 637,41	899 548,56	Saadut ennakot	1 275,36	813,92
Myyntisaamiset	520 168,15	542 660,79	Ostovelat	753 380,76	608 546,92
Muut saamiset	277 907,21	245 223,85	Muut velat	135 171,55	161 471,49
Siirtosaamiset	145 562,05	111 663,92	Siirtovelat	1 485 975,09	1 060 398,12
Rahoitusarvopaperit	28 800,00	27 000,00			
Osakkeet ja osuudet	28 800,00	27 000,00			
Rahat ja pankkisaamiset	2 541 747,76	1 436 052,06			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 471 714,06	28 388 871,90	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 471 714,06	28 388 871,90

3.4 KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	29 644 046,80	29 290 142,63
Toimintakulut	-49 331 261,39	-48 584 365,13
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp.)	<u>11 059,80</u>	<u>2 989,04</u>
Toimintakate	-19 676 154,79	-19 291 233,46
Verotulot	10 030 894,39	10 247 880,40
Valtionosuudet	12 849 583,00	11 555 348,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	64 560,56	56 031,54
Muut rahoitustuotot	15 142,67	21 428,18
Korkokulut	-115 480,52	-117 099,94
Muut rahoituskulut	<u>-11 502,90</u>	<u>-14 871,01</u>
Vuosikate	3 157 042,41	2 457 483,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 081 268,12	-2 108 742,06
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	<u>-88 989,48</u>	<u>-119 605,36</u>
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	986 784,81	229 136,29
Tilinpäätössiirrot	11 672,87	26 610,88
Tilikauden verot	-1 323,20	-1 564,88
Laskennalliset verot	-1 478,76	-7 601,60
Vähemmistöosuudet	<u>-103,90</u>	<u>-5 529,92</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	995 551,82	241 050,77

Konsernin rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 157 042,41		2 457 483,71	
Tilikauden verot ja laskenall.verot	-1 323,20		-1 564,88	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-118 795,83	3 036 923,38	-138 835,48	2 317 083,35
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 207 448,87		-5 369 930,56	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	266 345,72		48 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	133 730,13	<u>-4 807 373,02</u>	197 359,73	<u>-5 124 570,83</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 770 449,64		-2 807 487,48
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam. lisäykset	-28 950,50		-19 566,56	
Antolainasaam. vähennykset	<u>15 489,12</u>	-13 461,38	<u>128 223,49</u>	108 656,93
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 404 479,00		3 304 495,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 438 609,42		-1 804 992,18	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>6 758,22</u>	2 972 627,80	<u>-4 735,06</u>	1 494 767,76
Oman pääoman muutokset		-7 021,15		-77 206,94
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutok.	-36 946,86		-2 312,95	
Vaihto-omaisuuden muutos	-101 525,53		1 032,07	
Saamisten muutokset	212 597,09		541 089,26	
Korottomien velkojen muutokset	644 599,46	<u>718 724,16</u>	55 570,97	<u>595 379,35</u>
Rahoituksen rahavirta		3 670 869,43		2 121 597,10
Rahavarojen muutos		1 900 419,79		-685 890,38
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		6 418 905,72		4 518 533,44
Rahavarat 01.01.		4 518 485,93		5 204 423,82
Rahavarojen muutos		1 900 419,79		-685 890,38

Konsernin tase

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 625 999,26	26 865 227,45	OMAPÄÄOMA	14 880 089,76	13 914 277,88
Aineettomat hyödykkeet	843 339,12	838 656,67	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Aineettomat oikeudet	84 219,94	94 714,45	Muut omat rahastot	578 604,95	587 663,38
Muut pitkävaikutteiset menot	671 788,69	695 108,45	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4 251 327,55	4 030 958,27
Ennakkomaksut	87 330,49	48 833,77	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	995 551,81	241 050,78
Aineelliset hyödykkeet	25 874 939,97	23 198 870,37	VÄHEMMISTÖOSUUDET	66 051,12	66 831,92
Maa- ja vesialueet	1 735 520,86	1 738 037,19			
Rakennukset	15 433 512,76	15 657 140,30	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 048 144,49	3 038 599,47	VARAUKSET	6 270,00	0,00
Koneet ja kalusto	910 726,76	915 901,83	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	123 808,08	125 164,27	Vapaaehtoiset varaukset	6 270,00	0,00
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	4 623 227,02	1 724 027,31			
			PAKOLLISET VARAUKSET	484 149,20	485 835,42
Sijoitukset	2 907 720,17	2 827 700,41	Muut pakolliset varaukset	484 149,20	485 835,42
Osakkuusyhteisöosuudet	36 721,43	63 660,79			
Muut osakkeet ja osuudet	913 475,67	819 977,93	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	216 979,34	269 533,09
Joukkovelkakirjasaamiset	14 542,65	14 542,65	Valtion toimeksiannot	51 260,40	26 438,87
Muut lainasaamiset	1 942 980,42	1 929 519,04	Lahjoitusrahastojen pääomat	50 196,18	89 066,93
			Muut toimeksiantojen pääomat	115 522,76	154 027,29
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	162 822,42	178 394,65			
Valtion toimeksiannot	51 266,44	26 444,91	VIERAS PÄÄOMA	24 305 754,89	20 593 357,59
Muut toimikisiantojen varat	111 555,98	151 949,74	Pitkäaikainen	16 054 402,15	13 174 192,91
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	14 962 263,70	11 953 133,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 170 472,63	8 286 213,80	Lainat julkisyhteisöiltä	611 156,69	766 627,78
Vaihto-omaisuus	199 566,55	98 041,02	Muut velat/Liittymism. ja m. velat	480 981,76	454 431,76
Aineet ja tarvikkeet	199 566,55	98 041,02			
			Lyhytaikainen	8 251 352,74	7 419 164,68
Saamiset	3 552 000,36	3 669 639,34	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 383 841,17	1 236 746,83
Pitkäaikaiset saamiset	313 747,28	332 641,28	Lainat julkisyhteisöiltä	155 471,11	183 596,90
Myyntisaamiset	37 081,08	28 641,28	Saadut ennakot	9 508,28	11 867,56
Muut saamiset	276 666,20	304 000,00	Ostovelat	2 239 700,81	1 998 923,77
Lyhytaikaiset saamiset	3 238 253,08	3 336 998,06	Muut velat	476 396,35	467 966,14
Myyntisaamiset	2 268 541,19	2 474 271,85	Siirtovelat	3 953 525,44	3 487 378,66
Muut saamiset	488 302,10	546 118,60	Laskennalliset verovelat	32 909,58	32 684,82
Siirtosaamiset	481 409,79	316 607,61			
Rahoitusarvopaperit	144 429,28	142 915,69			
Osakkeet ja osuudet	28 960,61	27 160,61			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	115 468,67	115 755,08			
Rahat ja pankkisaamiset	6 274 476,44	4 375 617,75			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 959 294,31	35 329 835,90	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 959 294,31	35 329 835,90

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoaikojat tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteinä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätöksen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kyntäyhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy. Kiinteistö Oy Rokuanrivin osakkeet on myyty vuonna 2019 ja myyntivoitto on tuloutettu konsernin tilikauden tulokseen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä. Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmillä tilikausilla kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei
ole

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Vuosi	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	1 365 731,57	1 446 939,78	502 515,64	550 563,05
Sosiaali- ja terveystoimet	24 997 017,48	24 346 943,37	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	502 345,96	540 436,16	502 345,96	540 436,16
Yhdyskuntapalvelut	2 178 584,64	2 319 726,46	1 596 846,67	1 731 503,71
Muut palvelut, muu taseyksikkö	600 367,15	636 096,86	600 367,15	636 096,86
Toimintatuotot yhteensä	29 644 046,80	29 290 142,63	3 202 075,42	3 458 599,78

7 Verotulojen erittely

	2020	2019
Kunnan tulovero	6 543 690,01	6 576 989,92
Osuus yhteisöveron tuotosta	976 731,82	882 992,49
Kiinteistövero	2 531 412,60	2 809 152,80
Verotulot yhteensä	10 051 834,43	10 269 135,21

8 Valtionosuuksien erittely

	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 804 468,00	11 256 406,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 612 196,00	2 551 212,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	481 194,00	298 942,00
Verotulomenetysten korvaus	1 563 921,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	12 849 583,00	11 555 348,00

9 Palvelujen ostot eriteltyinä:

	Kunta	
	2020	2019
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot	11 603 667,65	11 112 326,26
Muiden palvelujen ostot	3 746 643,94	3 819 154,39
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	15 350 311,59	14 931 480,65

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet**Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä**

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen.

Muut pitkävaikutteiset menot

- 1) Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- 2) Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- 3) Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
- 4) Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- 1) Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

- 1) Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poistoaika	Poistomenet.	Poistoaika	Poistomenet.
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tiehankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 20 v	tasapoisto	2 - 10 v	tasapoisto
	Päätetään tapauskohtaisesti		Päätetään tapauskohtaisesti	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20 %	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10 %	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpöverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	468 784,90	499 255,70		
Lisäykset tilikaudella	15 364,30	0,00		
Vähennykset tilikaudella	0,00	30 470,80		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	484 149,20	468 784,90		

- 13** Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	120 596,61	12 515,02	120 596,61	12 515,02
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	18 000,00	0,00	18 000,00
Muut luovutusvoitot	7 996,54	47 966,36	0,00	47 966,36
Luovutusvoitot yhteensä	128 593,15	78 481,38	120 596,61	78 481,38
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappio	23 946,02	3 341,07	0,00	3 341,07
Luovutustappiot yhteensä	23 946,02	3 341,07	0,00	3 341,07

- 15** Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisällyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöstä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	4 939,10	5 183,44
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	4 939,10	5 183,44

- 16** Erittely poistoeron muutoksista
Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	28 333,34	129 166,66
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	28 333,34	129 166,66

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintamenoon luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Liite 1

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	217 688,14	207 207,14	74 958,06	74 958,06
Muut maa- ja vesialueet	1 517 832,72	1 530 830,05	1 076 074,61	1 077 200,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 735 520,86	1 738 037,19	1 151 032,67	1 152 158,06

Sijoitukset: Liite 1

20 -

22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Liite 2

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		52 536,97		17 850,19
Lainasaamiset	527 104,02	3 531,95	530 635,97	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	527 104,02	56 068,92	530 635,97	17 850,19
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		28 680,14		37 153,04
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00		37 635,22
Yhteensä	0,00	28 680,14	0,00	74 788,26

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä

Myyntisaamiset	0,00	1 638,61	0,00	0,00
Lainasaamiset	50 000,00		50 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	50 000,00	1 638,61	50 000,00	0,00
Saamiset yhteensä	577 104,02	86 387,67	580 635,97	92 638,45

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	92 385,11	85 562,98	32 000,00	32 000,00
Eu-tuet ja avustukset	63 530,49	32 341,34	62 394,25	31 234,64
Muut tulojäämät	325 494,19	193 799,07	51 167,80	48 429,28
<i>Tulojäämät yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	481 409,79	311 703,39	145 562,05	111 663,92

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana
Vuoden 2018 vertailutietoa on korjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämän osalta -46.568,26 €

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Arvonkorotusrahassto 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkototusrahassto 31.12				
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	587 663,38	584 835,58		
Siirrot rahastoon	17 206,41	2 827,80		
Siirrot rahastosta	-26 264,84	0,00	-26 264,84	
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	578 604,95	587 663,38	473 735,16	500 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 272 009,05	4 087 281,27	5 278 115,23	5 089 582,36
Siirto vahinkorahastoon				

Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-20 681,50	-56 323,00		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12	4 251 327,55	4 030 958,27	5 278 115,23	5 089 582,36
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	995 551,81	241 050,78	105 993,11	188 532,87
Oma pääoma yhteensä	14 880 089,76	13 914 277,88	14 912 448,95	14 832 720,68

26 Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta	2020	2019		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	638 158,63	666 491,97		
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00		
Poistoero yhteensä	638 158,63	666 491,97		

27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat

	2020	2019		
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 687 168,19	4 819 997,99		
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 687 168,19	4 819 997,99		

29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00		
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	484 149,20	468 784,90		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	484 149,20	468 784,90	194 187,60	194 187,60

30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma

	2020		2019	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		664,72		664,67
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat		0,00		0,00
<i>Yhteensä</i>		664,72		664,67
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		57 464,44		13 976,17
Liittymismaksut ja muut velat		0,00		0,00
Siirtovelat		483 831,93		126 917,49
<i>Yhteensä</i>		541 296,37		140 893,66
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		890,22		61,34
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		890,22		61,34
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0,00	542 851,31	0,00	141 619,67

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin**Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	478 731,76	453 931,76	478 731,76	453 931,76
Muut velat	2 250,00	500,00	2 250,00	500,00
Muut velat yhteensä	480 981,76	454 431,76	480 981,76	454 431,76

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	265 458,93	152 819,56	152 011,78	13 865,36
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen	2 343 140,96	2 307 308,88	610 700,09	598 156,03
jaksotukset				
Muut palkkojen ja henkilösivukul. jaksotuk-	297 702,19	305 134,96		
set				
Korkojaksotukset	22 699,75	22 027,57	17 662,26	18 382,32
Muut menojäämät	1 024 523,61	700 087,69	705 600,96	429 994,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 953 525,44	3 487 378,66	1 485 975,09	1 060 398,12
Siirtovelat yhteensä	3 953 525,44	3 487 378,66	1 485 975,09	1 060 398,12

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 34 Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Lainat julkisyhteisöiltä	758 777,80	926 674,68		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 109 880,00	3 109 880,00		

- 38 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	758 876,91	802 088,50		
30.11.2037 asti P-P sairaanhoitopiiri	355 190,09	353 983,22		
1.12.2030 asti Oulunkaaren kuntayhtymä	401 526,02	442 016,03		
31.7.2021 asti P-P liitto	2 160,80	6 089,25		
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	141 357,18	219 082,60		
- sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	534 896,24	404 723,21	140 724,42	33 877,53
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	205 437,78	179 811,80	42 380,89	25 053,28
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	1 293 773,15	1 206 811,71	140 724,42	33 877,53

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

- 39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

- 40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 589 182,18	3 565 384,18	3 422 657,08	3 422 657,08
Jäljellä oleva pääoma	1 121 837,15	1 268 077,52	1 025 334,24	1 185 042,75
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	727 500,00	727 509,11	725 000,00	725 000,00
Jäljellä oleva pääoma	102 500,00	140 009,11	100 000,00	137 500,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

2020

2019

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	17 850 576,00	16 266 836,00
Kunnan osuus takauskesk.kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	11 123,00	10 702,00

- 41** Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.
(esim. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne.
jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Maankäyttösopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	56 713,31	43 318,13		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	14 024,73	5 501,98		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Elinkaarimallilla toteutettu kiinteistö X:n palvelumaksu yhteensä x euroa vuoden 2030 loppuun asti				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	56 713,31	43 318,13		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Arvonlisäveron palautusvastuut	11 222,72	203 147,42		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	153 470,00	153 470,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-1 849,74	-3 672,09		

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

- 42** Henkilöstön lukumäärä

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:

vakinaiset
määräaikaiset
työllistetyt

Ei:

Perhe- ja omaishoitajia
sopimuspalokuntalaisia
kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntek.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020	2020	2019
Hallintopalvelut	12	12
Hyvinvointipalvelut	18	19
Elinvoimapalvelut	2	0
Sivistyspalvelut	90	86
Elinympäristöpalvelut	39	41
Yhteensä	161	158

---

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	6 718 451,84	6 853 757,31
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	117 558,15	121 100,83
Henkilöstökulut yhteensä	6 836 009,99	6 974 858,14

Sis. kelan korvaukset (ei I-etuja)

---

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Suomen Keskusta/Utajärvi	2 678,64	2 824,13
Perussuomalaiset/Utajärvi	1 225,00	1 268,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	594,00	573,00
Vasemmistoliitto/Utajärvi	613,50	623,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 111,14	5 288,38

---

45 Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
BDO Audiator Oy		

Tilintarkastuspalkkiot	17 024,05	23 894,93
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	7 421,40	16 943,35
Palkkiot yhteensä	24 445,45	40 838,28

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2020 on avoimena:

Kiinteistö Oy Järvenneito	459 997,01
Kiinteistö Oy Mäyrä	70 638,93

Lainoista ei peritä lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomalainan 31.12.2020 pääomalaina on edelleen täysimääräinen.	50 000,00
--	-----------

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset

yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oyj:ltä vastaan yhteensä	2 798 400,00
Lainoja on avoimena 31.12.2020	2 198 160,00
ja alipaineikuivaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan	120 000,00

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille	2020	2019
Kiinteistö Oy Mäyrä	0,00	20 000,00
Kiinteistö Oy Järvenneito	80 000,00	50 000,00
Kiinteistö Oy Rokuanrivi	0,00	2 879,45

Kunta ostaa vuosittain elinkeinopalvelujen kehittämistä Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä	2020	2019
	171 000,00	116 000,00

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan. Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		503 561,33	503 561,33	1 152 158,06	10 233 306,02	2 794 224,24	150 258,92	121 603,94	557 294,83	15 008 846,01
Lisäykset tilikauden aikana		7 948,19	7 948,19	6 000,00	70 774,63	355 614,62	71 245,62	0,00	1 882 186,33	2 385 821,20
Rahoitusosuudet tilikaudella		-149 565,00	-149 565,00		0,00	-108 608,50	0,00	0,00	0,00	-258 173,50
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00	-7 125,39	0,00	0,00	0,00			-7 125,39
Muut investointitulot										0,00
Siirrot erien välillä		199 594,35	199 594,35		422 158,85	0,00	0,00	0,00	-621 753,20	0,00
Tilikauden sumupoisto		-44 174,35	-44 174,35		-700 601,21	-291 673,21	-76 666,75			-1 068 941,17
Tilikauden kertal. poistot					-82 205,72	-6 783,76	0,00	0,00		-88 989,48
Arvonlennukset ja niiden palaut.										
Poistamaton hankintameno 31.12.		517 364,52	517 364,52	1 151 032,67	9 943 432,57	2 742 773,39	144 837,79	121 603,94	1 817 727,96	15 921 408,32
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.		517 364,52	517 364,52	1 151 032,67	9 943 432,57	2 742 773,39	144 837,79	121 603,94	1 817 727,96	15 921 408,32

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kyltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31		580 635,97		1 876 645,62	2 457 281,59
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00		19 000,00	19 000,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00		-14 107,89	-14 107,89
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä		0,00		0,00	0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal. poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	580 635,97	0,00	1 881 537,73	2 462 173,70
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	580 635,97	0,00	1 881 537,73	2 462 173,70

Liite 2	2020						
UTAJÄRVEN KUNTA							
KONSERNIYHTEISÖT							
		Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Vähem- mistö- osuus %	Kuntakonsernin osuus	
						omasta pääomasta	tilikauden voi- tosta / tappios- vieraasta pääomasta 2020
TYTÄRYHTEISÖT							
Yhdistelty nimellisarvomenetelmällä							
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		2 368 639,47	24 369,64	457 123,59
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		228 067,72	34 212,09	1 333 989,84
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00	82,00	18,00	39 878,05	10,30	101 588,38
Yhteensä					2 636 585,24	58 592,03	1 892 701,81
KUNTAYHTYMÄT							
Yhdistelty suhteellisesti perus- pääomaosuuden mukaan							
Oulunkaaren kuntayhtymä	li	12,69200	12,69200		-161 456,61	4 924,97	2 204 098,89
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	1,53470	1,53470		2 941 691,35	198 567,45	7 162 592,43
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87148	0,87148		15 400,30	2 791,78	8 275,01
Yhteensä					2 795 635,05	206 284,20	9 374 966,33
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32	33,32	66,68	-10 000,00	7 128,96	
Ei ole yhdistelty, koska ei olenn. konsernin kannalta							
Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi	Utajärvi	21,4	21,4	78,6			
Muut omistusyhteisyhteisöt							
Ei yhdistellä, koska omistusosuus alle 20 %							
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi						
As Oy Utarivi	Utajärvi						
As Oy Utajärven Sillankulma	Utajärvi						

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

MUU TASEYKSIKKÖ / VESI- JA VIEMÄRILAITOS

(ulkoiset ja sisäiset luvut)

TULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019
Liikevaihto		636 691,83		681 175,55
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-96 770,75		-59 723,92	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-323 225,85	-419 996,60	-291 979,09	-351 703,01
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-94 668,32		-98 507,49	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-15 970,01		-17 275,67	
Muut henkilösivukulut	-2 950,43	-113 588,76	-2 282,29	-118 065,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-145 000,73	-145 000,73	-149 884,68	-149 884,68
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-11 190,98		-9 786,96
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-53 085,24		51 735,45
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42		-89 698,42	
Muut rahoituskulut		-89 698,42		-89 698,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-142 783,66		-37 962,97
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-142 783,66		-37 962,97
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		18 333,34		18 333,34
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-124 450,32		-19 629,63

RAHOITUSLASKELMA	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-142 783,66		-37 962,97	
Poistot ja arvonalentumiset	145 000,73		149 884,68	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	2 217,07	2 217,07	111 921,71	111 921,71
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-31 521,68		-212 884,86	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-31 521,68		-212 884,86
Toiminnan ja investointien rahavirta		-29 304,61		-100 963,15
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	24 800,00		17 100,00	
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä				
Saamisten muutos muilta	-153 535,40		106 589,07	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä				
Korottomien velkojen muutos muilta	80 857,81	-47 877,59	16 014,66	139 703,73
Rahoituksen rahavirta		-77 182,20		38 740,58
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				
Rahavarat 1.1.				

TASE	1.1.2020	Muutos	31.12.2020
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	1 051,00		1 051,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 731 899,48	-92 401,17	1 639 498,31
Koneet ja kalusto	156 541,89	-21 077,88	135 464,01
Sijoitukset			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	40 763,81	153 535,40	194 299,21
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 930 256,18	40 056,35	1 970 312,53
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	1 494 973,63		1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 740 611,44		-1 740 611,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-124 450,32	-124 450,32
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poisoero	518 991,97	-18 333,34	500 658,63
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 174 521,25	77 182,20	1 251 703,45
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	453 931,72	24 800,00	478 731,72
Siirtovelat			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	28 449,05	80 857,81	109 306,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 930 256,18	40 056,35	1 970 312,53

UTAJÄRVEN KUNTA

Käytetyt kirjanpito kirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2020

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	Rondo
032 Muistiotositteet		
033 Rondon muistiotositteet	Rondo/ Pro Economica	
034 Rondon sisäiset laskut	Rondo/ Pro Economica	
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Nomentia Banking	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	CPU-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Pegasos-palkat	Rondo
65 Populus matkalaskut	Populus	
Ostoreskontra	Pro Economica	Rondo
470 Kierrätettävät ostolaskut/Rondo	Rondo/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	Rondo
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
693 Rakennusvalvonta		
765 Muu pääomatalous/Antolainat		
770 Rahoitus		
620 Päivähoito	Pro Consona	Rondo
721 Vesilaskut/Komartek	Komartek	Rondo
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		Rondo
Tuloslaskelma		Rondo
Rahoituslaskelma		Rondo
Talousarvion toteutuminen		Rondo

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Vuoden 2020 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Utajärvi 30.3.2021

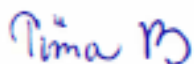
 Pentti Tuovinen	 Reetta Tuovinen
 Pertti Kamula	 Mirja Nikula
 Toivo Perttunen	 Anja Pinoniemi
 Pentti Räisänen	 Anne Sormunen
<hr/>	<hr/>

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tähän annettu kertomus.

Utajärvi 7 / 5 2021

BDO AUDIATOR OY

Tiina Mikkonen-Brännkärr
JHT, KHT